

ikus
pegi

Immigrazioaren
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de Inmigración

eman ta zabal 2020

Universidad
del País Vasco   Euskal Herriko
Unibertsitatea

 EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO
BERDINTASUN, JUSTIZIA
ETA GIZARTE POLITIKETAKO SALA
DEPARTAMENTO DE IGUALDAD,
JUSTICIA Y POLÍTICAS SOCIALES

BAROMETROA

Jatorri atzerritarra duten biztanleen inguruko pertzepzioak eta jarrerak

2022

AURKIBIDEA

Sarrera	3
Fitxa teknikoa	4
1. Jatorri atzerritarra duten pertsonen etorrera	5
2. Gizarte hartzailean hautemandako ondorioak	25
3. Eskubide eta zerbitzuak	42
4. Bizikidetza-ereduak eta harremanetarako espazioak	63
5. Kultura-ereduak mantentzea	93
6. Estereotipoak	109
7. Immigrazio-politika	123
8. Tolerantzia-indizea	134
9. Ondorioak	150
Eranskina: galdetegia	153

Sarrera

Hauxe da 2022ko Barometroa, jatorri atzerritarra duten biztanleen inguruko pertzepzioei eta jarrerei buruzko txostena. Dokumentuak ardatz nagusi hauek ditu: etorkinen eta haien bolumenaren pertzepzioa; euskal gizartean hautemandako ondorioak; eskubideak eta zerbitzuak; bizikidetza-ereduak eta harremanetarako espazioak; kultura-ereduak; estereotipoak eta begikotasun-maila; immigrazio-politika; eta tolerantzia-indizea.

2020an eta 2021ean osasun-krisiarekin gertatu bezala, 2022ko Barometroa oso testuinguru berezian egin da; hain zuzen ere, Errusiak inbaditu ondorengo Ukrainako errefuxiatuen krisiaren erdian. Egoera horren aurrean, euskal gizarteak modu inklusibo eta toleranteagoan erantzun du, atzerritar jatorriko pertsonenganako jarrerak hobetuz.

Fitxa teknikoa

- Landa-azterketaren data: 2022ko martxoa.
- Egindako inkestak: 600 (Konfiantza-maila = % 95, $Z = 1,96$ eta errorea = % +/- 4).
- Etxez etxeko inkesta pertsonala 18 urtetik gorakoei.
- “Esleipen proporzional” bidez estratifikatutako laginketa, habitat-tamainaren, adinaren eta sexuaren arabera kuotekin.
- Etxeen hautaketa: ausazko ibilbideen sistema.
- 39 laginketa-puntu 25 udalerritan (4 Araban, 9 Gipuzkoan eta 12 Bizkaian).

1

Jatorri atzerritarra duten pertsonen etorrera

- a. Jatorri atzerritarreko pertsonen presentzia arazotzat hautematea
- b. Jatorri atzerritarreko pertsonen bolumena nola hautematen den

A) JATORRI ATZERITARREKO PERTSONEN PRESENTZIA ARAZOTZAT HAUTEMATEA

Bizikidetzan eragina duen faktore nagusietako bat honako hau da: immigrazio-fenomenoa arazotzat hautematea. Lehen atal hau aztertzeko, lehenengo eta behin, Euskadin ditugun hiru arazo nagusiak zein diren galdetu eta bat-bateko erantzunak jaso ditugu. Gero, galdera bera egin dugu, baina Eurobarometroan erabiltzen denaren moduko arazo-zerrenda bat erakutsiz. Azkenik, galdera bera egin dugu berriz, baina immigrazioa arazo pertsonal gisa aipatuz.

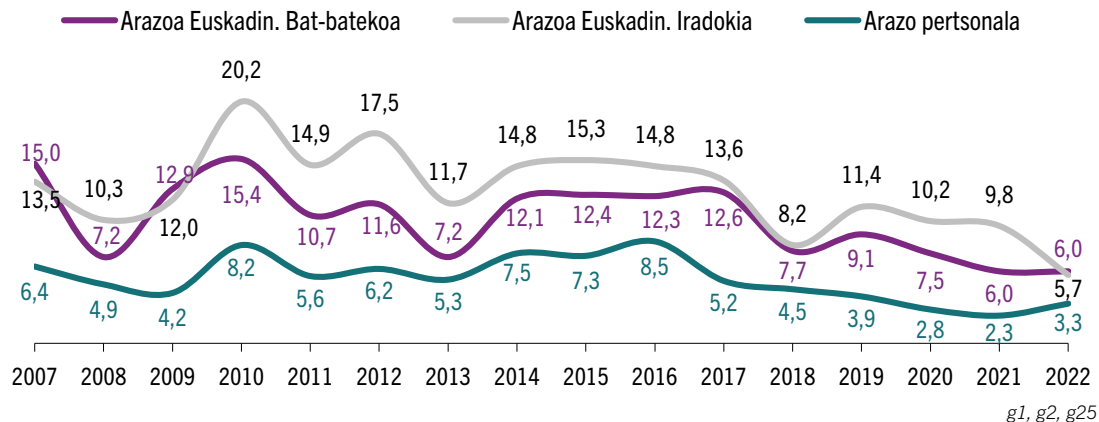
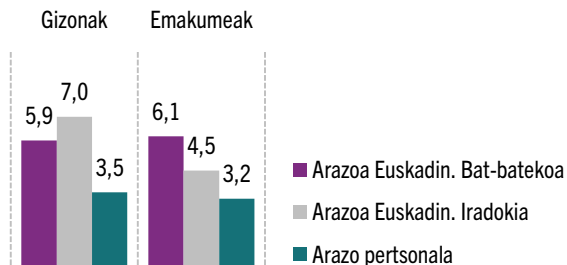
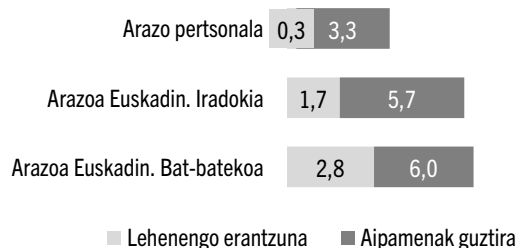
Arazotzat hartzen al da immigrazioa EAEn? 2021eko Barometroak erakutsi digu, beste behin ere, euskal gizartearen gehiengoak ez duela ez arazo sozialtzat ez pertsonaltzat hartzen etorkinen presentzia.

% 6,0k bakarrik erantzun du bat-batean immigrazioa arazo bat dela, eta % 3,3k bakarrik hartzen du arazo pertsonaltzat.

2021eko urtearen aldean, immigrazioa iradoki denean asko murriztu da immigrazioa arazotzat hautematea (% 5,7). Espero zen moduan, etxeetako ekonomiak inflazio handiagatik larri dabiltzan honetan, euskal herritarren kezkak ekonomiaren eta langabeziaren arlokoak dira.

Bilakaera: Immigrazioa Euskadiko arazotzat hautematea (bat-bateko erantzuna, erantzun iradokia eta arazo pertsonala, %), 2007-2022

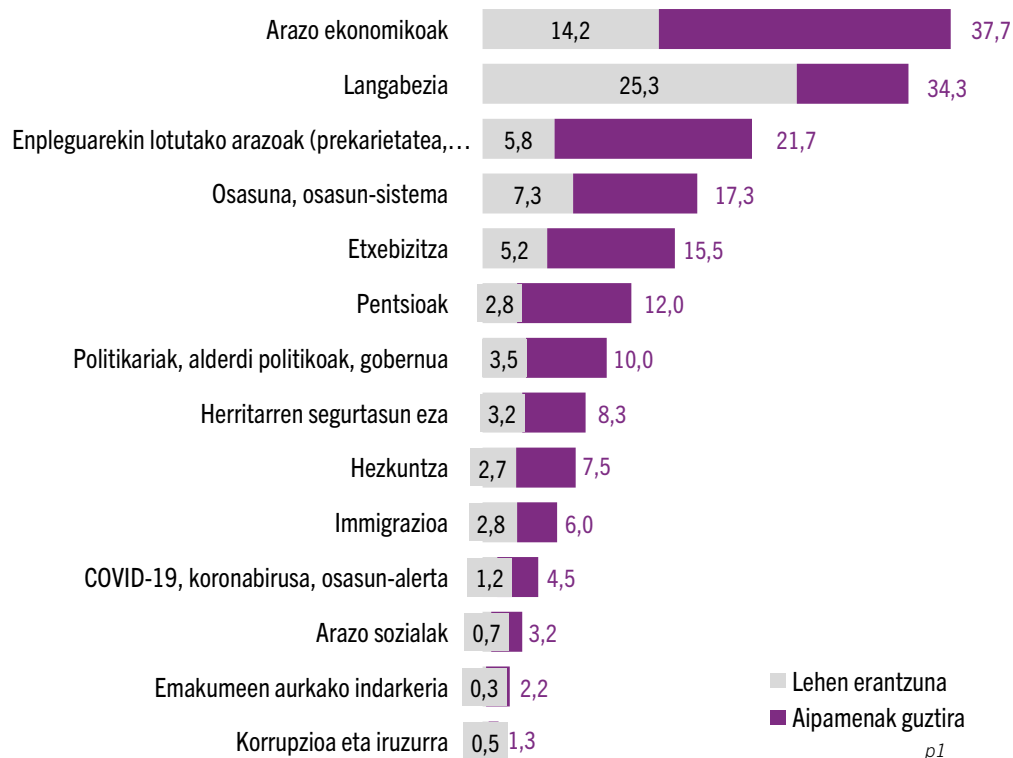
2022

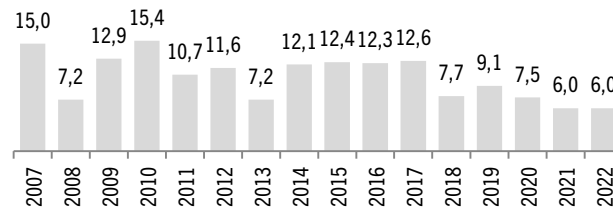
Azken urtean, immigrazioa arazo iradokitzen hautematea dezente jaitsi da (- 4,1 puntu), eta mantendu egin da bat-bateko arazotzat hautematea. Beraz, badirudi mantendu egin dela 2008-2014ko krisi ekonomikoa amaitu zenetik dagoen joera, hau da, immigrazioa EAEko arazo garrantzitsutzat ez hartzea.

Generoaren arabera, ikuspuntu estatistikotik ez dago diferentziarik, eta gizonen eta emakumeen artean ez dago alderik immigrazioa arazotzat hartzeko orduan.

Euskadin ditugun arazo nagusiak (bat-bateko erantzuna, %)

Erantzuna: immigrazioa

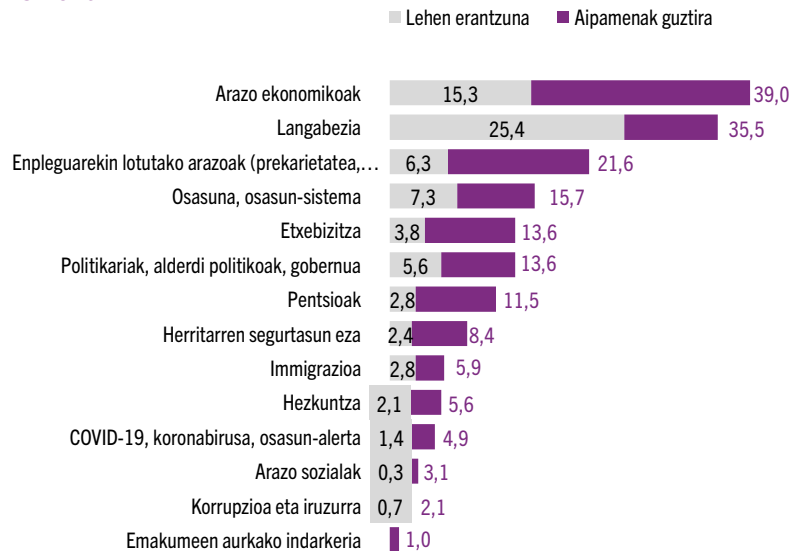

Immigrazioa Euskadiko arazotzat hartzea (bat-bateko erantzuna), lehen aipamenean, % 2,8koa da. Aipamen guztiei begira (hiru arazo nagusiei buruz galdeturik) immigrazioa Euskadiko arazo da herritarren % 6,0erentzat bakarrik. Arazorik aipatuena ekonomia (% 37,7), langabezia (% 34,3) eta lan-arlokoak dira (% 21,7).

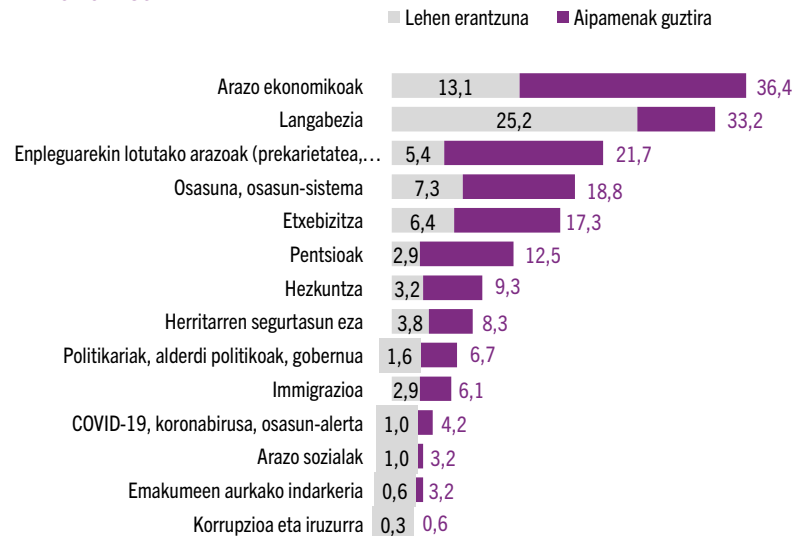
Euskadin ditugun arazo nagusiak sexuaren/generoaren arabera (bat-bateko erantzuna, %)

Gizonak

Generoaren arabera, ekonomiaren arloko arazoak eta langabezia dira Euskadiko arazorik larrienak gizon nahiz emakumeentzat (bat-bateko erantzuna), eta ondoren lan-arazoak edo osasuna.

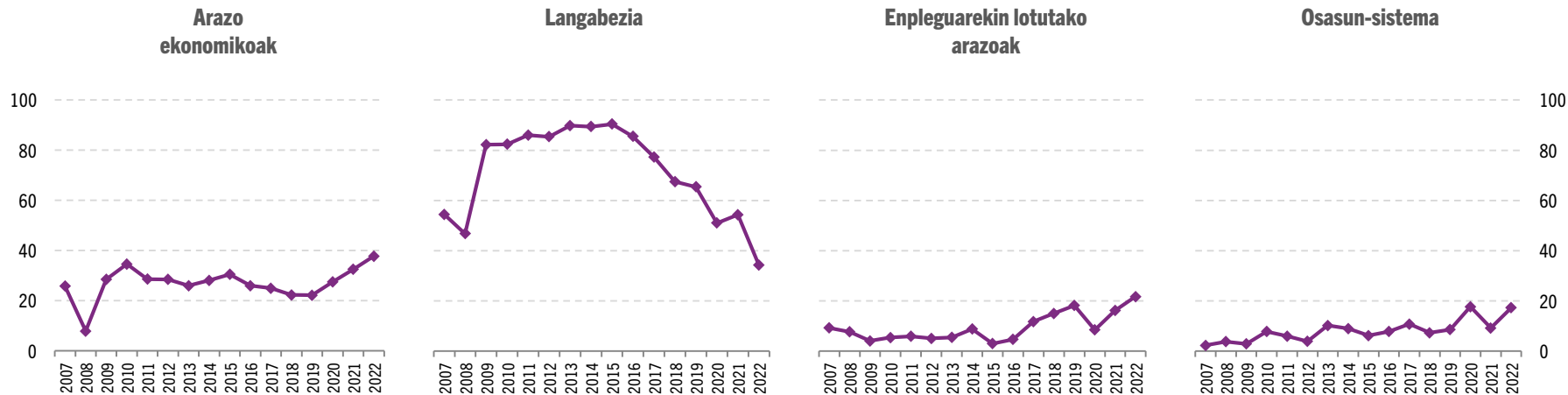
Emakumeak

Immigrazioari dagokionez, arazotzat dute gizonen % 5,9k eta emakumeen % 6,1k. Generoaren araberrako diferentzia horiek ez dira esangratsuak estatistikaren ikuspuntutik.

g1

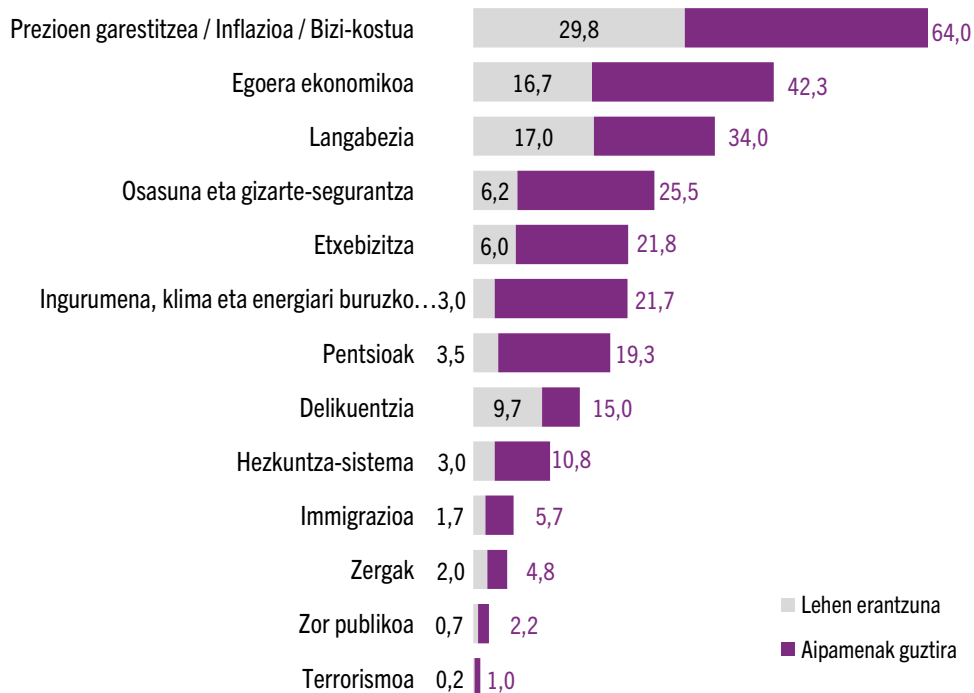
Euskadin ditugun arazo nagusien bilakaera (bat-bateko erantzuna, %)

Euskal gizartearen ustez, honako hauek dira 2022ko arazo nagusiak: ekonomiarekin lotutako arazoak, langabezia, enpleguarekin zerikusia duten arazoak (prekarietatea, soldata apalak, etab.) eta osasuna.

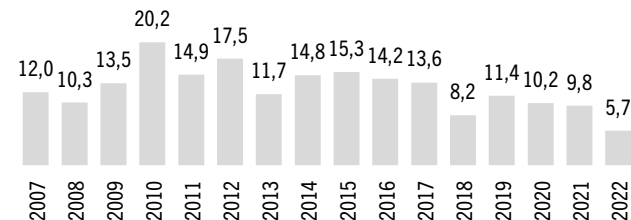
Eboluzioari dagokionez, agerian dago inflazioak eta prezioen igoerak euskal gizartearen pertzepzioetan izan duten ondorioa. Era berean, eta ia ez bezala, COVID-19a ez da agertzen euskal gizartearen kezka nagusien artean.

Euskadin ditugun arazo nagusiak (erantzun iradokia, %)

g2

Erantzuna: immigrazioa

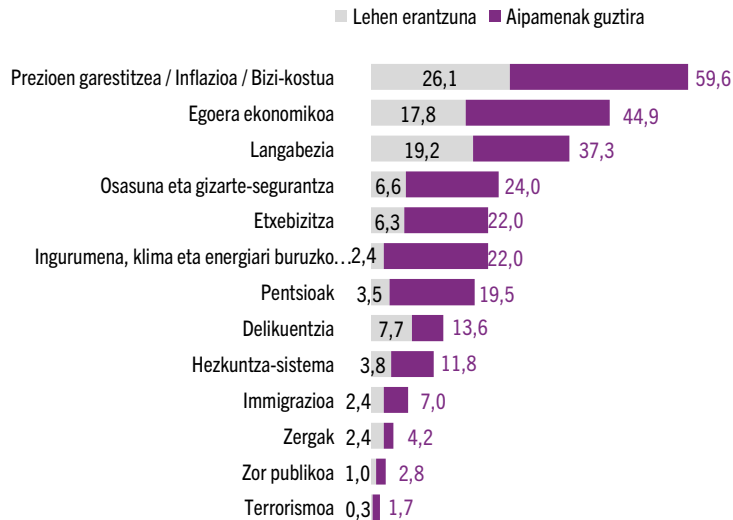

Immigrazioa arazo bat den galdetzen denean zerrenda iradoki batean, % 1,7k bakarrik eman dute lehen erantzun gisa. Aipamen guztiei begira (hiru arazo nagusiez galdeturik) immigrazioa Euskadiko arazo bat da % 5,7rentzat. Arazorik aipatuena prezioen igoera eta inflazioa (% 64,0), ekonomiaren egoera (% 42,3) eta langabezia dira (% 34,0).

2021eko Barometroaren aldean, immigrazioa arazo iradokitzen hartzea dezente murriztu da, % 9,8tik % 5,7ra.

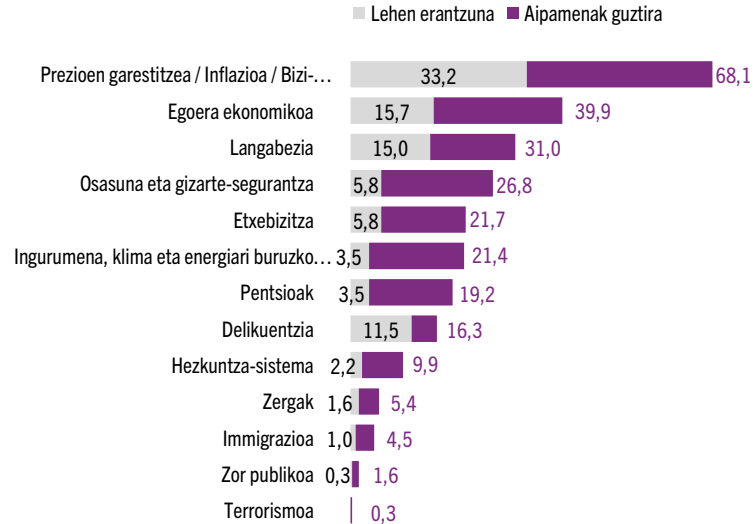
Euskadin ditugun arazo nagusiak sexuaren/generoaren arabera (erantzun iradokia, %)

Gizonak

EAEko arazo gisa erantzun batzuk iradoki ostean, ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik generoaren arabera, eta emakumeen nahiz gizonen jokaera berdintsua da arlo horretan. Berriro esanda, grafikoetan agertzen diren desberdintasun txikiek ez dute adierazten gizonen eta emakumeen arteko desberdintasun esanguratsurik eta zorizkoak dira.

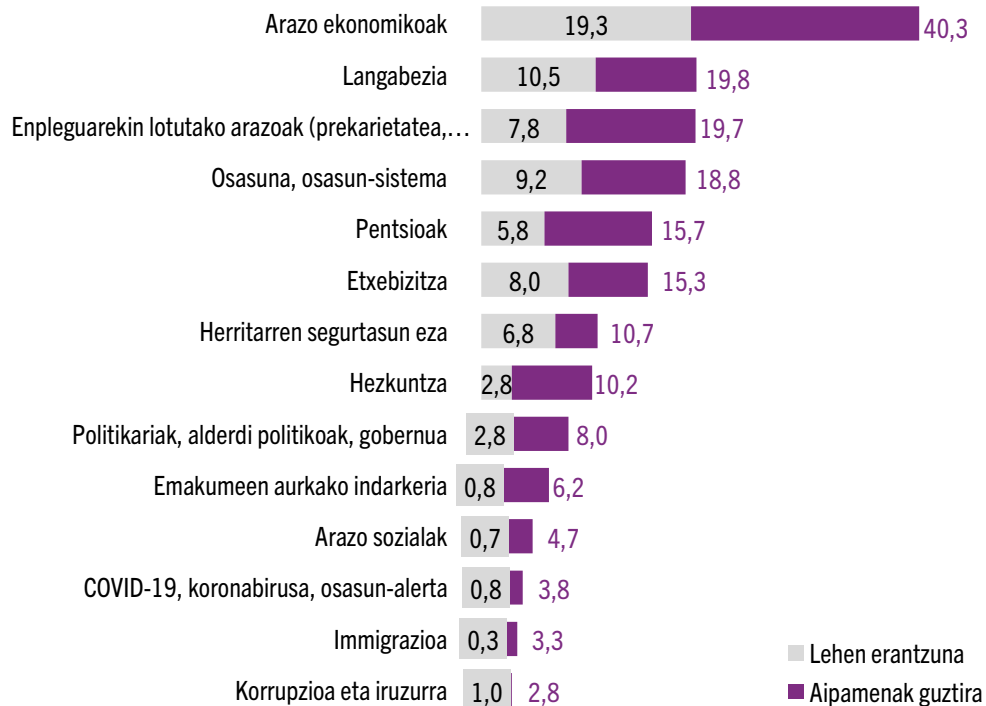
Emakumeak

Arazo nagusiak, gizonentzat nahiz emakumeentzat, prezioen igoera, ekonomiaren egoera, langabezia, osasuna eta Gizarte Segurantza dira.

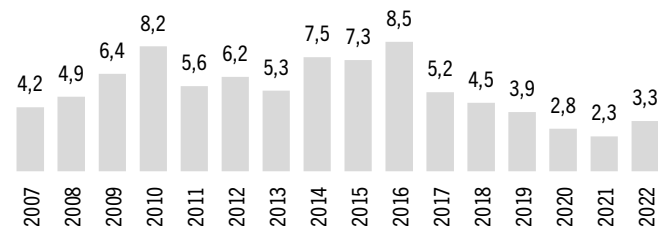
g2

Hiru arazo pertsonal nagusiak (%)

■ Lehen erantzuna
■ Aipamenak guztira

Erantzuna: immigrazioa

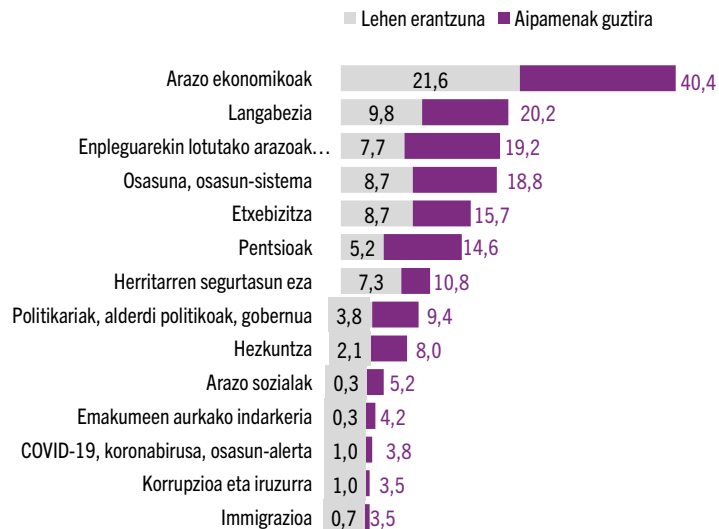

Immigrazioa lehen erantzuneko arazo pertsonala da % 0,3rentzat, eta aipamen guztiei begira (hiru arazo pertsonal nagusiez galdeturik) euskal herritarren % 3,3rentzat bakarrik da arazo pertsonala. Maila pertsonalean, arazorik aipatuenak ekonomiaren arlokoak dira (% 40,3), langabezia (% 19,8) eta lan-arloko problemak (% 19,7).

Immigrazioa arazo pertsonaltzat hartzea igo egin da pixka bat, 2021eko % 2,3tik 2022ko % 3,3ra.

Hiru arazo pertsonal nagusiak sexuaren/generoaren arabera (%)

Gizonak

Emakumeak

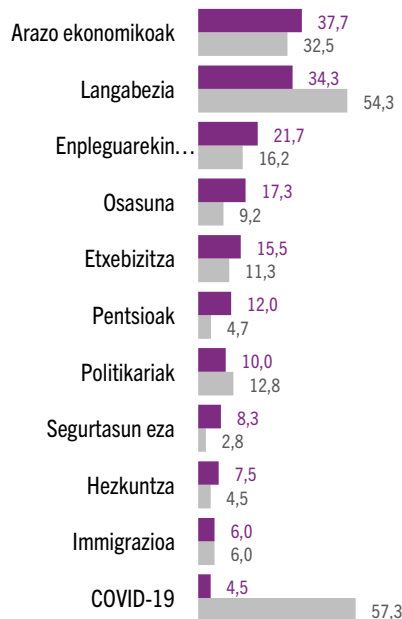
g25

Galdetutako pertsonen arazo pertsonal nagusiei dagokienez, ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik generoaren arabera: gizonak nahiz emakumeek aipatzen dituzte ekonomiaren arlokoak eta enplegua, langabeziatik edo lanarekin lotutako arazoengatik.

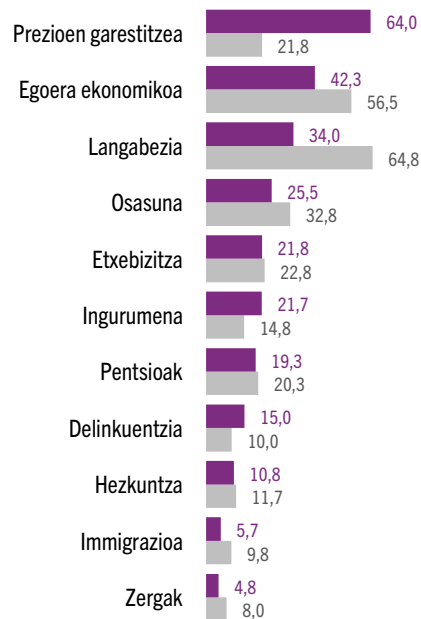
Migrazioari dagokionez, gizonen % 3,5ek eta emakumeen % 3,2k arazo pertsonaltzat dute atzeritarren etorrera.

Euskadin gaur egun dauden hiru arazo nagusiak

Arazo nagusiak Euskadin
(bat-bateko erantzuna, %)

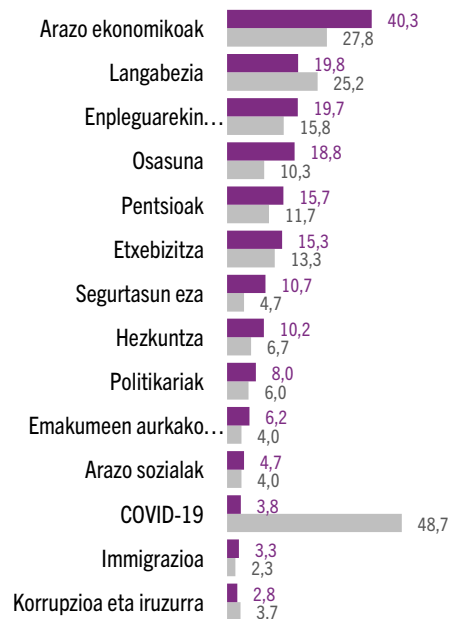

Arazo nagusiak Euskadin
(erantzun iradokia, %)

■ 2022 ■ 2021

Arazo **pertsonal** nagusiak
(bat-bateko erantzuna, %)

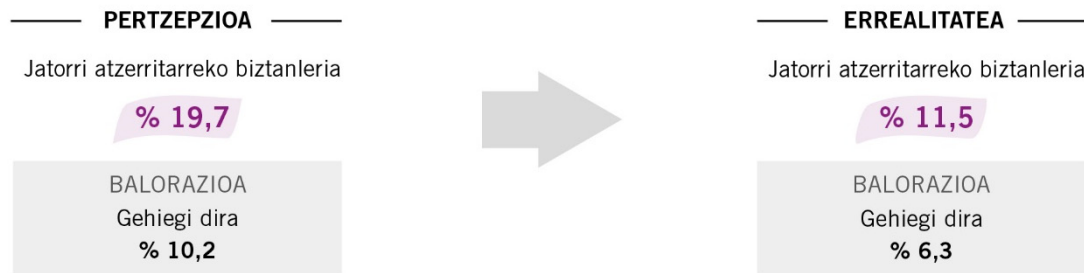

g1, g2, g25

2022an, euskal gizartearen kezka nagusiak arazo ekonomikoak, langabezia eta lan-arloko arazoak dira.

2021eko urtearen aldean, COVID-19ak asko egin du behera. Datuen arabera, ez dirudi herritarrek koronabirusa arazotzat dutenik.

B) JATORRI ATZERITARREKO PERTSONEN BOLUMENA NOLA HAUTEMATEN DEN

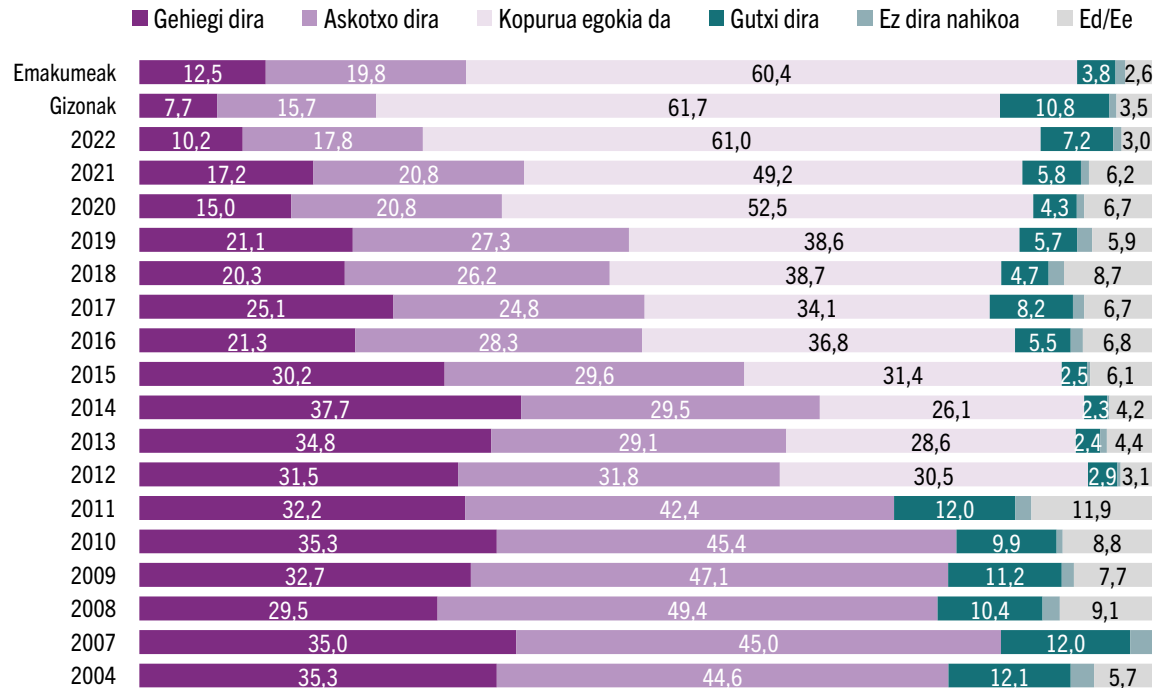
Atal honetan, euskal gizarteak EAEn bizi diren atzerritar jatorriko pertsonen bolumena nola hautematen duen aztertzen da. Gai esanguratsua da; izan ere, migrazioaren fenomenoaren pertzepzioa gaindimentsionatuta ote dagoen jakiteko aukera ematen du, eta horrek eragina izan dezake migrazioaren aldeko edo aurkako jarreretan. Horretarako, euskal gizarteak biztanleria migratzailearen bolumenari buruz zer balorazio egiten duen jaso da, bai EAEn erroldatutako atzeritar jatorriko pertsonen zifra erreala jakin aurretik duen iritzia eta bai zifra hori jakin ondoren duena. Gainera, galdetu zaie ea datozen bost urteetan beren ustez Euskadira atzerritar jatorriko biztanleak etortzen jarraituko duten, eta zein diren iritsiko direnen herritartasun nagusiak.

EAEn bizi diren atzeritar jatorriko pertsonen bolumenari buruzko pertzepzioa ez dator bat errealitatearekin eta benetan dena baino handiagoa dela uste da. Pertzepzioa % 15 eta % 20 artean dago. Aurreko urteetan bezala, atzeritar jatorriko pertsonak gehiegi izatearen pertzepzioa jaitsi egiten da benetakoa datua ezagutzean.

Etorkizunari begira, hamar euskaldunetik zortziren ustez, hurrengo bost urteetan ugaritu egingo dira atzeritar jatorriko pertsonak Euskadin, eta gehienak magrebtarrak, Ekialdeko Europakoak edo Saharaz hegoaldeko Afrikakoak izango direla uste dute.

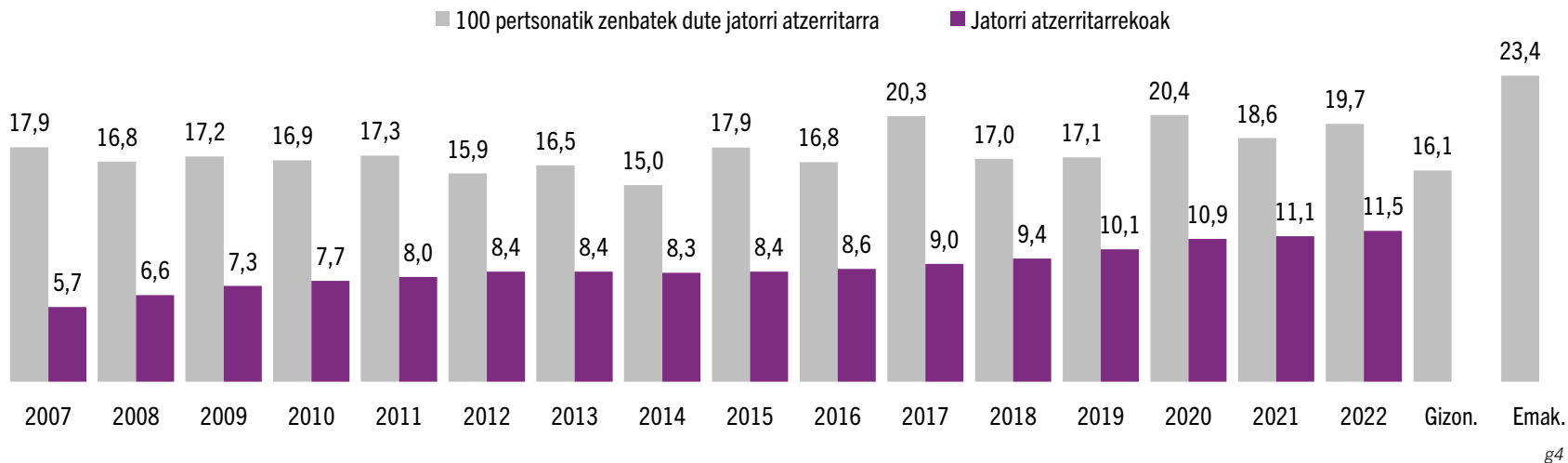
Atzeritar jatorriko biztanleriaren bolumena nola hautematen den, atzerriko biztanle-kopuruaren datu ofiziala jakinarazi aurretik (%), 2004, 2007-2022

Euskal herritarren heren batera ez dira iristen atzeritar jatorriko biztanleak EAEn gehiegi edo asko samar direla uste dutenak (% 28,0). Pertzepzio hori dezente jaitsi da eta iaz baino 10 puntu gutxiago da.

2012-2014 artean ugaritu egin ziren atzeritar jatorriko biztanleak EAEn gehiegi edo asko samar zirela uste zutenak (2012an “egokia” kategoria sartu genuen). Nolanahi ere, kopuru hori jaitsiz joan da 2015etik aurrera, % 10,2raino.

Generoaren arabera, estatistikaren ikuspuntutik esanguratsuak diren diferentziak daude. Izan ere, gizonen % 10,8k uste du atzeritar jatorriko biztanle gutxi daudela, eta emakumeen % 3,8k bakarrik du iritzia bera.

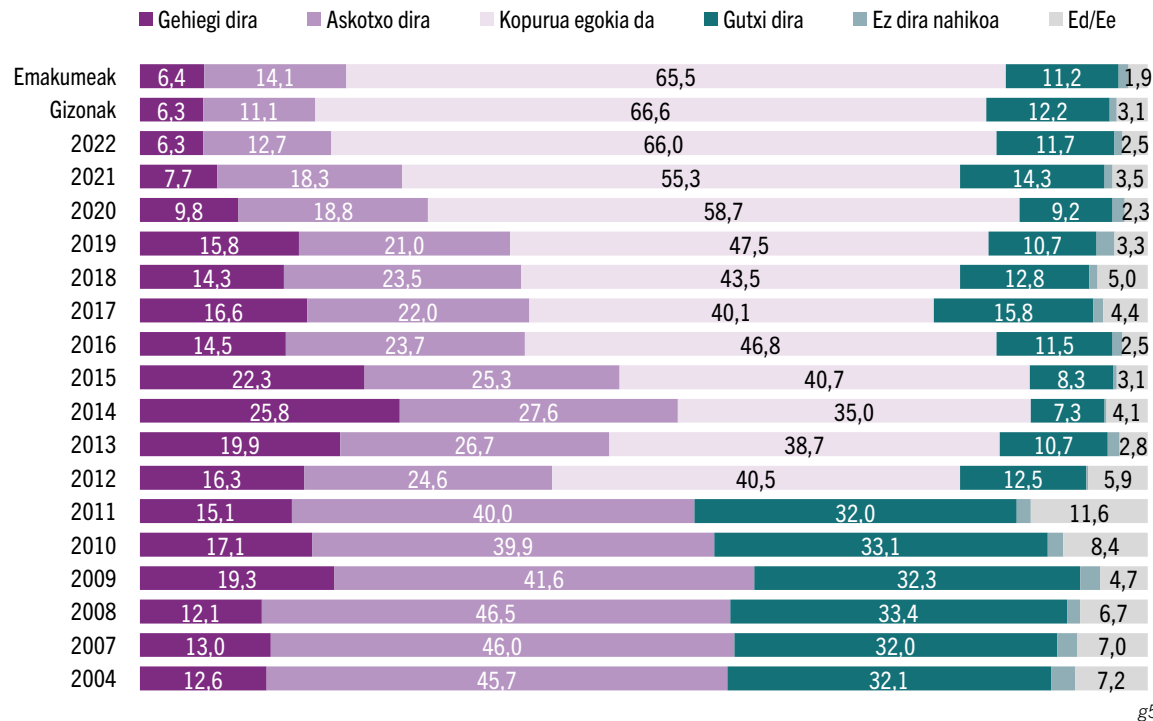
Euskadin erroldatutako atzerriko biztanleen ustezko kopurua eta kopuru erreala (%), 2007-2022

2022ko Barometroaren emaitzek erakusten dute euskal gizarteak neurriz kanpo hautematen duela EAEn bizi diren atzeritar jatorriko pertsonen bolumena. Hautemate horrek ia bikoiztu egiten du estatistika ofizialetan erroldatutako eta erregistratutako jatorri atzeritarreko pertsonen zifra.

2021 eta 2022 artean, Euskadin erroldatutako atzeritar jatorriko biztanleria % 11,5eraino hazi da, baina euskal herritarren pertzepzioa % 19,7koa da.

Generoaren arabera, azken urte honetan, atzeritar jatorriko biztanle gehiago daudela uste dute emakumeek (% 23,4) gizonek baino (% 16,1).

Atzeritar jatorriko biztanleriaren bolumena nola hautematen den, atzerriko biztanle-kopuruaren datu ofiziala jakinarazi ondoren (%), 2004-2022

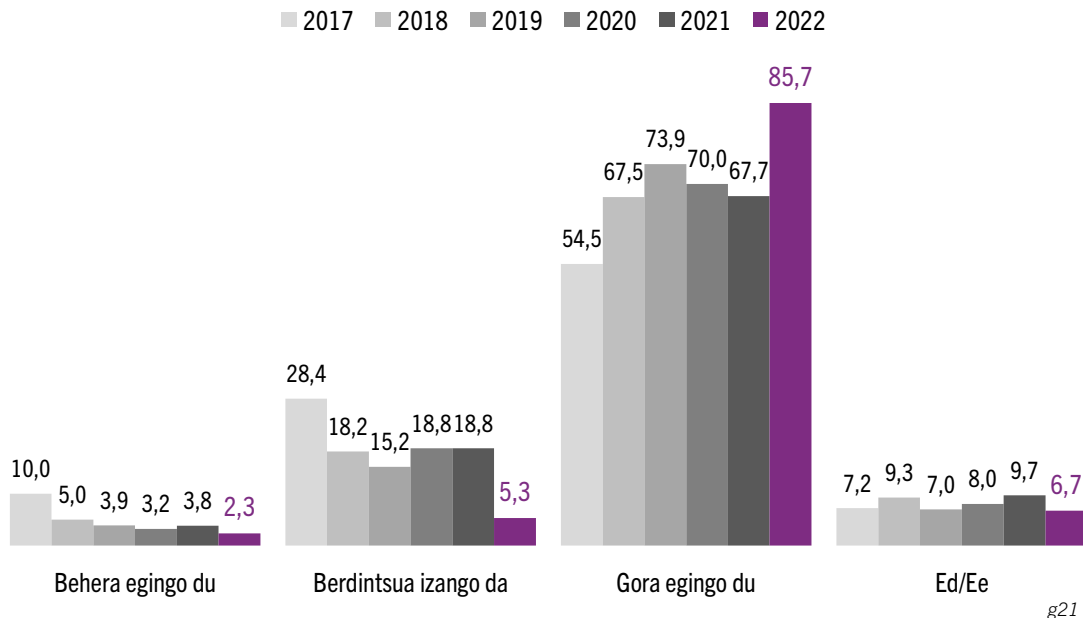

Atzerriko biztanle-kopuruaren datu erreala jakinarazi ondoren, bolumenaren pertzepzioa aldatu egiten da: herritar gutxiagok uste dute kopuru hori handiegia edo nahikoa dela (% 19,0), eta gehiagok pentsatzen dute EAEn bizi den atzeritar jatorriko biztanleen kopuru erreala egokia dela (% 66,0).

2012-2014 artean hazi egin zen Euskadin atzeritar jatorriko biztanleen kopurua handiegia edo nahikoa dela uste dutenen ehunekoa. Hala ere, zifra horrek behera egin zuen 2015 eta 2016 urteen artean, baita 2018. urtetik aurrera ere.

Generoari erreparatuta, zenbakien artean aldeak dauden arren, ezin dugu esan desberdintasun estatistikoak esanguratsuak direnik gizonen eta emakumeen artean: atzeritar jatorriko biztanleriaren bolumena hautemateko modua ez da aldatzen.

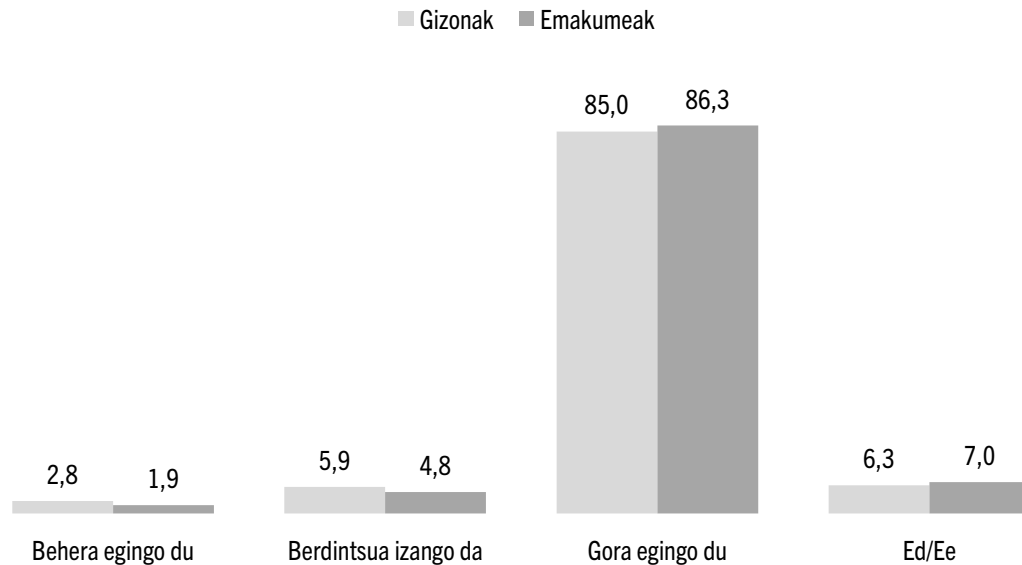
Hurrengo bost urteetako egoerari begira, immigrazioak EAEn, zure ustez...? (%), 2017-2022

Hurrengo bost urteetan Euskadin immigrazioa hazi egingo da hamar pertsonatik zortziren ustez (% 85,7), eta ehuneko hori dezente igo da azken urtean (+ 18,0 puntu). Horrekin batera, jaitsi egin da kopuru hori berdin mantenduko dela uste dutenen ehunekoa (- 13,5 puntu), bai eta kopuru hori jaitsi egingo dela uste dutenen ehunekoa ere (- 1,5 puntu).

Datu horiek erakusten dutenez, euskal gizartea gero eta ohituago dago jatorri atzeritarra duten biztanleak ugaritzearekin. Ukrainako krisiaren ondorioz atzeritar jatorriko biztanleak Euskadira etortzen jarraituko dutela uste dutenen ehunekoa kontuan hartuz, are gehiago.

Hurrengo bost urteetako egoerari begira, immigrazioak EAEn, zure ustez..? (%), sexuaren/generoaren arabera

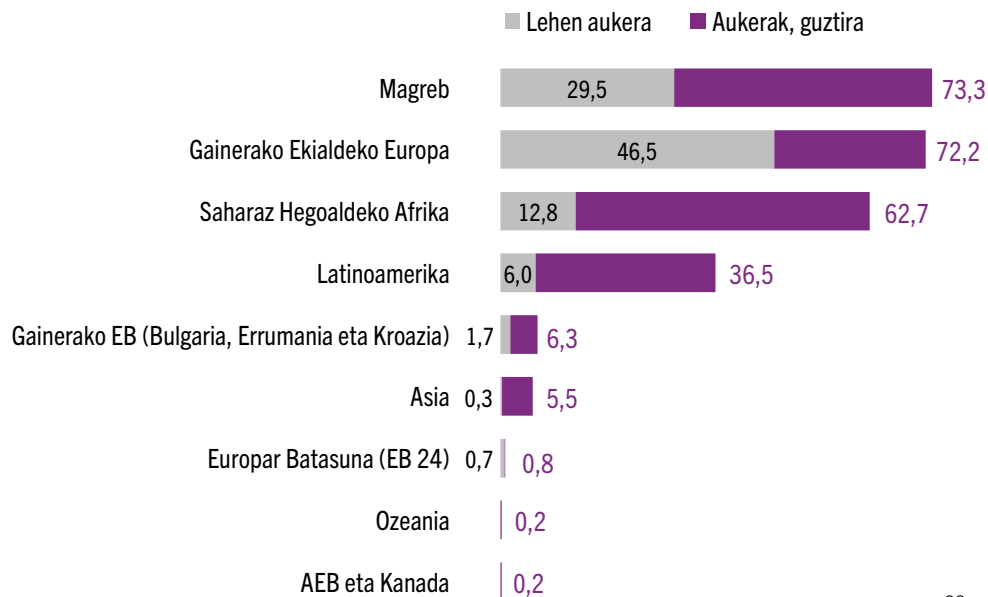

g21

Generoaren arabera, desberdintasunak ez dira nahikoa handiak estatistikaren ikuspuntutik, eta ez dago esaterik desberdintasun esanguratsuak daudenik gizonen eta emakumeen artean.

Emakumeek zein gizonek ulertzen dute immigrazioa egiturazko elementua dela gaur egungo gizartean, eta atzeritar jatorriko pertsonak iristen jarraituko dutela datozen urteetan.

Demagun, etorkizunean ere etorkinek EAEra etortzen jarraitzen dutela. Zure ustez, nongoa izango da etorkin multzo handiena? Eta bigarren etorkin multzo handiena? Eta hirugarrena? (%)

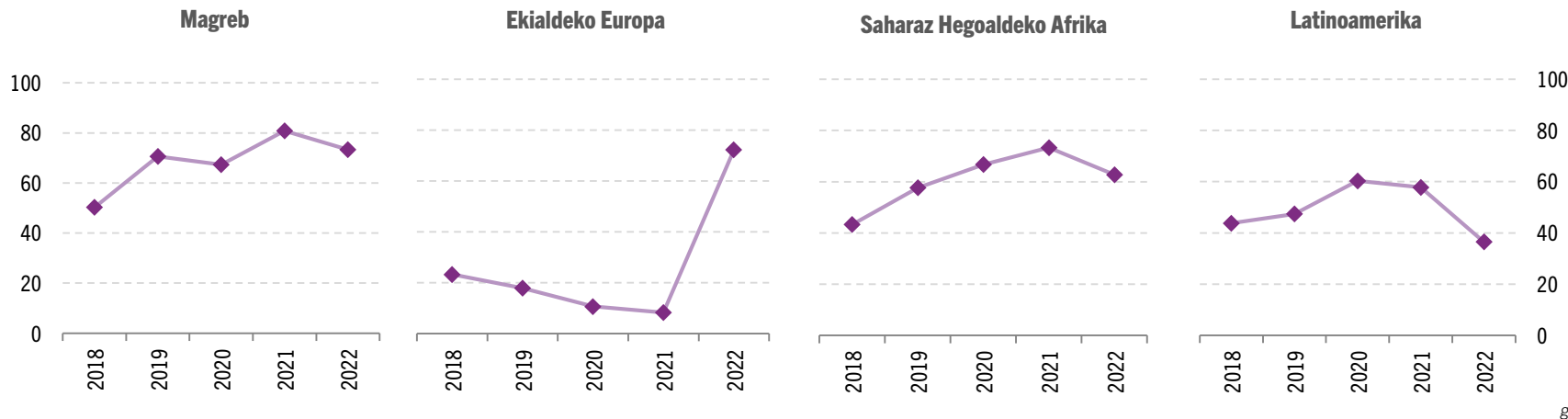
g22

Euskadira datozen etorkinak ugarituz joanez gero nongoak izango diren galdeturik, gehienek magrebtarrak aipatzen dituzte (% 73,3). Bigarrenik Ekialdeko Europako biztanleak agertzen dira, eta pertzepzio hori nabarmen handitu da azken urtean (+ 62,8 puntu) Errusiak Ukraina inbaditu ondoren.

Dena dela, etorri diren ukrainarrak salbuetsiz, euskal gizartearen pertzepzioa ez dator bat datu objektiboekin; izan ere, datu horien arabera, azken urteotan EAEra etortzen ari diren atzerritar jatorriko biztanle gehienak latinoamerikarrak dira.

Oso gutxi uste dute jendea etorriko denik Estatu Batuetatik eta Kanadatik (% 0,2), Ozeanitik (% 0,2) edo Europar Batasuneko 24etatik (% 0,8).

Euskal herritarren ustez gehien etorriko direnen jatorri nagusien eboluzioa (erantzunak guztira, %)

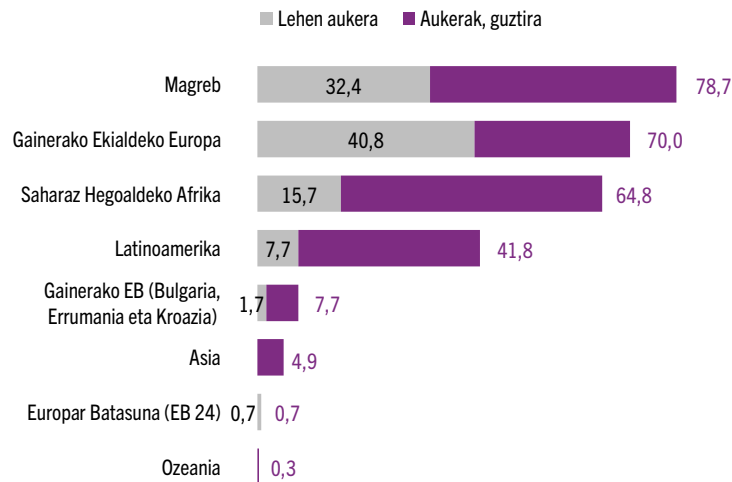
Datu horien eboluzioari begira, euskal herritarren ustez atzerritik gehien etorriko diren jatorriak zerikusi zuzena du testuinguru soziopolitikoarekin eta nazioartearekin.

Hala, galdetzen hasi ginenetik, euskaldunen ustez migratzaileen jatorri nagusiak Magreb, Saharaz hegoaldeko Afrika eta Latinoamerika izan dira, baina Ekialdeko Europak azken urtean izan duen gorakadak lotura zuzena du, zalantzarik gabe, Ukrainako krisiarekin.

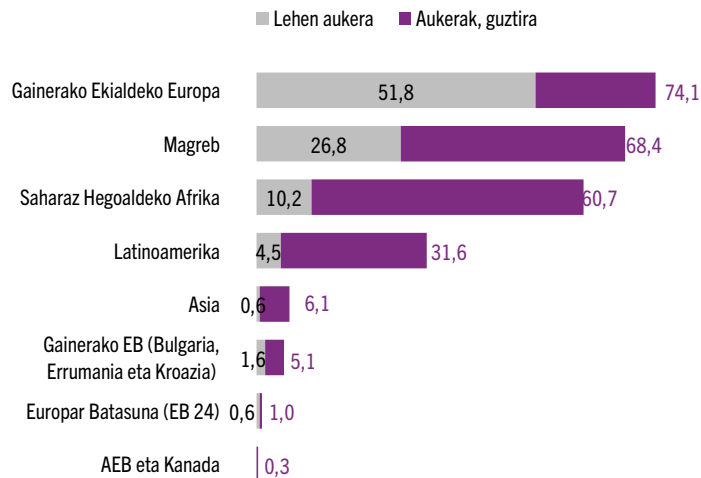
g22

Demagun, etorkizunean ere etorkinek EAera etortzen jarraitzen dutela. Zure ustez, nongoa izango da etorkin multzo handiena? Eta bigarren etorkin multzo handiena? Eta hirugarrena? (%), sexuaren/generoaren arabera

Gizonak

Emakumeak

Generoari erreparatuta, zenbakien artean alde batzuk dauden arren, ezin dugu esan desberdintasun estatistikoak esanguratsuak direnik gizonen eta emakumeen artean: etorkizunean pentsatuz, antzeko pertzepzioa dute EAera etorriko direla espero duten atzerriko pertsonen jatorriari buruz.

Ordena desberdinean bada ere, ustez gehien haziko diren jatorriak berberak dira: Ekialdeko Europa, Magreb eta Saharaz hegoaldeko Afrika.

g22

2

Gizarte hartzailean hautemandako ondorioak

- a. Ekonomian
- b. Hizkuntza- eta identitate-gaietan
- c. Ongizatean

ONDORIOAK EUSKAL GIZARTEAN

EKONOMIA	IDENTITATEA ETA HIZKUNTZA	ONGIZATEA
Ondorio positiboak Ondorio negatiboak	Euskal identitatea Euskal abertzaletasunaren helburuak Euskararen garapena Euskararen erabilera	Ondorio positiboen/negatiboen pertzepzioa

Atal honetan, euskal gizartean eragin positibo zein negatiboa izan dezaketen immigrazioaren alderdiak aztertzen dira. Horretarako, inkestatutako pertsonen galdetu diegu zer ondorio dituen immigrazioak ekonomian, identitate- eta hizkuntza-gaietan eta ongizatean.

Ekonomiari dagokionez, ondorio positiboak (ekonomiak hobera egin du bertako biztanleek nahi ez dituzten lanpostuak edo langileak behar dituzten sektoreak bete direlako) zein negatiboak (soldatek behera eta

langabeziak gora egin dute) buruz galdetu diegu. Identitate- eta hizkuntza-gaiei dagokionez, herritarrei galdetu diegu zer eragin izan dezakeen atzerriko immigrazioak euskal abertzaletasunaren helburuetan, euskal identitatean, eta euskararen garapenean eta erabileran.

Eta, azkenik, immigrazioak euskal gizartearen gizarte-ongizatean zer ondorio positibo edo negatibo dituen galdetu diegu.

ONDORIOAK EUSKAL GIZARTEAN

EKONOMIA	IDENTITATEA ETA HIZKUNTZA	ONGIZATEA
Ondorio positiboak Ondorio negatiboak	Euskal identitatea Euskal abertzaletasunaren helburuak Euskararen garapena Euskararen erabilera	Ondorio positiboen/negatiboen pertzepzioa

Immigrazioak ekonomian dituen ondorioei dagokienez, 2021eko Barometroak erakusten du alderdi positiboen pertzepzioak hazten jarraitzen duela, eta 2015ean hasitako joera finkatzen ari dela. Horrekin batera, euskal gizartearen gehiengoak alderdi negatiboak gero eta gutxiago hautematen ditu (soldatek behera eta langabeziak gora egin dute). Hortaz, eta bizi dugun ziurgabetasun-egoera gorabehera, immigrazioarekin eta lan-merkatuarekin lotutako jarrerak hobetzen ari direla ikusten da.

Immigrazioak euskal gizartearen identitatean eta hizkuntzan dituen ondorioei dagokienez, datuek erakusten dute EAEn immigrazioaren fenomenoaren eztabaida soziala ez dela erlazionatzen identitateei eta

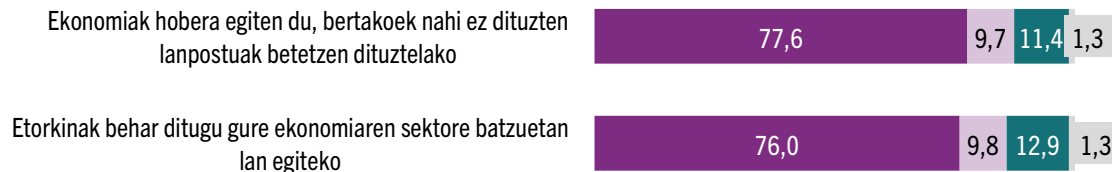
euskararen erabilerari buruzko eztabaida politikoarekin. Bereizketa horri esker, ez dira garrantzi sozialeko pertzepzio negatiboak sortzen herriarrengan. Alde horretatik, immigrazioaren ondorioen inguruko kezka identitate-gaiekin baino lotuago dago gai ekonomikoekin.

Azkenik, biztanleria immigranteak gure ongizate-estatuan duen ondorio positibo edo negatiboari buruz euskal gizarteak egiten duen balorazioari dagokionez, neutro edo anbibalente samarra da, eta erdiko posizioetan kokatzen da. Hala ere, ikusi dugu azken urtean hobetu egin dela etorkinek egiten duten ekarpenaren inguruko ikuspegia, eta serie osoko datu positiboena lortu dugu.

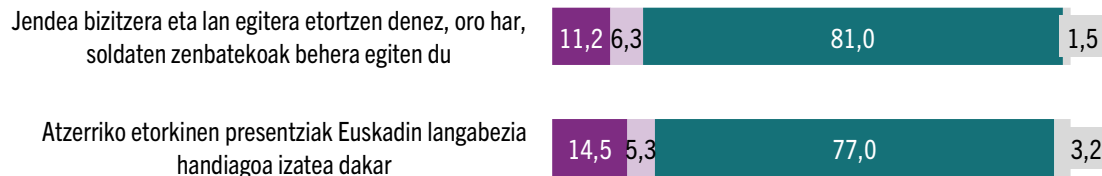
A) EKONOMIAN

Ados Ez ados, ez kontra Kontra Ed/Ee

Ondorio positiboak (%)

Ondorio negatiboak (%)

g6a, g6c, g6e, g19j

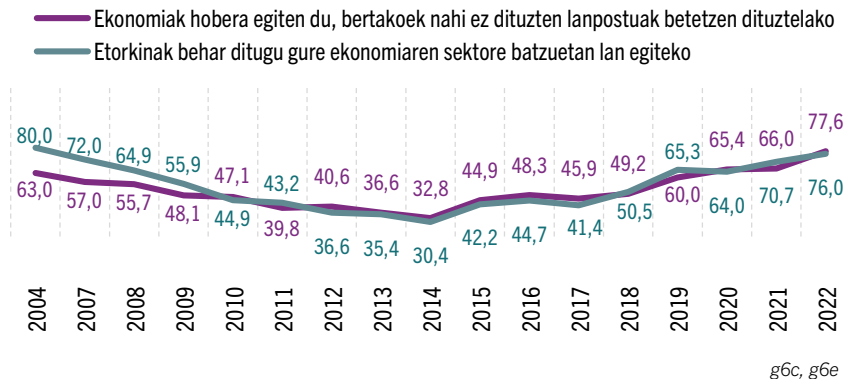
Atzeritar jatorriko pertsonak etortzearen onura ekonomikoa eta lan-funtzionaltasuna hautematen duten euskal herritarren ehunekoa handitu egin da 2021etik hona.

Ondorio negatiboak dagokienez, immigrazioaren ondorioz soldadak jaisten direla uste ez dutenen ehunekoa hazi egin da (+ 7,5 puntu), bai eta immigrazioak langabeziari eragiten diola uste ez dutenen ehunekoa ere (+ 18,3 puntu).

Esan liteke, beraz, euskal herritarrek ez dituztela etorkinak “erantzule” egiten langabeziagatik, enplegua jaisteagatik edo soldadak apaltzeagatik; alderantziz, gero eta gehiago ohartzen dira gure ekonomiari egiten dioten ekarpen positiboak.

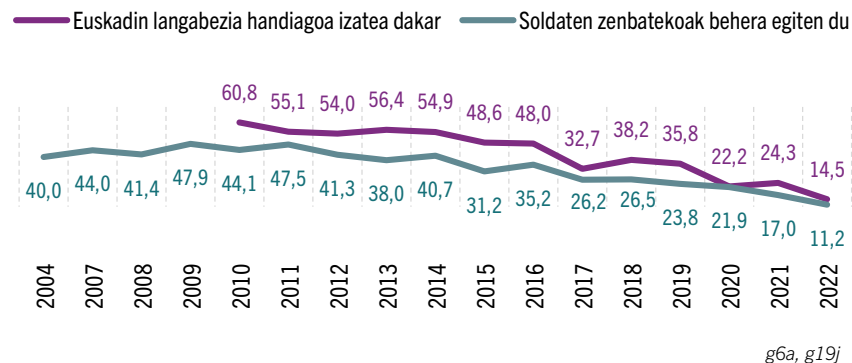
A) EKONOMIAN

Ondorio positiboak (%)

Etorkinen helduerak ekonomiarengan izan ditzakeen eragin positiboan bilakaera negatiboa izan zen 2004 eta 2014 artean. Hala ere, urte horretatik aurrera, Euskadiko biztanleriak immigrazioaren eta ekonomiarengan dituen eraginaren ikuspegi positiboa berreskuratu zuen, eta aitortu zuten immigrazioari esker ekonomiak hobeto funtzionatzeko duela, etorkinek bertakoek bete nahi ez dituzten lanpostuak betetzen ditzutelako. Horrez gain, aitortzen dute etorkinak behar ditugula gure ekonomiaren sektore batzuetan lan egiteko. Are gehiago, euskal

Ondorio negatiboak (%)

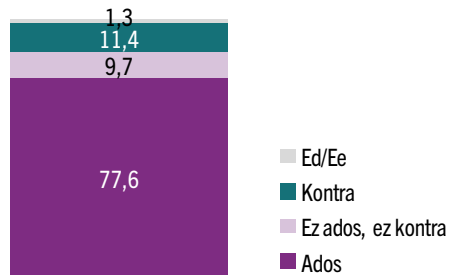

herriarren kezka nagusiak enpleguarekin lotuta dauden arren, migrazioaren eragin positiboa aipatzen da.

Immigranteak etortzearen ondorio negatiboei (hala nola, langabezia igotzea edo soldatak jaistea) eta haien bilakaerari dagokienez, esan daiteke gero eta gutxiago direla binomio negatibo hori onartzen dutenak, bereziki 2013-14tik aurrera.

ONDORIO POSITIBOAK. Etorkinei esker, ekonomiak hobera egiten du, bertakoek nahi ez dituzten lanpostuak betetzen dituztelako (%)

2022

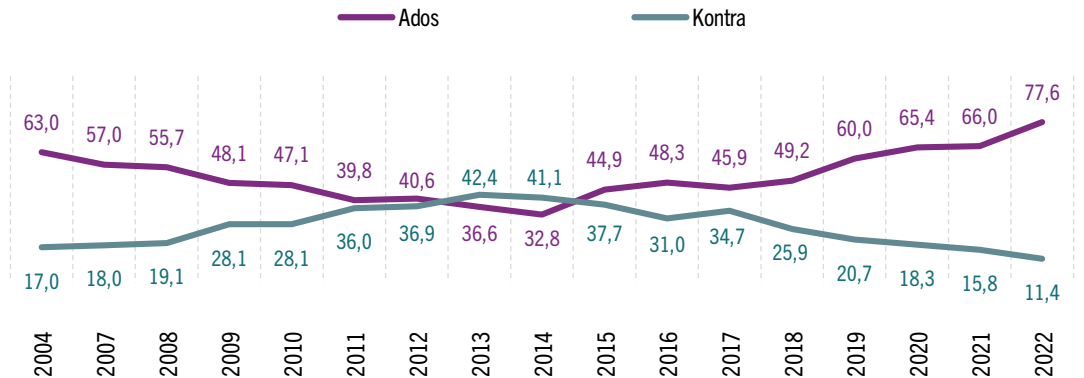

Gizonak

80,1

Emakumeak

75,4

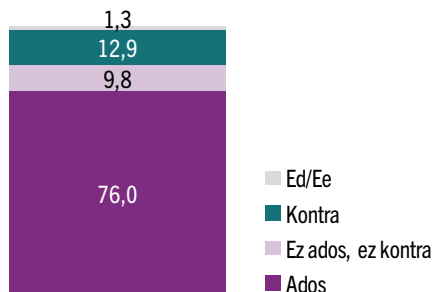
g6e

Lan-merkatuarekiko immigrazioaren ikuspegi funtzional eta utilitaristak –hau da, immigranteek bertakoek nahi ez dituzten lanpostuak betetzen dituztela eta horri esker ekonomiak hobeto funtzionatzen duela diotenak– gainbehera nabarmena izan zuen, batez ere 2008ko krisi ekonomikoaren eraginez; dena den, ordurako jaisten hasita zegoen, eta 2004an % 63,0 izatetik 2014an % 32,8 izatera pasatu zen. Hala ere, gorabeherak medio, 2015etik aurrera ikuspegi hori berreskuratu da, eta % 77,6ra heldu zen 2022an, gaur arte jasotako baliorik handiena.

Datuak generoaren arabera aztertuz, ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik. Immigrazioak lanaren munduan duen eraginari dagokionez, gizonen nahiz emakumeen iritzia berdintsua da.

ONDORIO POSITIBOAK. Etorkinak behar ditugu gure ekonomiaren sektore batzuetan lan egiteko (%)

2022

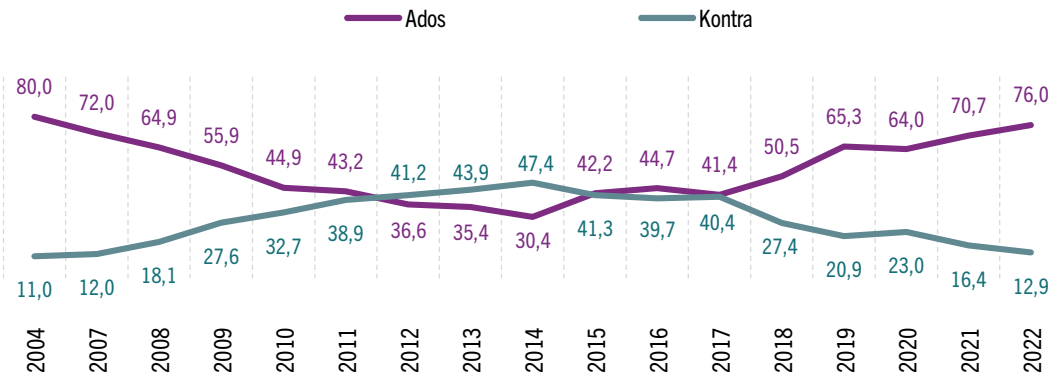

Gizonak

78,7

Emakumeak

73,5

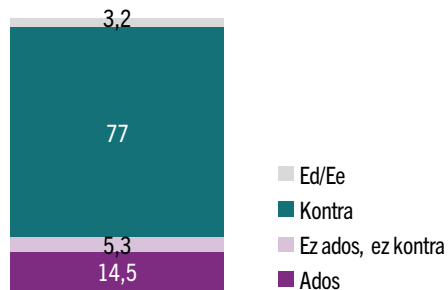
g6c

Aurreko puntuarekin gertatu den antzera, immigranteak lan-merkatura ondo egokitzen direla uste duten pertsonen ehunekoa nabarmen murriztu zen krisialdi ekonomikoaren testuinguruan, 2014an % 30,4ra jaitsi arte. Dena den, orduz geroztik berriz sendotu da immigrazioaren ideia funtzional eta utilitaristagoa, krisialdi ekonomikoaren aurretik nagusi zena. Hala, 2022an euskal biztanleen % 70,6k uste du beharrezkoa dela gure ekonomiaren sektore batzuetan etorkinak sartzea.

Generoaren arabera, ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik eta, beraz, gizonen eta emakumeen arteko diferentziarik ez dagoela esan liteke.

ONDORIO NEGATIBOAK. Atzerriko etorkinen presentziak Euskadin langabezia handiagoa izatea dakar (%)

2022

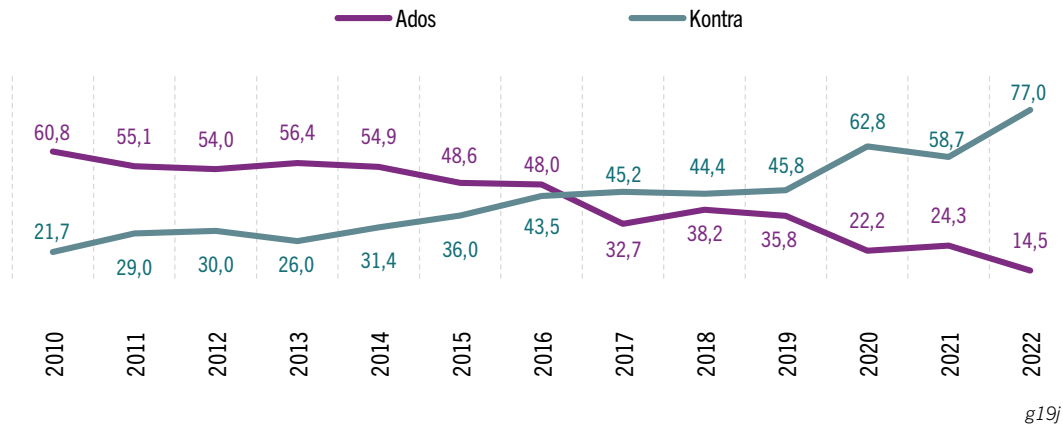

Gizonak

79,8

Emakumeak

74,4

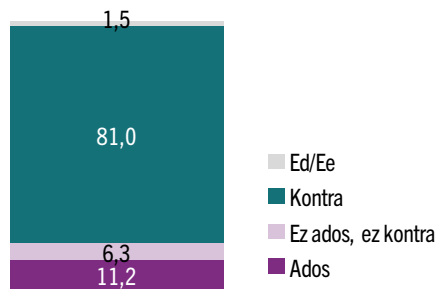
Euskal herritarren hiru laurdunek (% 77,0) ez dituzte etorkinak langabezia handitzearekin lotzen. Ideia hori sendo sustraitu zen atzeraldi ekonomikoaren urteetan, baina gero eta bakanago agertzen da euskal gizartearen imajinarioan. Horrela, azken urtean asko handitu da baieztapen hori baztertzen dutenen ehunekoa, 2021eko % 58,7tik egungo % 77,0ra. Esperientziak gehiago edo gutxiago lotzen ditu atzerritar jatorriko pertsonak langabeziarekin.

Generoaren arabera, atzerritar jatorriko pertsonak etortzeak langabezia eraginik ez duela uste duten gizonak (% 79,8) gehiago dira emakumeak baino (% 74,4).

ONDORIO NEGATIBOAK. Jendea bizitzera eta lan egitera etortzen denez, oro har, soldaten zenbatekoak behera egiten du (%)

2022

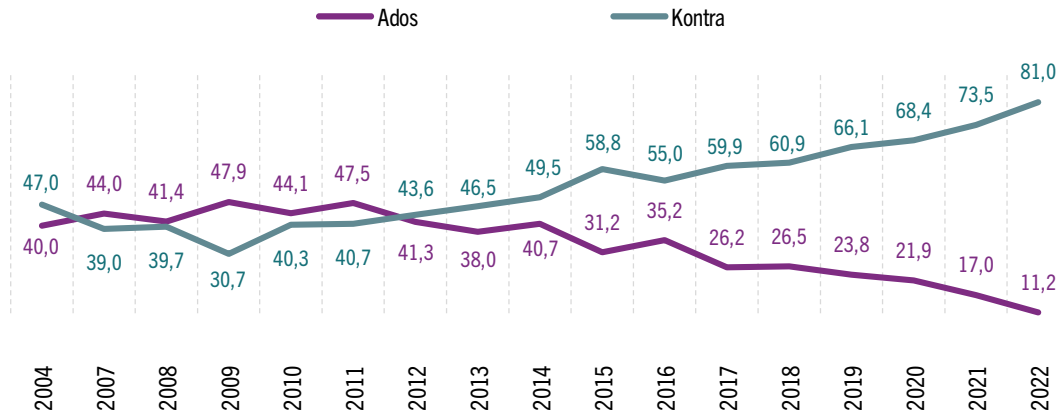

Gizonak

10,1

Emakumeak

12,1

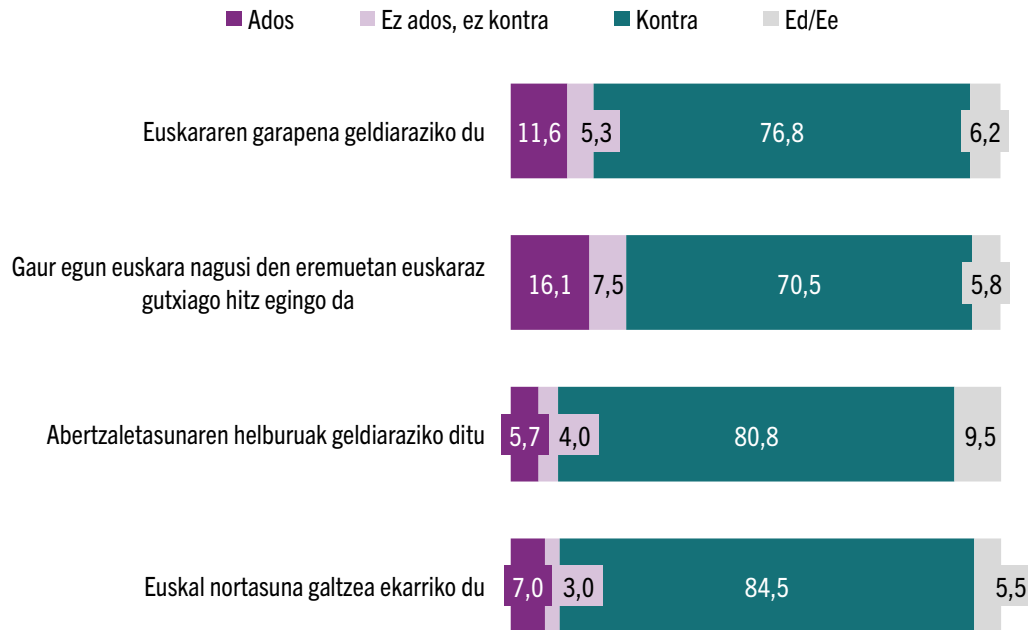

g6a

Euskal herritarren % 81,0k ez dute uste etorkinek eragina dutenik soldatetan.

Generoaren arabera, ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik gizonen eta emakumeen artean, eta baztertu egiten dute immigrazioak eragina duenik soldaten jaitsieran.

B) HIZKUNTZA- ETA IDENTITATE-GAIETAN

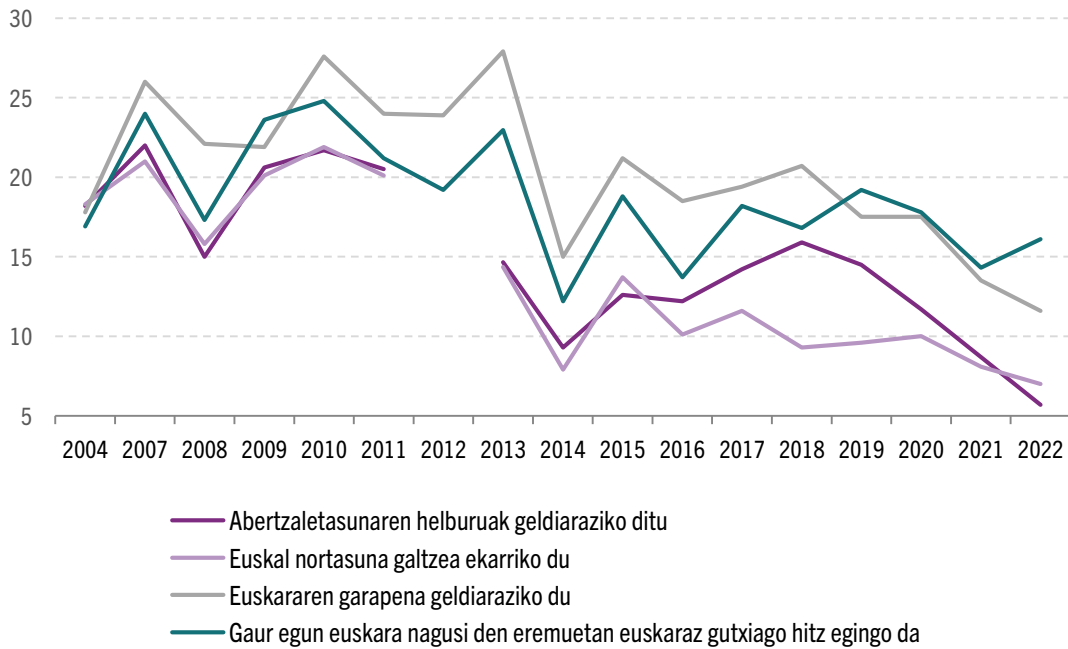
g23

EAEn, immigrazioaren fenomenoari buruzko eztabaida soziala ez da erlazionatzen identitateei eta euskararen erabilerari buruzko eztabaida politikoarekin. Bereizketa horri esker, ez dira immigrazioaren eta identitatearen arteko loturaren garrantzi sozialeko pertzepzio negatiboak sortzen herritarrengan.

Euskal herritarren gehiengo handi batek (% 84,5) ez du uste atzerritar jatorriko biztanleria etortzeak euskal identitatea galtzen laguntzen duenik, eta % 80,8k ere ez du uste euskal abertzaletasunaren helburuak geldiaraziko dituenik.

Hizkuntzari dagokionez, % 76,8k ez du uste immigrazioak euskararen garapena oztopa dezakeenik, eta % 70,5ek ez du uste eragina izan dezakeenik euskararen erabilera murriztean eta garatzean euskara nagusi den zonaldeetan.

B) HIZKUNTZA- ETA IDENTITATE-GAIETAN

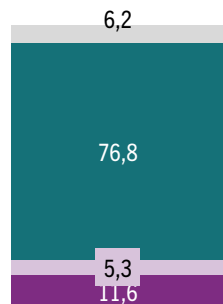

Hizkuntza- eta identitate-gaiei loturiko pertzepzio negatiboak ez dira esanguratsuak.

Oro har, behin ere ez da egon iritzi negatibodun pertsona-kopuru handirik.

Etorkin atzerritarrak iristeak euskararen garapena geldiaraziko du (%)

2022

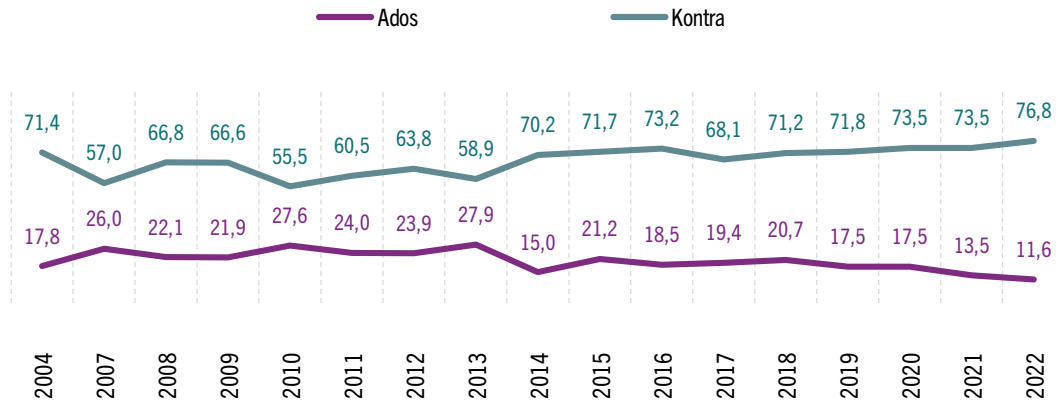
Ed/Ee
Kontra
Ez ados, ez kontra
Ados

Gizonak

11,1

Emakumeak

12,1

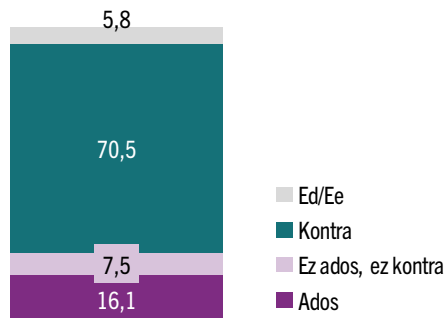
g23a

Euskal gizarteak ez du uste atzerritar jatorriko etorkinek euskararen garapena oztopa dezaketarik (% 70-77 arteko zifrak azken urteotan).

Generoaren arabera, emaitzek adierazten dute ez dagoela desberdintasun nabarmenik ikuspuntu estatistikotik; beraz, baieztatu dezakegu ez dagoela desberdintasunik gizon eta emakumeen artean immigrazioak euskararen garapenean duen eragina baloratzeko orduan.

Gaur egun euskara nagusi den eremuetan euskaraz gutxiago hitz egingo da (%)

2022

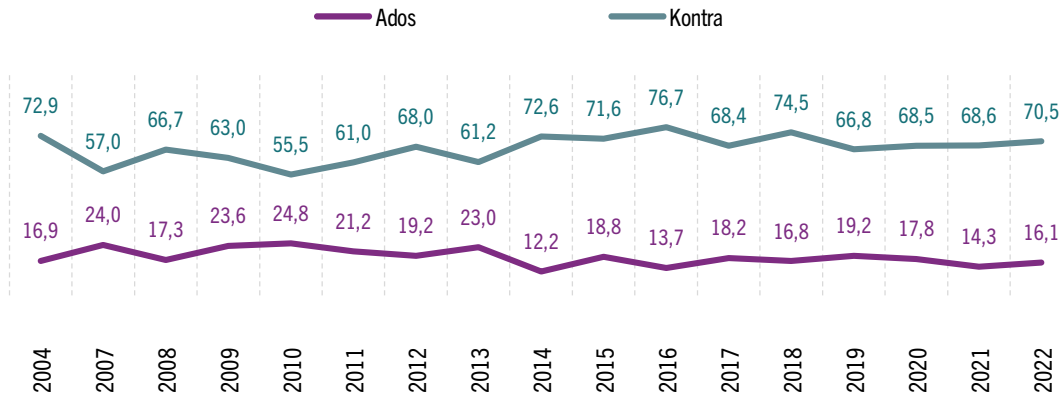

Gizonak

Emakumeak

15,3

16,9

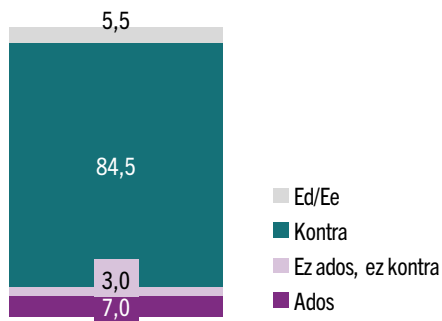
g23b

Gauza bera gertatzen da gaur egun euskara nagusi den Euskadiko eremuetan atzerriko etorkinek izan dezaketen eraginarekin: oso gutxi dira tesi horren aldekoak, eta ehunekoak nahiko berdin eutsi dio, gorabehera txikiekin bada ere, 2004tik gaur egunera arte.

Generoari erreparatuz, emaitzetan ez da alde esanguratsurik ikusten estatistikaren ikuspuntutik, eta, beraz, esan dezakegu ez dagoela alderik gizonen eta emakumeen pertzepzioaren artean.

Euskal nortasuna galtzea ekarriko du (%)

2022

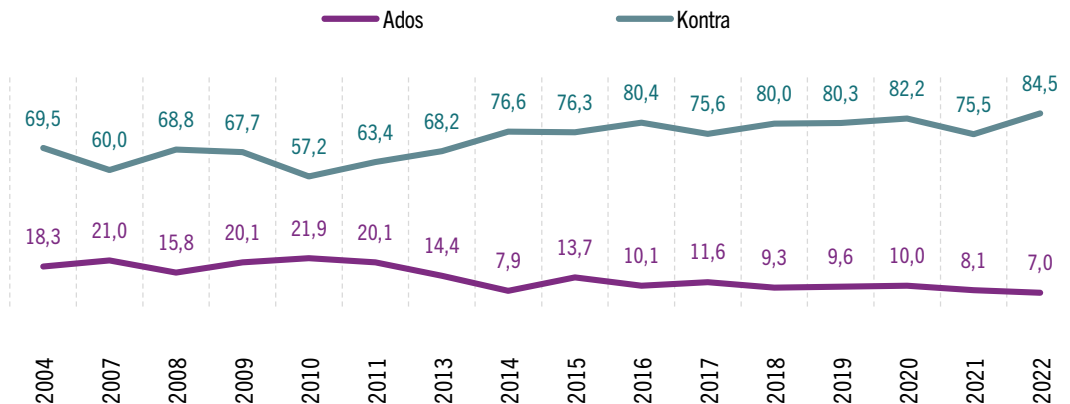

Gizonak

8,0

Emakumeak

6,1

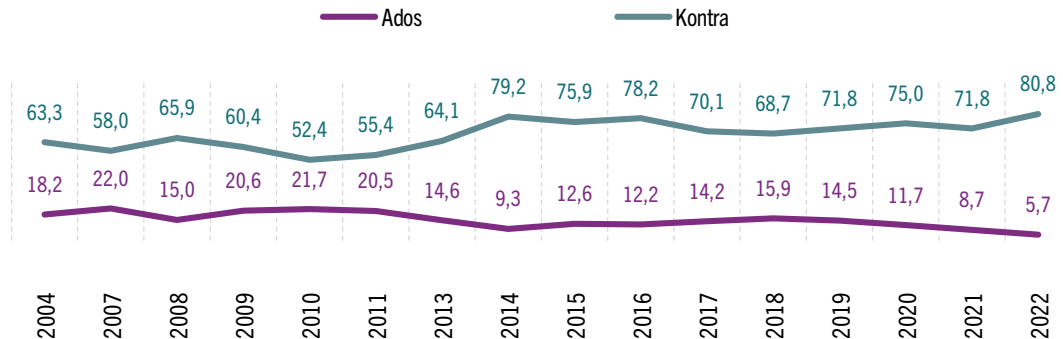
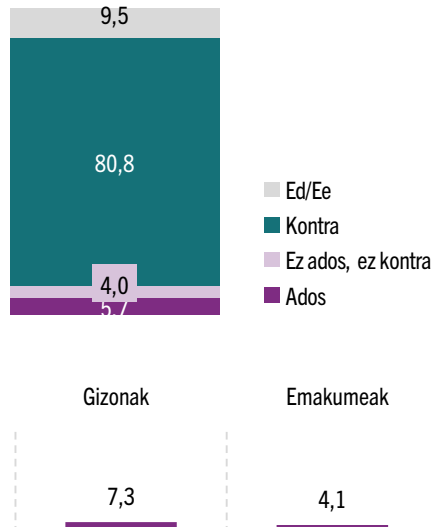
g23c

Euskal herritarren gehiengo zabalak ez du uste immigrazioak eragina izan dezakeenik euskal nortasunaren galeran (% 84,5); herritarren % 7,0k bakarrik uste du baietz. Berez, urteak aurrera joan ahala, uste horrek gero eta babes gutxiago du.

Ehunekoak desberdintasunak gorabehera, kasu honetan ere ez da desberdintasun estatistikoa nabarmenik hauteman gizon eta emakumeen artean.

Geldiarazi egingo ditu abertzaletasunaren helburuak (%)

2022

g23d

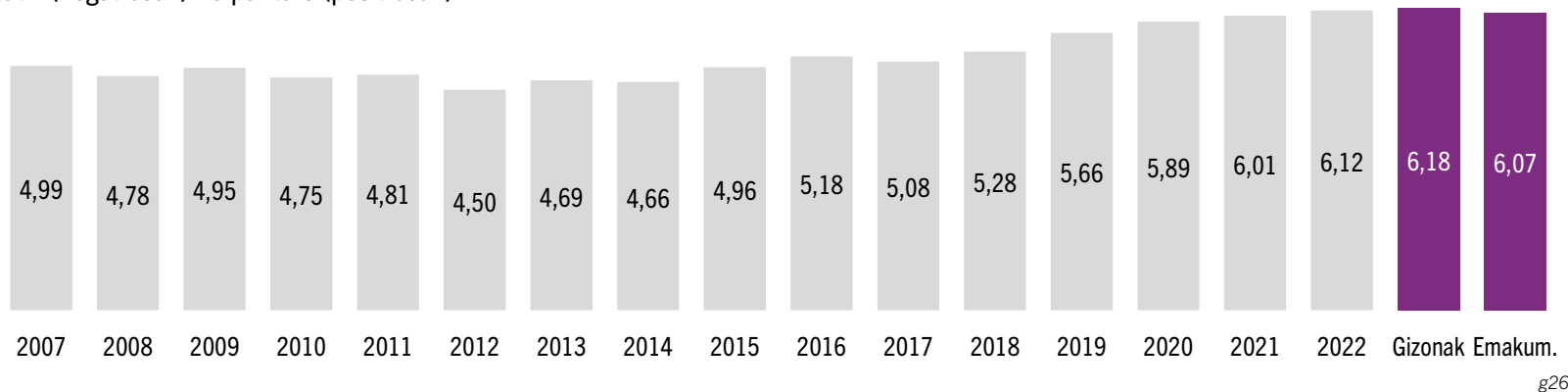
Euskal gizartearen gehiengoak ez du uste immigrazioak eragin txarra izan dezakeenik euskal abertzaletasunaren helburuetan (% 80,8). Pertzepzio hori sendotu egin da azken urteotan, euskal herritarren % 70-80 artean. 2014tik aurrera, oso gutxi uste dute harremana egon daitekeenik atzeritar jatorriko pertsonak iristearen eta euskal abertzaletasunaren helburuek atzera egitearen artean (2022an % 5,7, serie osoko daturik apalena).

Generoaren arabera, hemen ere ez dago desberdintasunik gizonen eta emakumeek pertzepzioen artean. Bi generoek antzeko pertzepzioa dute atzeritar jatorriko pertsonak iristek euskal abertzaletasunaren helburuetan izan dezakeen eraginaz.

C) ONGIZATEAN

Immigrazioak euskal gizartean dituen ondorio positibo edo negatiboen pertzepzioa

0 puntutik (negatiboak) 10 puntura (positiboak)

Etorkinek euskal gizartean duten ekarpen orokorrari buruzko ikuspegia apur bat baikorragoa da. Horrela, badirudi azken urteotan gero eta normalago ari garela onartzen atzerritarren immigrazioa, beldur gutxiagoz eta konfiantza handiagoz.

Izan ere, 2015az geroztik, eta adierazle makroekonomikoen hobekuntzarekin bat, joera gorakorra hauteman da, eta 2014tik aurrera ia puntu eta erdian hobetu da hautemate globala. Gainera, pertsona gehiagok uste dute eragin positiboak negatiboak baino gehiago direla.

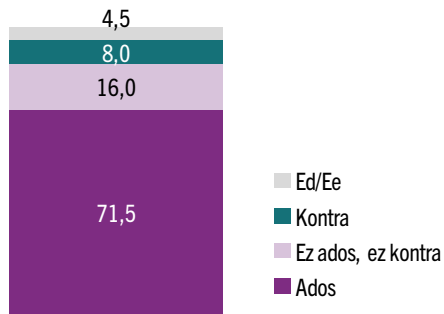
Horri dagokionez, azken bi urteotako pandemia-giroak ez du eragin kaltegarririk izan euskal herritarren pertzepzioan. Aitzitik, balorazioa hobetu egin da azken urteotan.

Generoaren arabera, hemen ere ez da ageri estatistikaren ikuspuntutik esanguratsua den desberdintasunik gizonen eta emakumeen artean.

Europako populazioaren zahartzeak eragindako arazoak konpon ditzakete Europara datozen etorkinek (%)

2022

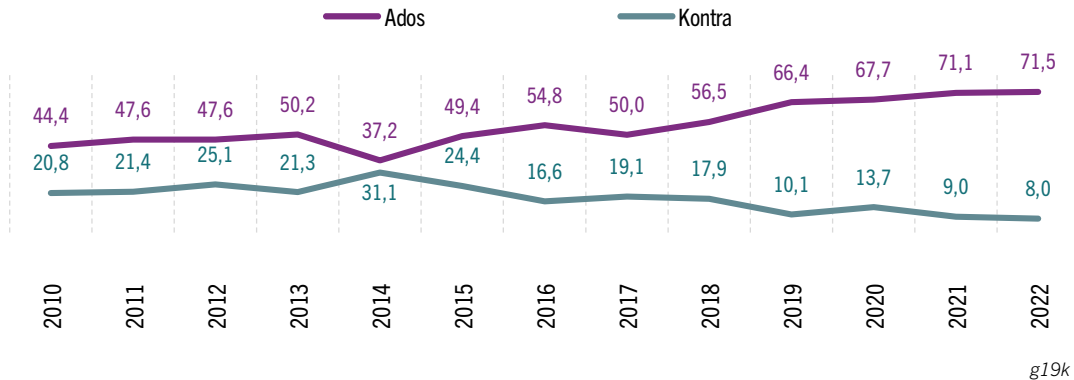

Gizonak

Emakumeak

2,8

6,1

Euskal gizartean gero eta onartuago dago atzerritar jatorriko pertsonak etortzeak eragin positiboa izan dezakeela Europako (eta Euskadiko) demografia zahartuan. Horrela, euskal gizarteko % 71,5en ustez, immigrazioak eragin positiboa izan dezake Euskadiko eta Europako biztanleen hazkuntzean, eta % 8,0k bakarrik irizten dio alderantziz.

Generoaren arabera, desberdintasun esanguratsuak daude; izan ere, emakumeak apur bat uzkurragoak dira (% 6,1 Ed/Ee) atzerritar jatorriko pertsonak etortzeak demografian eduki dezakeen eraginaz.

3

Eskubide eta zerbitzuak

ESKUBIDE ETA ZERBITZUAK

ESKUBIDE ETA ZERBITZUAK		HEZIKETA
Hezkuntza	Babes Ofizialeko Etxebizitza	Euskarako eskolak
Osasun-zerbitzua	Zerbitzu juridikoa	Gaztelaniako eskolak
Senide gertukoek ekartzea	Gizarte-laguntzak	Lanbide-heziketa
	Bozkatzeko eskubidea	Jatorrizko hizkuntzako eskolak

Euskal gizarteak uste du atzerritar jatorriko pertsonen bertako biztanleriaren eskubide eta zerbitzu berberak izan behar dituztela, COVID-19a dela eta martxan jarritako salbuespenezko laguntza eta neurriak ere kontuan hartuta. Oro har, euskal gizarteak jarraitzen du pentsatzen EAEn bizi diren atzeritar jatorriko pertsonen, eskubide eta zerbitzuak izateko, legeko administrazio-egoeran egon behar dutela. Alabaina, herritarren ehuneko handi batek uste du hezkuntza eta osasuna eskubide unibertsalak direla, eta, beraz, den-denok izan behar ditugula, edozein delarik ere administrazio-egoera.

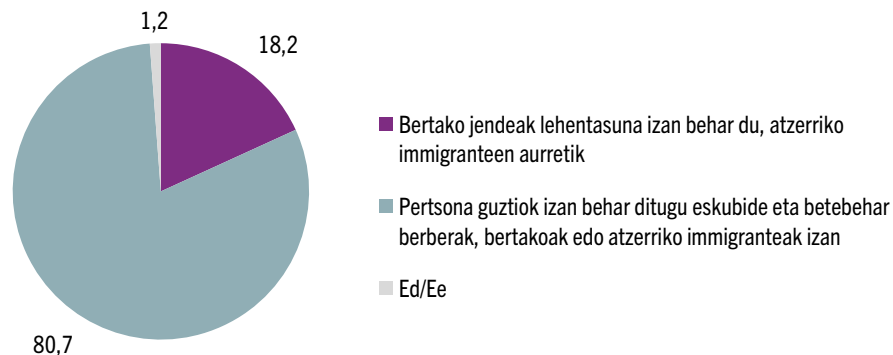
Immigranteek eskubide eta zerbitzuetara duten sarbidea –sarbide unibertsala zein legeko administrazio-egoeran daudenentzako– eta

azken urteotan herritarrek horri buruz emandako erantzunen bilakaera dinamika sozial eta makroekonomikoekin bat etorritik garatu da. Hori horrela, krisialdi ekonomikoak gogorren jo zuen urteetan, hazi egin zen eskubide eta zerbitzuak izatea legeko administrazio-egoeran egotearekin lotzen zutenen ehunekoa. Azkenaldian, apur bat hazi da eskubideak unibertsaltzat hartzea (adibidez, osasun-arreta edo hezkuntza, bai eta laguntza juridikoa ere).

Horrekin batera, heziketarekin loturiko zerbitzuak eskuratzeko aukera unibertsala izatearen pertzepzioa handitu egin da, hala nola euskarako eta gaztelaniako eskolak, lanbide-heziketako ikastaroak eta jatorrizko hizkuntzako eskolak jasotzeko aukerarena.

Lehentasuna eskubideei heltzerakoan (%)

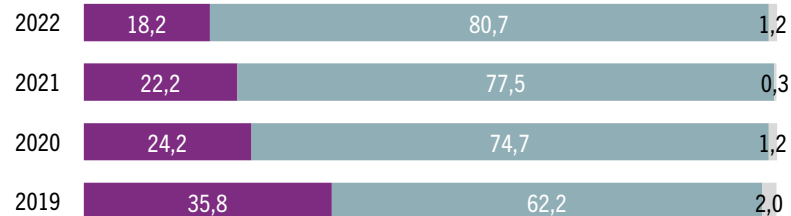
2022

Gizonak
82,9

Emakumeak
78,6

g17

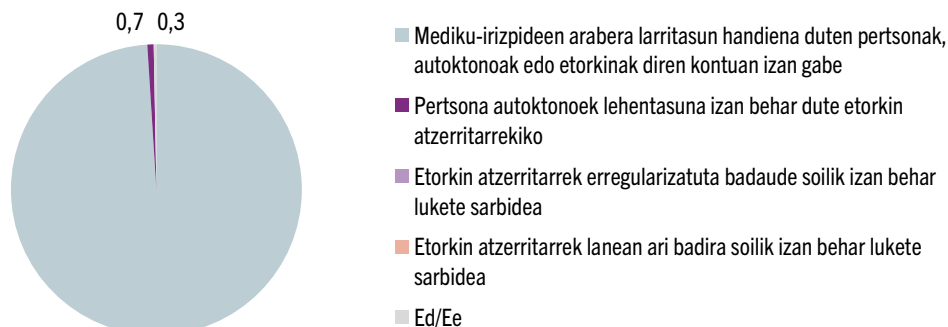
Hamar pertsonatik zortziren ustez (% 80,7) pertsona guztiek, edozein jatorri dutela ere, eskubide eta betebeharrak edukitu behar dituzte, hala nola osasun-arreta, gizarte-laguntzak edo babes ofizialeko etxebizitzak eskuratzea. Berez, hala pentsatzen duten pertsonen kopurua haziz joan da azken urteotan.

Bestalde, % 18,2ren ustez, eskubide horiek eskuratzeko orduan lehentasuna izan behar du bertako jendeak, atzerriko immigranteen aurretik.

Generoaren arabera, estatistikaren ikuspuntutik ez dago desberdintasun esanguratsurik, eta eskubideak eskuratzeko aukera baloratzeko orduan ez dago desberdintasunik gizonen eta emakumeen artean.

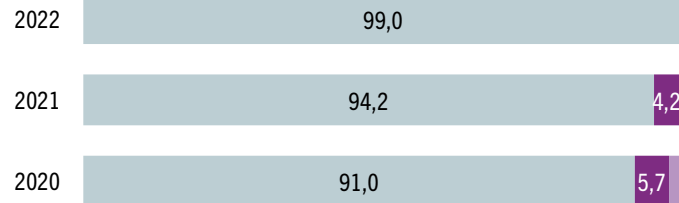
Lehentasuna osasun-zerbitzuak eskuratzeari dagokionez, COVID-19ren testuinguruan (%)

2022

Gizonak
98,6

Emakumeak
99,4

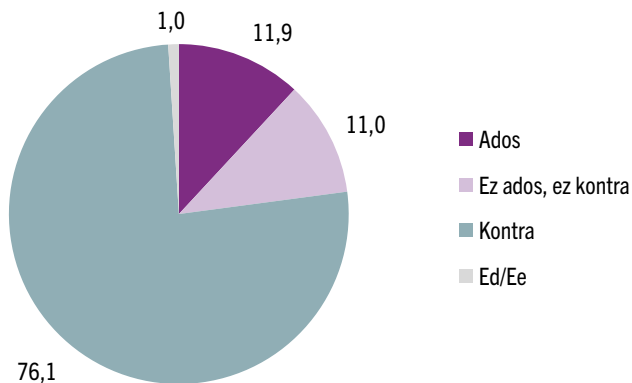
g41

COVID-19ak eragin duen osasun-larrialdiaren barruan, euskal gizarte ia osoaren ustez (% 99,0) egoerarik larrienean dauden pertsonak lehenetsi behar dira, jatorria kontuan izan gabe. Horrek 4,8 puntuko igoera izan du 2021etik.

Gizonak eta emakumeak bat datoz osasunaren arloan. Horrela, alde txikiak dauden arren, ezin da esan desberdintasun estatistiko esanguratsurik dagoenik.

Etorkinek ez lukete diru-sarrerak bermatzeko errenta jaso behar, eta soilik bertakoentzat izan beharko luke (%)

2022

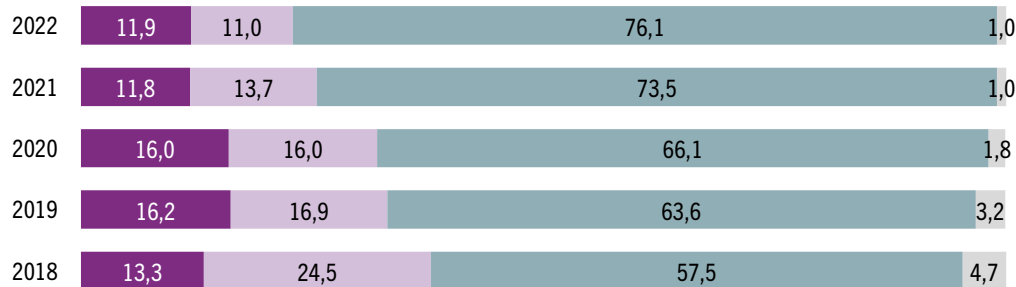
Gizonak

76,0

Emakumeak

76,4

g6n

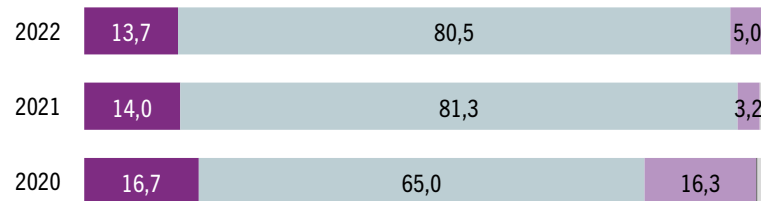
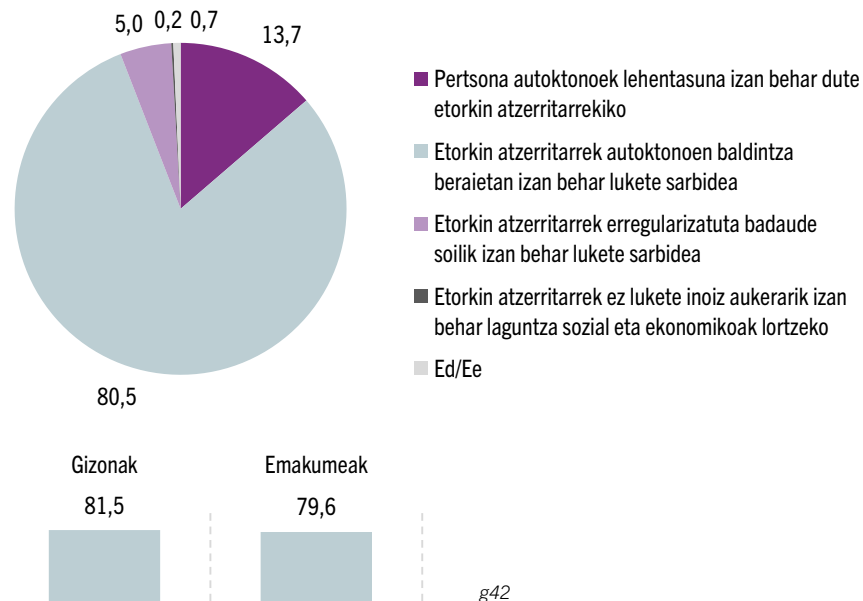
Diru-sarrerak bermatzeko errentari (DSBE) dagokionez, Euskadiko biztanle gehienek (% 76,1) ulertzen dute babes sozialerako tresna gisa duen balioa, eta, ondorioz, uko egiten diote soilik bertakoentzako laguntza izan beharko lukeela dioen ideia.

Horrez gain, ikusi dugu urteek aurrera egin ahala pertsona gehiagok egin dutela bat ikuspegi horrekin. 2018 eta 2022 artean, hori uste duten pertsonen ehunekoak 18,6 puntu egin du gora.

Generoaren arabera, emaitzek adierazten dute ez dagoela desberdintasun estatistikoa nabarmenik.

Lehentasuna laguntza ekonomiko eta sozialak eskuratzeari dagokionez, COVID-19ren testuinguruan (%)

2022

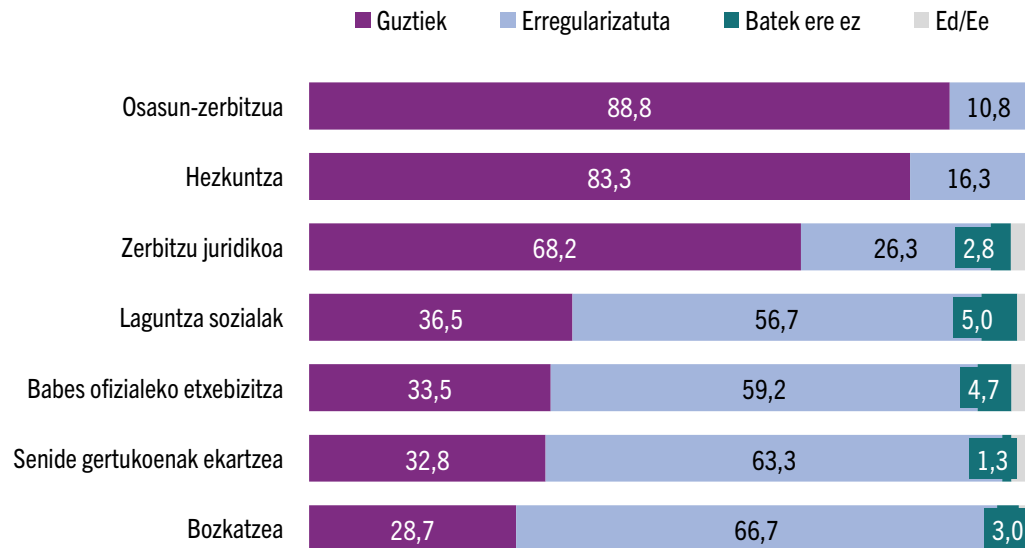
Birusak eragin dituen ondorio ekonomiko eta sozialak arintzeko martxan jarritako neurriei dagokienez, hamar pertsonatik zortzi ados daude honako ideia honekin: laguntzen sarbideak berdina izan behar du guztiontzat.

Bestalde, % 13,7k uste du lehentasuna eman behar zaiela bertako pertsonari, eta % 5,0 ados dago laguntza horiek atzeritar jatorriko pertsonari ere ematearekin, baldin eta haien egoera legezkoa bada.

Laguntza horiek eskuratzeari buruzko iritzia generoaren ikuspegitik begiratuta, ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik gizonen eta emakumeen artean; biek dute pertzepzio bera.

g42

Eskubideei heltzea eta egoera administratiboa (%)

g15

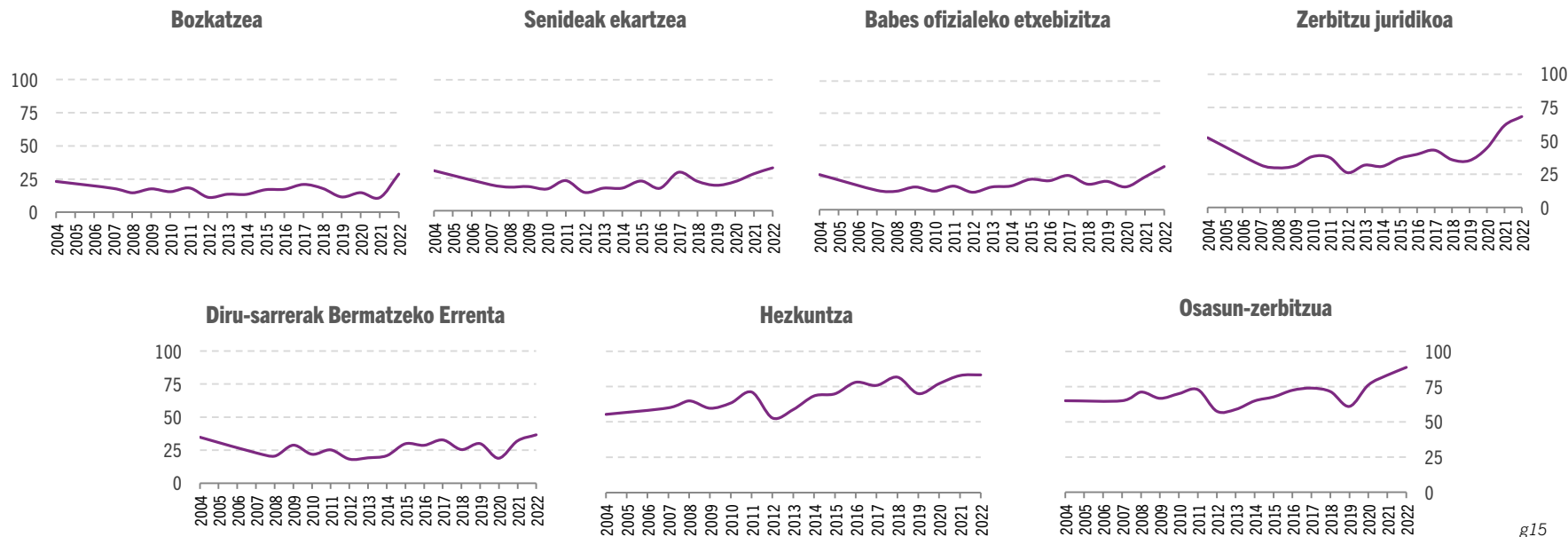
Atzeritar jatorriko pertsonak zenbait eskubide eta zerbitzu eskuratzearekin lotuta, bertako biztanleriaren iritzia desberdina da eskubide- edo zerbitzu-motaren arabera.

Euskadiko biztanle gehienek eskubide unibertsaltzat jotzen dituzte osasuna (% 88,8) eta hezkuntza (% 83,3), eta, neurri txikiagoan, laguntza juridikoa (% 68,2). Ondorioz, eskubide horietarako sarbideak irekia izan beharko luke etorkin guztientzat, euren egoera erregularra den ala ez kontuan hartu gabe.

Hala ere, beste eskubide batzuez mintzatzen garenean (laguntza sozialak, BOE, berriz elkarteak edo bozkatzeko eskubidea), Euskadiko biztanle gehienak horiek murriztearen alde daude, uste baitute soilik administrazio-egoera erregularrean daudenek erabili ditzaketela.

Eskubide eta zerbitzuak izatea (“guztiak” aukeraren %)

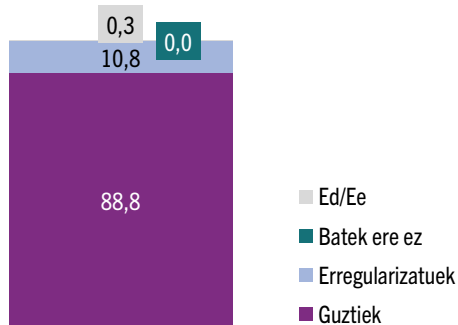

2004 eta 2018 artean, euskal herritarren iritzian eragina izan zuen krisi ekonomikoak, bai eta agintean zeuden politikarien jarrera murriztaile batzuek ere. Horrela, 2012an jaitsi egin zen eskubideak (adibidez, osasuna eta hezkuntza) denen eskura egotearen alde zeuden pertsonen ehunekoa.

2022an hazi egin da neurtutako eskubide eta zerbitzu guzti-guztiek unibertsalak izan behar dutela uste dutenen ehunekoa.

Osasun-zerbitzua (%)

2022

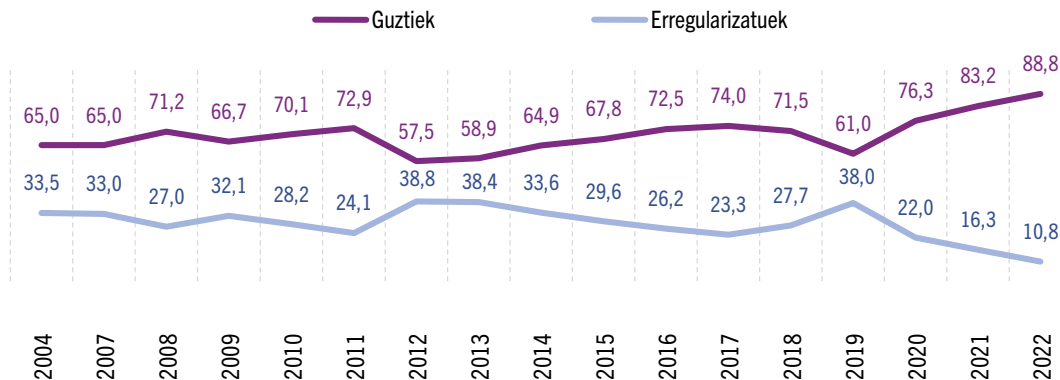

Gizonak

86,8

Emakumeak

90,7

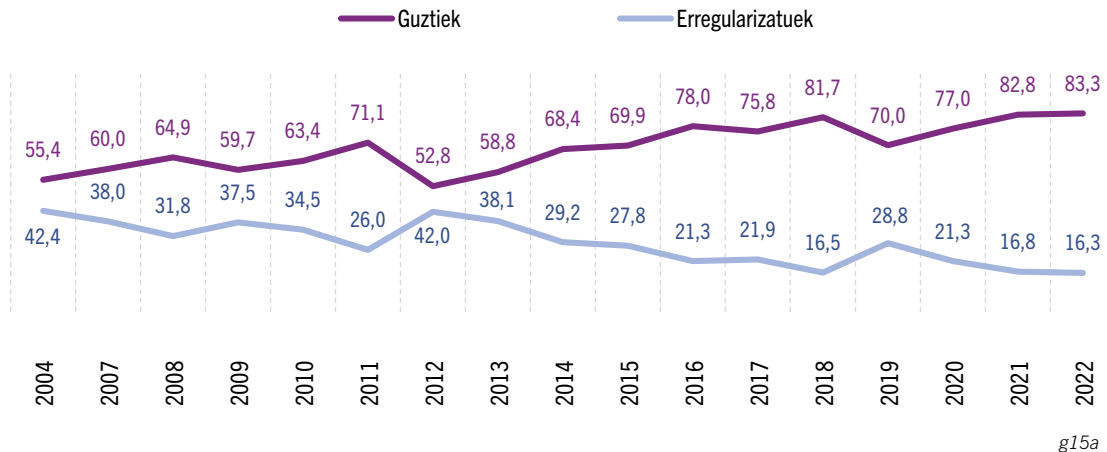
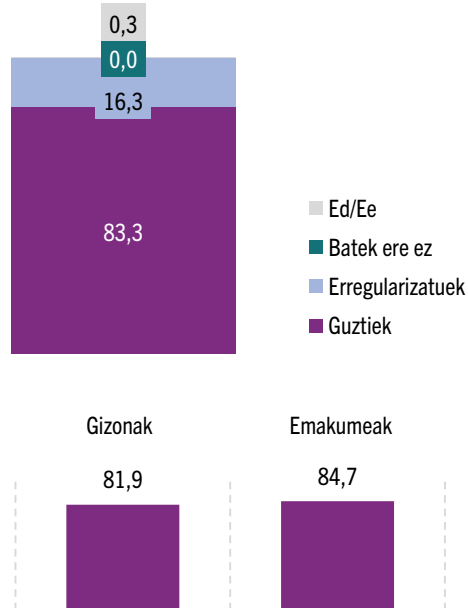
g15b

Euskadiko biztanle gehienek (% 88,8) osasuna eskubide unibertsaltzat jotzen dute. Eskubide horrekin lotutako ikuspegiak joera gorakor orokorra izan du, une jakin batzuetan izan ezik. Hala ere, pandemiak eragindako osasun-krisiaren testuinguruan, pertsona guztiek osasunerako sarbidea izan behar dutela uste duten Euskadiko biztanleen ehunekoak gora egin du nabarmen; izan ere, hiru urteko epean ehuneko hori 27,8 puntu handitu da.

Gizonek eta emakumeek antzeko pertzepzioa dute osasun-zerbitzua jasotzeko aukerari buruz, eta ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik bien artean.

Hezkuntza (%)

2022

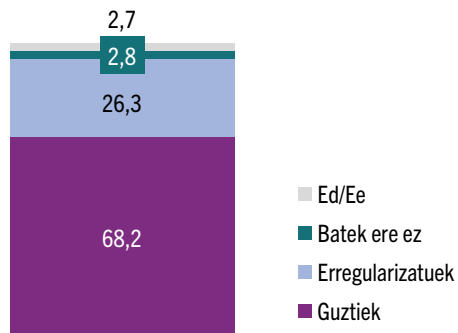

2004. urtetik 2022. urtera, zenbait fase bereizten dira: aurrenekoan, goraldi ekonomikoaren etapari lotutakoan, hezkuntza eskubide unibertsaltzat hartzen zutenen ehunekoak gora egin zuen, 2011ra arte. 2012an behera egin zuen eskubide hori denek izan behar dutela uste zutenen ehunekoak, eta hezkuntza jasotzeko aukera eta legezko administrazio-egoera lotzen dituztenen ehunekoak, berriz, gora egin zuen. Hezkuntza eskubide unibertsaltzat hartzen zutenen ehunekoak gora egin zueneko aldiaren ondoren, 2019an, pertzepzio horrek behera egin zuen. Hala ere, 2020az geroztik hezkuntza eskubide unibertsaltzat jotzen duten pertsonen ehunekoak gora egin du etengabe, eta 2022an % 83,3ra heldu da, serie osoko baliorik handiena.

Estatistikaren ikuspegitik, ez da generoaren araberrako alde esanguratsurik hautematen.

Zerbitzu juridikoa (%)

2022

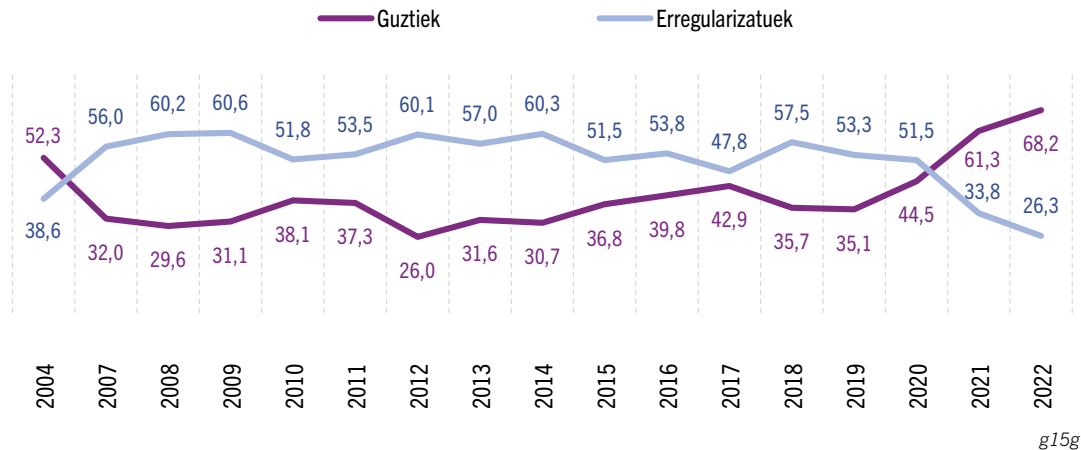

Gizonak

67,2

Emakumeak

69,0

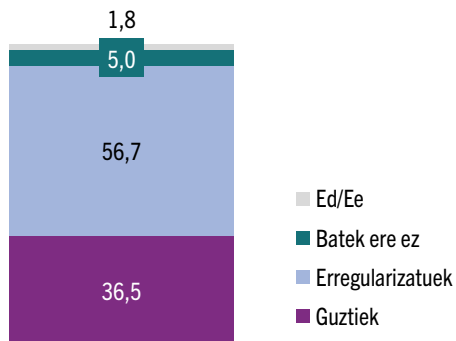

Hamar pertsonatik ia zazpiren ustez (% 68,2) zerbitzu juridikoak etorkin guztien eskura egon behar luke, dauden egoera administratiboan daudela. Atzera begira, dauden egoeran daudela, pertsona guztiek arreta juridikoa jaso ahal izatearen alde dauden pertsonen ehunekoa ia bikoiztu egin da azken hiru urteotan, eta hazi egin da 2021en aldean (+ 6,9 puntu).

Aurreko bi kasuetan bezala, zerbitzu juridikoa izateko aukeran ere ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik generoari dagokionez; gizonen eta emakumeen zenbakien arteko aldeak kasualitatearen emaitza dira.

Gizarte-laguntzak: DBSE, GLL... (%)

2022

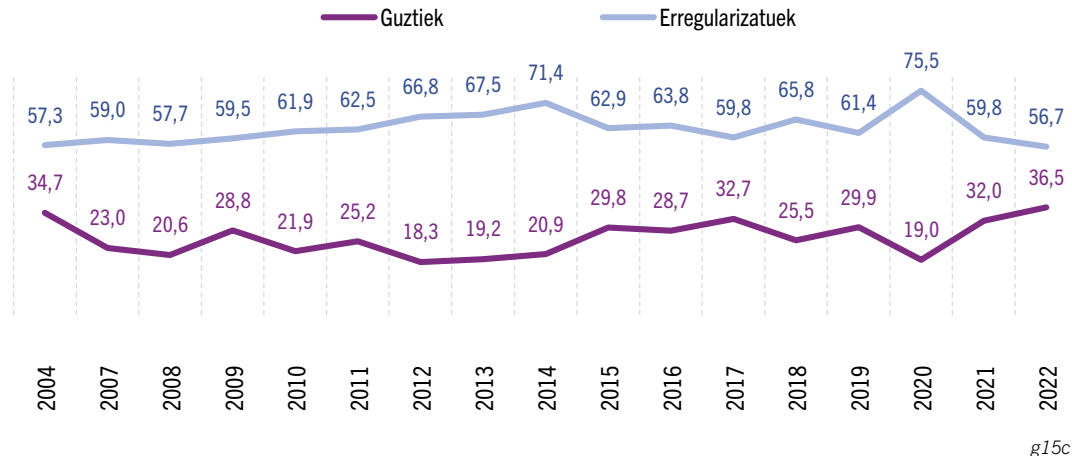

Gizonak

36,6

Emakumeak

36,4

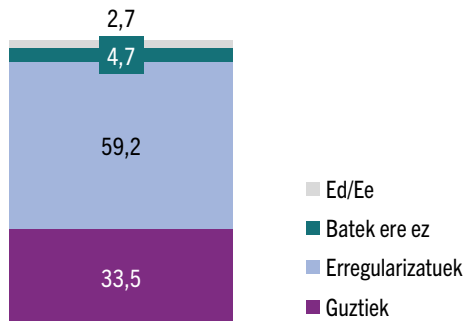

Euskadiko biztanle gehienek uste dute gizarte-laguntzetarako sarbideak soilik biztanle erregularizatuaren esku egon beharko lukeela (% 56,7). Hautemate horrek indarra galdu du nabarmen 2020koarekin alderatuta (18,8 puntu). Bestalde, handitu egin da laguntza horietarako sarbideak irekia izan behar duela uste duten pertsonen ehunekoa, administrazio-egoera edozein delarik ere. Hori uste du Euskadiko biztanleriaren herenak (% 36,5).

Gizarte-laguntzetarako sarbideari buruzko pertzepzioan, generoa ez da aldagai esanguratsua estatistiketan; ez dago alderik gizonen eta emakumeen artean.

Babes ofizialeko etxebizitza (%)

2022

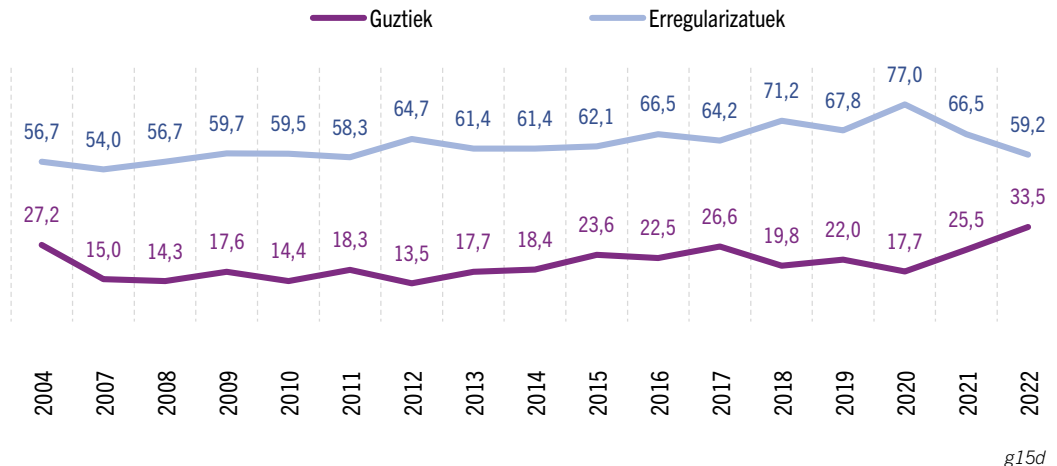

Gizonak

Emakumeak

32,4

34,5

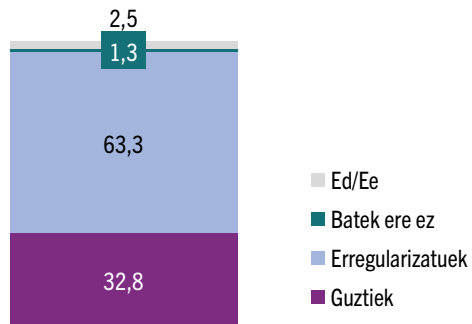
g15d

Euskadiko herritar gehienek ustez, babes ofizialeko etxebizitza (BOE) eskuratzeko eskubideak etorkin erregularizatuentzat izan behar luke (% 59,2), baina azken urtean handitu egin da denentzat izan behar duela uste dutenen ehunekoa (% 33,5).

Generoaren ikuspegitik, ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik gizonen eta emakumeen artean; biek dute antzeko pertzepzioa babes ofizialeko etxebizitzak eskuratzeko eskubideari buruz.

Senide gertukoenak ekartzea (%)

2022

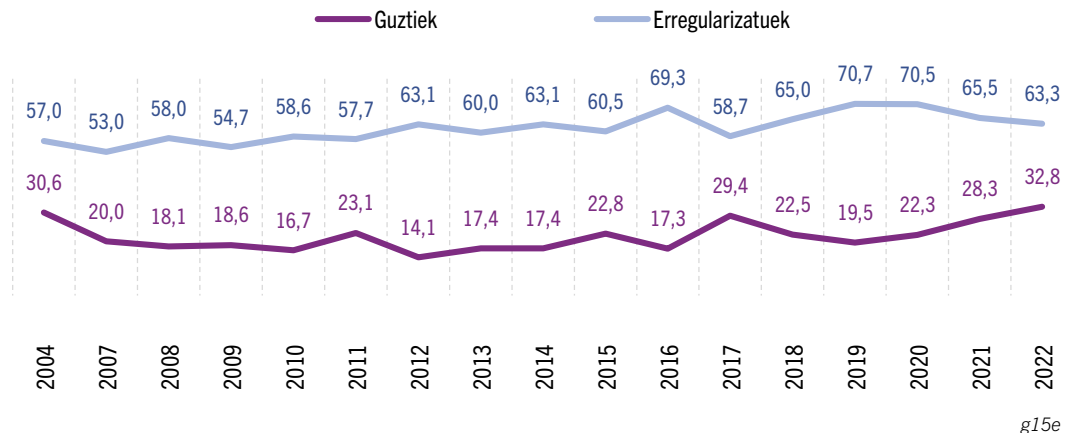

Gizonak

30,0

Emakumeak

35,5

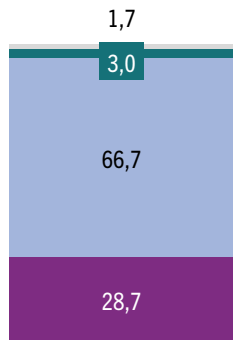

Hiru euskal herritarretatik bat inguruk (% 32,8) uste du pertsona guztiek izan behar dutela senide gertukoenak ekartzeko eskubidea, edozein delarik ere duten administrazio-egoera. Hala ere, gehiengoarentzat (% 63,3) sarbide horrek soilik administrazio-egoera erregularrean dauden etorkinen esku egon beharko luke; dena dela, iritzi horrek indarra galdu du aurreko bizpahiru urteekin alderatuta.

Generoari erreparatuta, emaitzek adierazten dute ez dagoela desberdintasun estatistiko esanguratsurik, eta, beraz, esan dezakegu gizonak eta emakumeak antzeko iritzia dutela senide gertukoak ekartzeari buruz.

Bozkatzea (%)

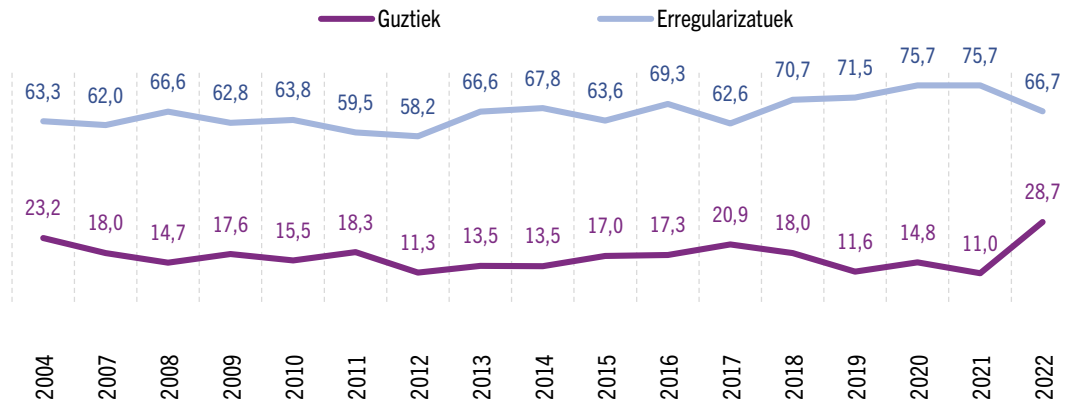
2022

Ed/Ee
Batek ere ez
Erregularizatuek
Guztiek

Gizonak

Emakumeak

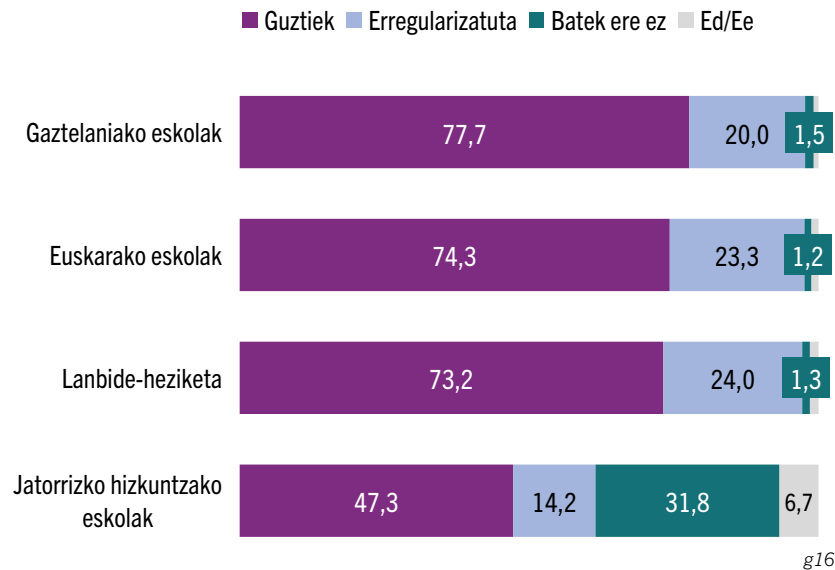
g15f

Euskal gizartearen bi herenen ustez (% 66,7) egoera administratibo erregularra duten etorkinek boto-eskubidea izan behar dute. Nolanahi ere, iazko aldean, eskubide horrek unibertetsala izan behar duela uste dutenak dezente ugartu dira, % 28,7raino.

Datuak generoaren ikuspegitik aztertuta, ez da ikusten desberdintasun esanguratsurik gizonak eta emakumeak boto-eskubideari buruz duten pertzepzioan.

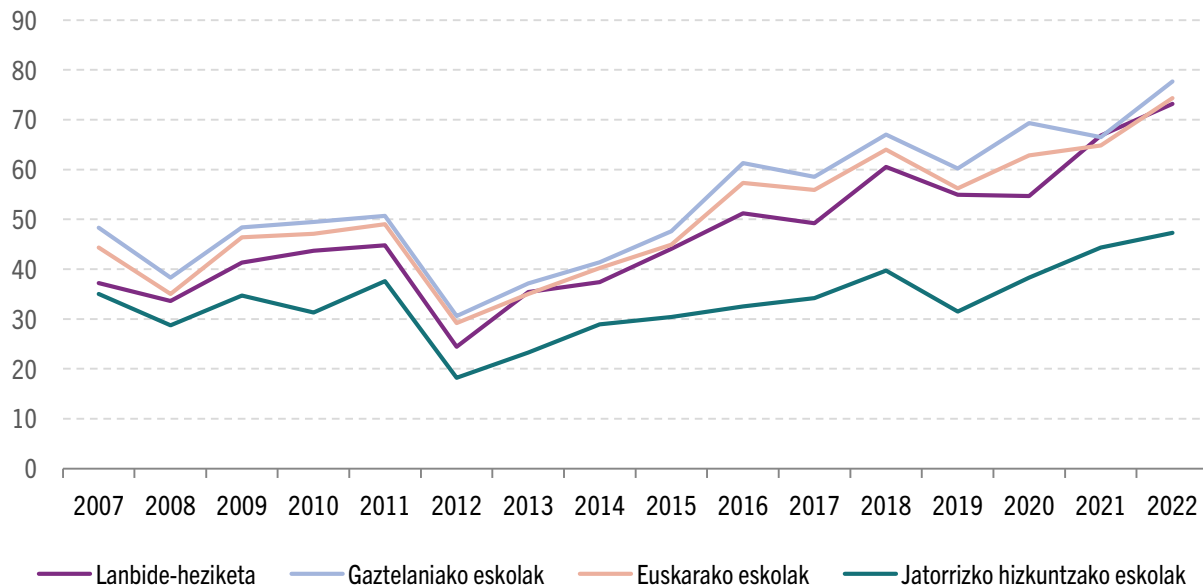

Zure ustez, Euskadin bizi diren etorkinek doan izan beharko lituzkete zerbitzu hauek? (%)

Euskal herritarren hiru laurden inguruk uste duenez, etorkin guztiek doan ikasi ahal izan beharko lukete gaztelania (% 77,7), euskara (% 74,3) eta lanbide-heziketa (% 73,2). Bestalde, % 47,3k bakarrik uste du doan ikasi ahal izan beharko luketela beren jatorrizko hizkuntza.

Zure ustez, Euskadin bizi diren etorkinek doan izan beharko lituzkete zerbitzu hauek? (%)

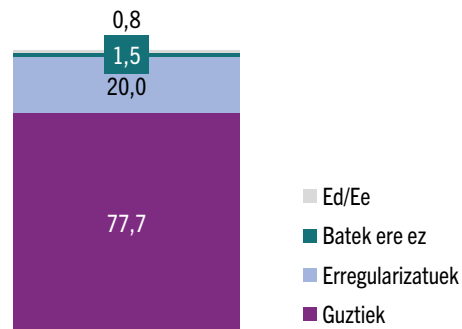
g16

Bilakaerari begiratuta, euskal gizarteko iritzia publikoa egoeraren eritmo berean aldatuz joan da. Hortaz, krisialdi ekonomikoa baino lehenagoko urteetan, euskal herritar gehiagok uste zuten etorkin guztiek zerbitzu horiek (gaztelaniako doako eskolak, euskarakoak, jatorrizko hizkuntzakoak eta lanbide-heziketako ikastaroak) izan beharko lituzketela. Alabaina, 2012an, krisialdi ekonomikoa Euskadin gogorren jo zuenean, behera egin zuen jarrera horren aldekoen kopuruak. 2013 eta 2018 artean balio horiek berreskuratu ziren; 2019an atzera egin zuten berriz, eta, 2020an, berriro hobetu ziren.

Azken urtean, hobetu egin da zerbitzu hauek jaso ahal izateko eskubideari buruzko jarrera, batik bat gaztelania-eskolei (+ 11,2 puntu) eta euskara-eskolei dagokionez (+ 9,5).

Gaztelaniako eskolak (%)

2022

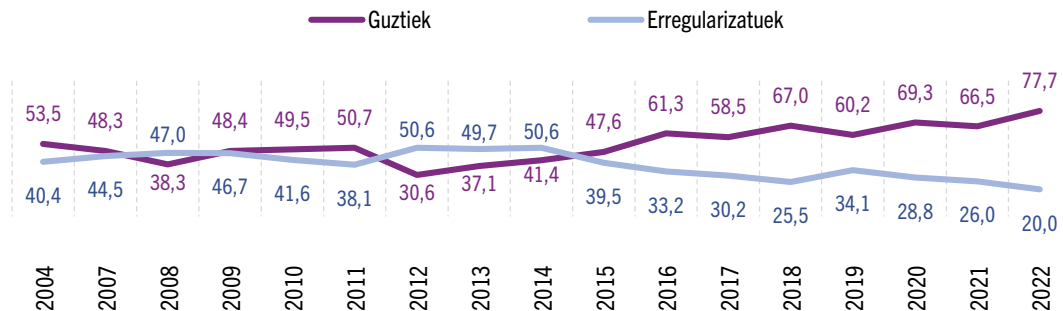

Gizonak

75,6

Emakumeak

79,6

g16b

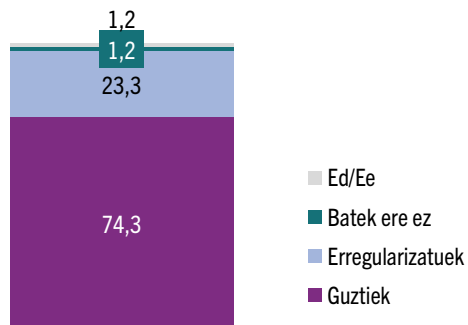
Euskal gizarteko gehiengoaren ustez, pertsona guztiek eduki behar dute gaztelaniako eskolak doan jasotzeko aukera (% 77,7), eta iritzi hori haziz eta finkatuz doa euskal gizartean. Bestalde, zenbaiten ustez eskubide horrek pertsona erregularizatuentzat izan behar luke (% 20,0) edo etorkin bakar batentzat ere ez (% 1,5).

Eboluzioari dagokionez, 2004 eta 2022 artean, etorkin guztien eskubidea dela uste dutenen ehunekoa dezente handitu da.

Jarrerak generoari erreparatuta aztertuz gero, ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik estatistiketan. Gizonak eta emakumeak antzeko pertzepzioa dute atzeritar jatorriko pertsonen gaztelaniako eskolak doan jasotzeki buruz.

Euskarako eskolak (%)

2022

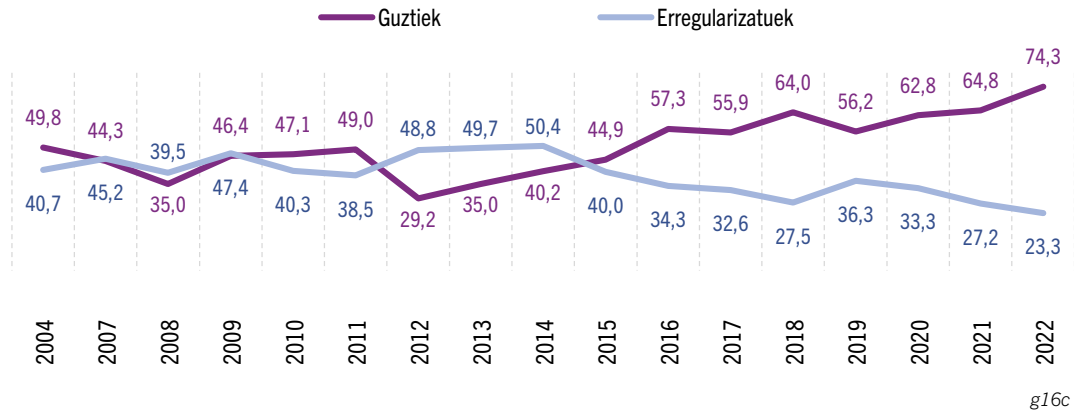

Gizonak

73,2

Emakumeak

75,4

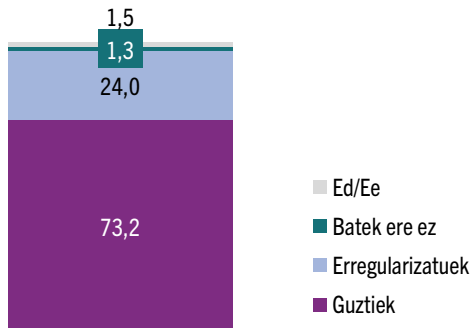
Euskal biztanleen gehiengoak (% 74,3) uste du etorkin guztiek izan beharko luketela aukera euskarako eskolak doan jasotzeko. Bestalde, % 23,3ren iritziz, legez dauden pertsonak bakarrik jaso beharko lituzkete, eta % 1,2ren iritziz, inork ez.

Bilakaerari dagokionez, 2011. eta 2012. urteetan pertsona guztiek euskarako eskolak doan izatearen aldeko jarrerak indarra galdu zuen. Ondoren, eta batez ere 2015etik aurrera, ehuneko horrek gora egin du berriro, batik bat azken urtean, 2021en aldean 9,5 puntu haziz.

Euskarako eskolen estatistiketan ez dago desberdintasun esanguratsurik gizonen eta emakumeen artean; antzeko iritzia dute.

Lanbide-heziketako ikastaroak (%)

2022

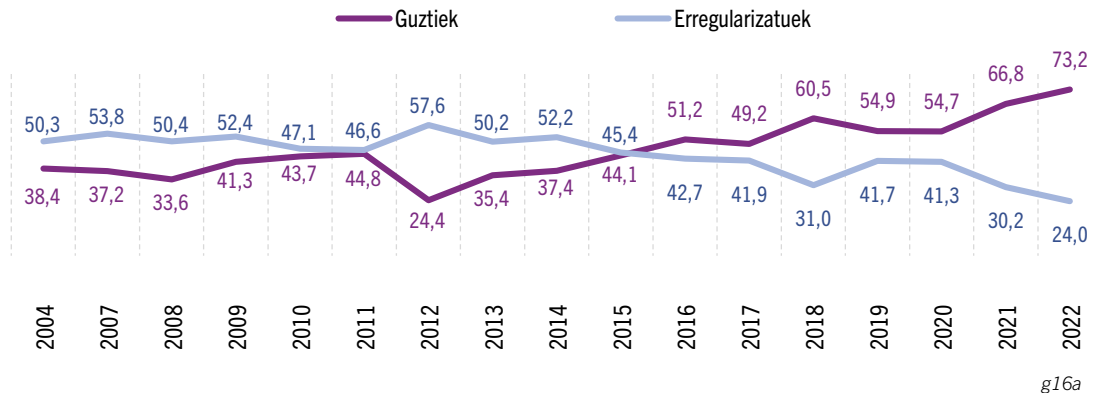

Gizonak

72,5

Emakumeak

73,8

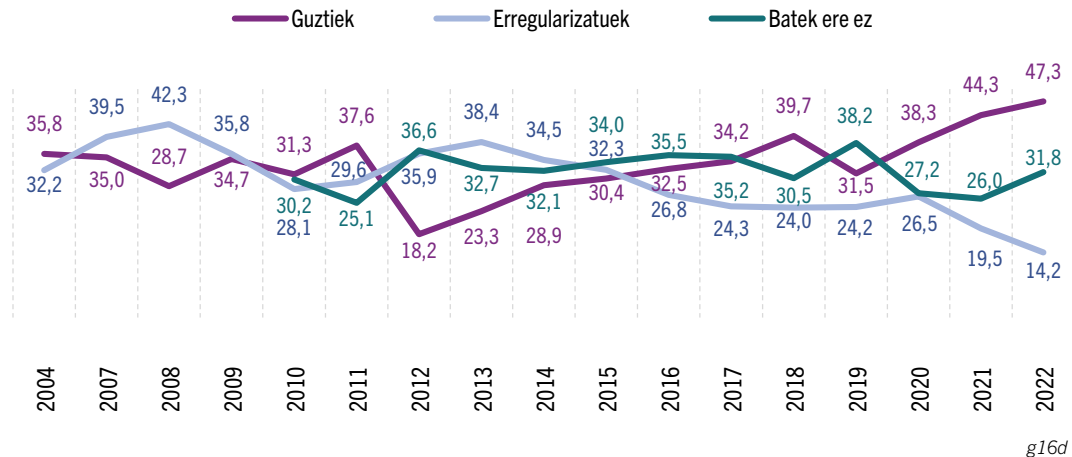
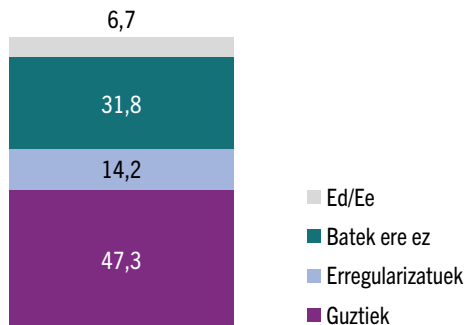
Euskal gizartearen gehiengoak uste du etorkinek doan jaso beharko lituzketela lanbide-heziketako ikastaroak, edozein administrazio-egoeratan daudela ere (73,2%). Nolanahi ere, herritarren laurdenaren ustez (% 24,0) zerbitzu honek egoera administratibo erregularizatuan dauden etorkinentzat bakarrik izan behar du.

2004 eta 2022 urteen artean lanbide-heziketako ikastaroetarako sarbideak unibertsala izan behar duela uste duten pertsonen ehunekoak gora egin du nabarmen(+34,8 puntu).

Generoari erreparatuz, zenbakietan alde txikiak dauden arren, ezin da esan gizonen eta emakumeen artean desberdintasun estatistiko esanguratsurik dagoenik: antzeko pertzepzioa dute.

Jatorrizko hizkuntzako eskolak (%)

2022

Euskal gizartea zatituta dago jatorrizko hizkuntzako eskolak doan jasotzeko eskubideak unibertsala izan behar duela uste dutenen (% 47,3), pertsona erregularizatuentzat bakarrik izan behar duela uste dutenen (% 14,2) eta inorentzat ez duela izan behar uste dutenen artean (% 31,8).

Kasu honetan ere, ez da desberdintasun estatistiko esanguratsurik ikusten gizonen eta emakumeen artean.

4

Bizikidetza-ereduak eta harremanetarako espazioak

- a. Bizikidetza-ereduak
- b. Harremanetarako espazioak

A) BIZIKIDETZA-EREDUAK

Euskal gizartearen harremanen pertzepzioa

Oro har, euskal gizarteak uste du etorkinekin duen harremana aurreko urteetan izandakoaren antzekoa dela.

Bizikidetza-ereduei eta aniztasunaren kudeaketari dagokionez, euskal gizarteak aniztasun kulturalarekiko zenbait jarrera positibo erakusten ditu, eta ez du uste, esate baterako, etorkinen erlijio-jarduerek arriskuan jartzen dutenik gure bizimodua (2022an, % 86.0). Hala ere, biztanle gehienek uste dute bizikidetzarako ahaleginak, neurri handi batean, etorkinen esku daudela (% 77,7), eta soilik % 25,5ek uste dute bertakoen esku dagoela. Horrez gain, batzuek uste dute etorkinek gure legediarekin gatazkan sartzen diren kultura eta erlijioaren zatiak alde batera utzi behar dituztela (% 48,7).

Bizikidetza-ereduak

Euskal gizarteak oraindik ere kultura anitzeko gizarte bat nahi du, baina asimilazioaren aldeko orientazio argi batekin. Aniztasuna eta hark dakarren aberastasuna onartzen dira, baina gehiengoak uste du bizikidetzaren aldeko ahalegina, denoi dagokigun arren, batez ere etorkinek egin behar dutela.

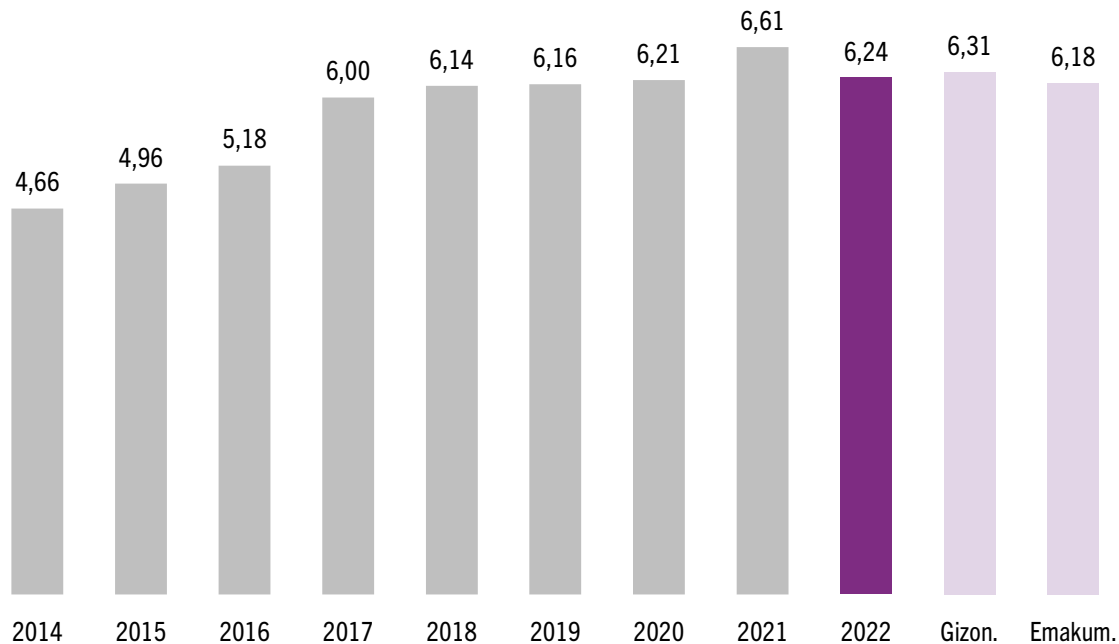
Azken urtean gero eta gehiago dira uste dutenak etorkinek bizitza kulturala aberasten dutela, baina, aldi berean, gehiengoak dira pentsatzen dutenak hobe dela harrera-herrialdeko hizkuntzak hitz egitea, edo guztiok ohitura eta usadio berberak izatea.

(Oker izendatutako) bigarren belaunaldi gisa ezagutzen diren horien kasuan, euskal herritarrek beren parekotasun hartu ohi dituzte atzeritar jatorriko gurasoak dituzten pertsona horiek, eta ez dute uste etorkizunean arazorik sortuko denik aniztasuna gaizki kudeatzearen ondorioz.

Udalerriko edo auzoko bizikidetza-giroa eta harremanak

Otik (oso txarra) 10era (bikaina) bitarteko puntuazioa

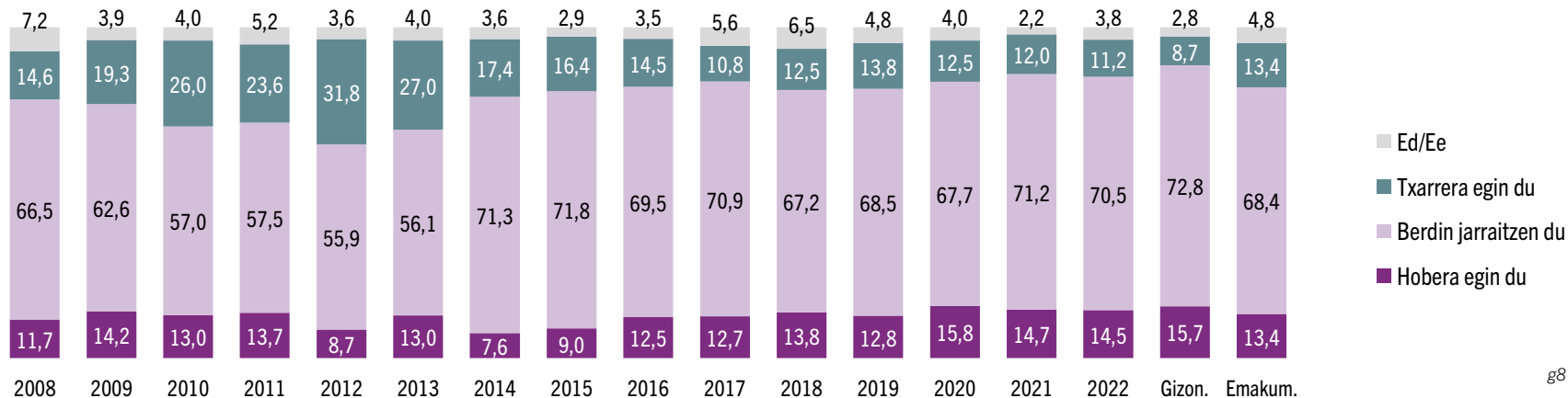

Euskal gizarteak hautemandako bizikidetza-giroa hobetu egin da 2014tik hona, eta batez besteko balorazioa 6,24 puntukoa izan da 2022an. Iazko aldean atzera egin arren, atzeritar jatorriko herritarren eta bertakoen arteko giroaren pertzepzio subjektiboa gero eta hobea da.

Ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik gizonen eta emakumeen artean; antzeko iritzia dute.

g7

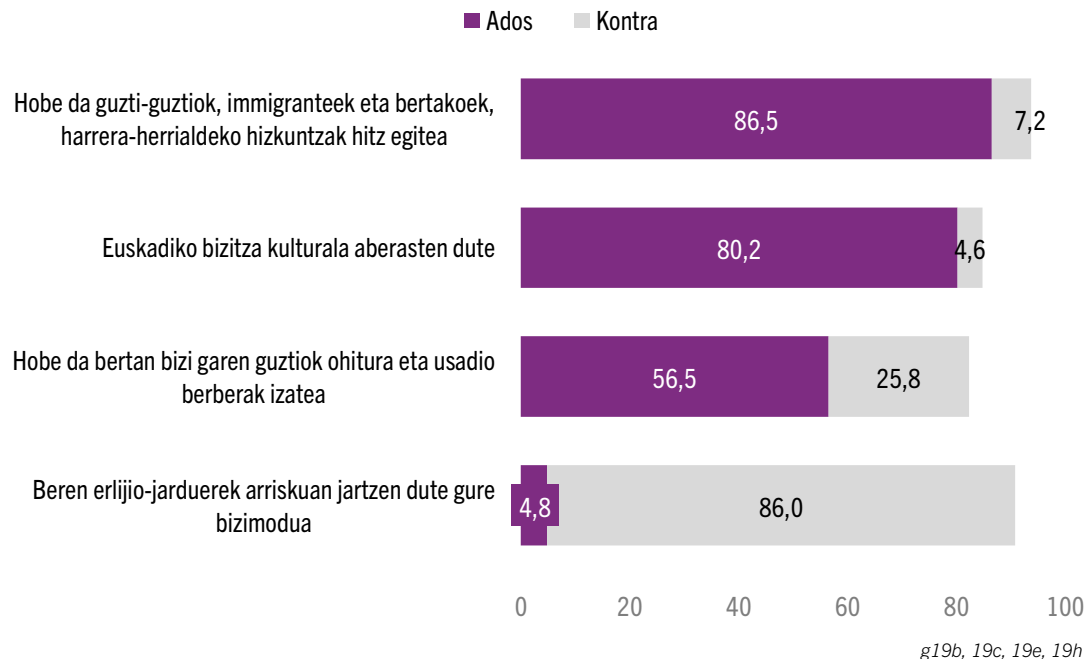
Euskal herritarren eta atzerriko jendearen arteko harremanak, zure ustez, hobera egin du, txarrera egin du, edo duela urtebete bezalakoa da? (%)

g8

Harremanak duela urtebete zeudenen ia berdinak direla pentsatzen dute gehienek (% 70,5). Nolanahi ere, pixka bat gehiago dira hobera egin dutela uste dutenak (% 14,5) txarrera egin dutela irizten diotenak baino (% 11,2). Estatistikaren ikuspuntutik, ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik gizonen eta emakumeen artean.

Bilakaerari dagokionez, aipagarria da Euskadin krisialdi ekonomikoak eragin handiena izan zuen garaia (2011-2012), garai hartan jo baitzuen goia harremanek txarrera egin dutela uste zutenen ehunekoak (% 31,8). Ordutik hona, eta egungo egoera zaila gorabehera –krisialdi soziosanitarioa eta energetikoa, inflazioa, Ukrainako gerra, etab.– datuak hobetuz joan dira, esanguratsua ez den bariazioen batekin.

Bizikidetza-ereduak. Balorazioa (%)

Inkestari erantzun diotenen % 86,5ek dio euskal gizartearentzat hobe dela guztiok, immigranteek eta bertakoek, harrera-herrialdeko hizkuntzak hitz egitea.

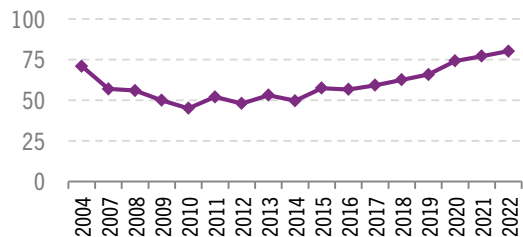
Bestalde, euskal gizartearen % 80,2k uste du beste talde etnikoetako atzerritar jatorriko immigranteek Euskadiko bizitza kulturala aberasten dutela.

Euskal herritarren erdiak baino gehiagok (% 56,5) pentsatzen du hobe dela bertan bizi garen guztiok ohitura eta usadio berberak izatea.

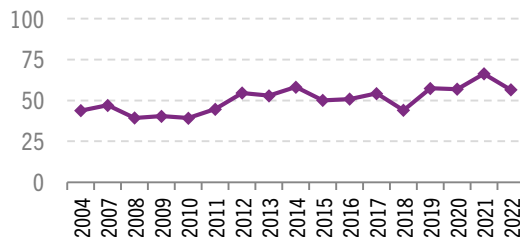
Azkenik, gehiengoak (% 86,0) ez du uste immigranteen erlijio-jarduerek euskal biztanleria arriskuan jartzen dutenik.

Bizikidetzaren ereduak. Balorazioa (adostasun, %)

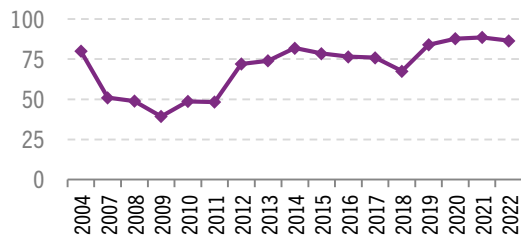
Bliztza kulturala aberasten dute

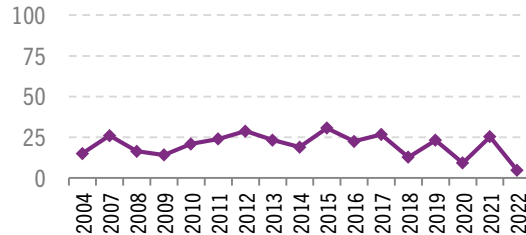
**Hobe da bertan bizi garen guztiok
ohitura eta usadio berberak izatea**

**Hobe da guzti-guztiok harrera-
herrialdeko hizkuntzak hitz egitea**

**Beren erlijio-jarduerak arriskuan jartzen
dute gure bizimodua**

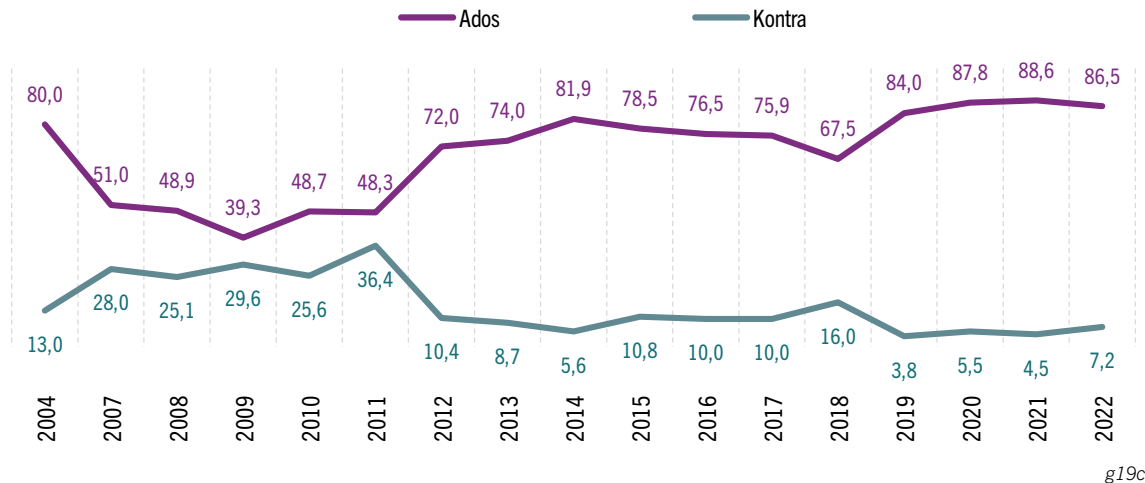
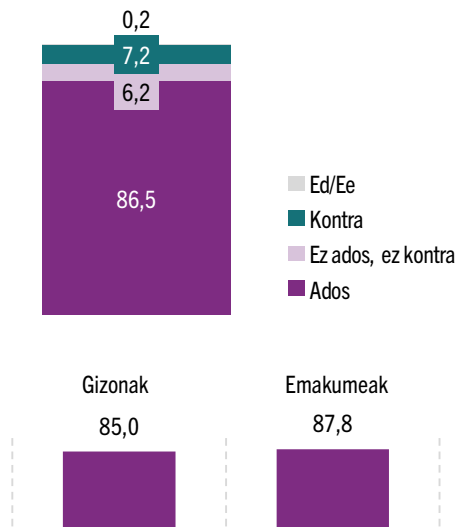
g19b, 19c, 19e, 19h

Esan daiteke 2004tik 2022ra bitartean, oro har, gora egin dutela bizikidetzaren eredu “asimilazionista leunaren” (dekantazio bidez, ez inposaketa bidez) aldeko posizioak.

Idea, adibidez, iritzi hauetan islatzen da: “hobe da guztiok ohitura eta usadio berberak izatea” eta “hobe da guztiok harrera-herrialdeko hizkuntzak hitz egitea”. Azken urteotan, gero eta gehiago dira baieztapen horien aldekoak.

Euskal gizartearentzat hobe da guzti-guztiok, immigranteek eta bertakoek, harrera-herrialdeko hizkuntzak hitz egitea (%) (*)

2022

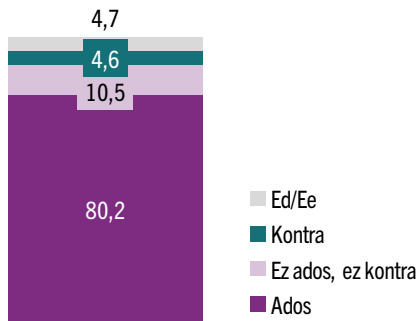
Bistakoa da euskal gizarteak Euskadiko hizkuntzak ezagutzean oinarritzen duela kulturen arteko bizikidetza eta aniztasuna: hala uste du % 86,5ek, eta zenbaki hori apur bat jaitsi da iazko aldean.

Generoaren arabera, emakumeen artean zabalduago dago (% 87,8) gizartearentzat hobe dela pertsona guztiek hizkuntza berak hitz egitea.

(*) 2004. eta 2007.-2011. urteetako Barometroetan: Euskal gizartearentzat hobe da guzti-guztiok, immigranteek eta bertakoek, hizkuntza bera hitz egitea.

Beste talde etnikoetako etorkin atzerritarrek Euskadiko bizitza kulturala aberasten dute (%)

2022

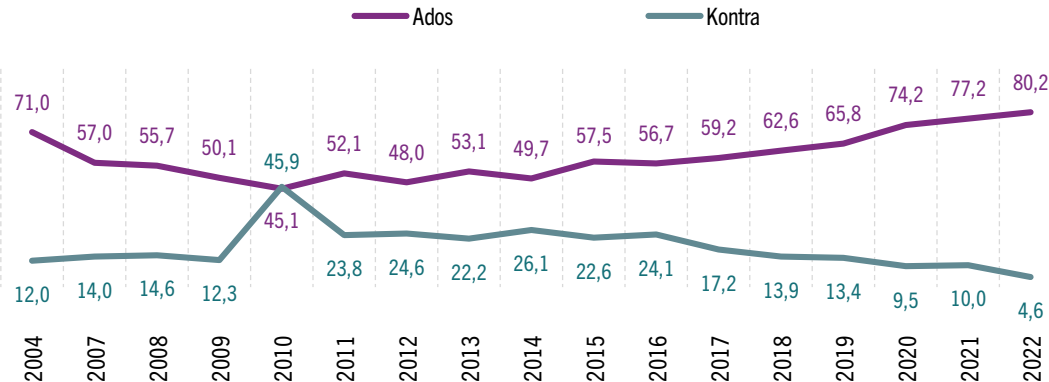
Gizonak

81,1

Emakumeak

79,2

g19h

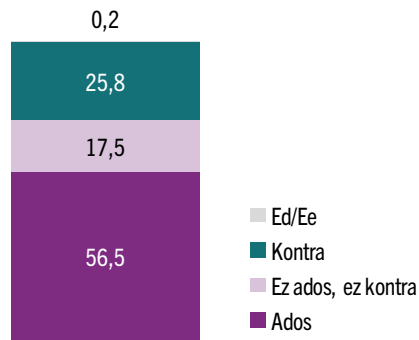

Euskal herritar gehienek iritziz, beste herrialde eta kultura batzuetako pertsonak etortzeak EAEko bizitza kulturala aberastu du (% 80,2 dago horrekin ados). Hau da, teoriarik, badiardi euskal gizarteak beste kultura batzuetara irekita dagoela. Bilakaerari dagokionez, 2004. eta 2010. urteen artean behera egin zuen immigranteek Euskadiko bizitza kulturala aberasten dutela uste dutenen ehunekoak; 2017az geroztik ikuspuntu horrek gora egin du etengabe.

Generoaren arabera, emaitzek adierazten dute ez dagoela desberdintasun nabarmenik ikuspuntu estatistikotik; beraz, baieztatu dezakegu ez dagoela desberdintasunik gizon eta emakumeen artean.

Euskal gizartearentzat hobe da bertan bizi garen guztiok ohitura eta usadio berberak izatea (%)

2022

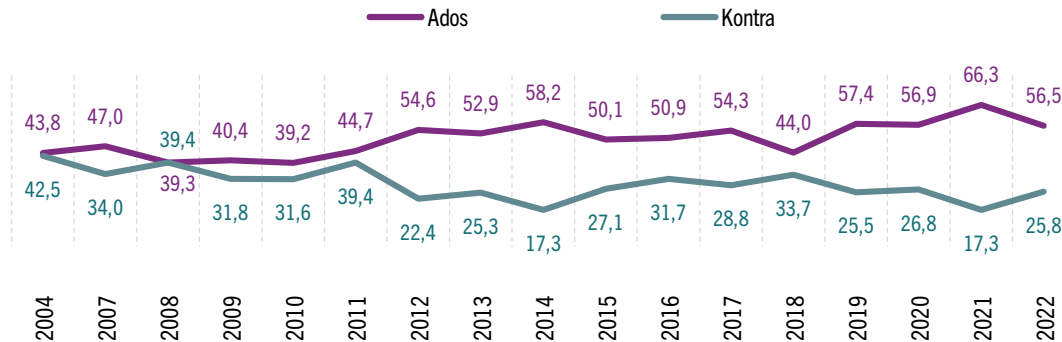
Gizonak

54,4

Emakumeak

58,4

g19b

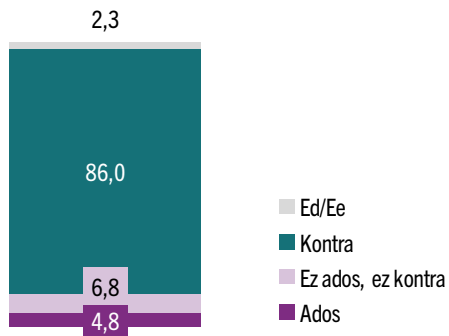
Euskal herritar gehienek uste dute euskal gizartearentzat hobe dela denok ohitura eta usadio berberak izatea (% 56,5).

Bilakaerari dagokionez, 2004ko eta 2022ko datuak alderatuz gero, ikusten dugu ehunekoa nabarmen aldatu dela, eta 12,7 puntu igo dela ordutik.

Generoaren arabera, kasu honetan ere ez dugu desberdintasun estatistiko nabarmenik ikusi gizon eta emakumeen artean. Bi generoen hautematea antzekoa da integrazio-prozesuari dagokionez.

Immigranteen erlijio-jarduerak arriskuan jartzen dute gure bizimodua (%)

2022

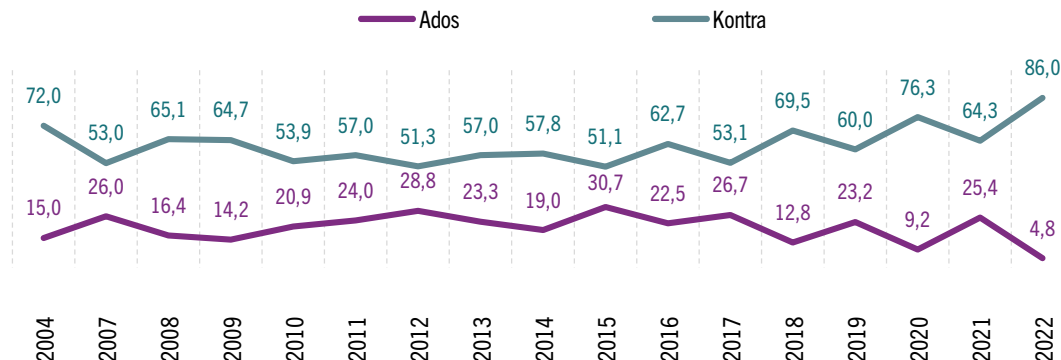
Gizonak

3,8

Emakumeak

5,8

g19e

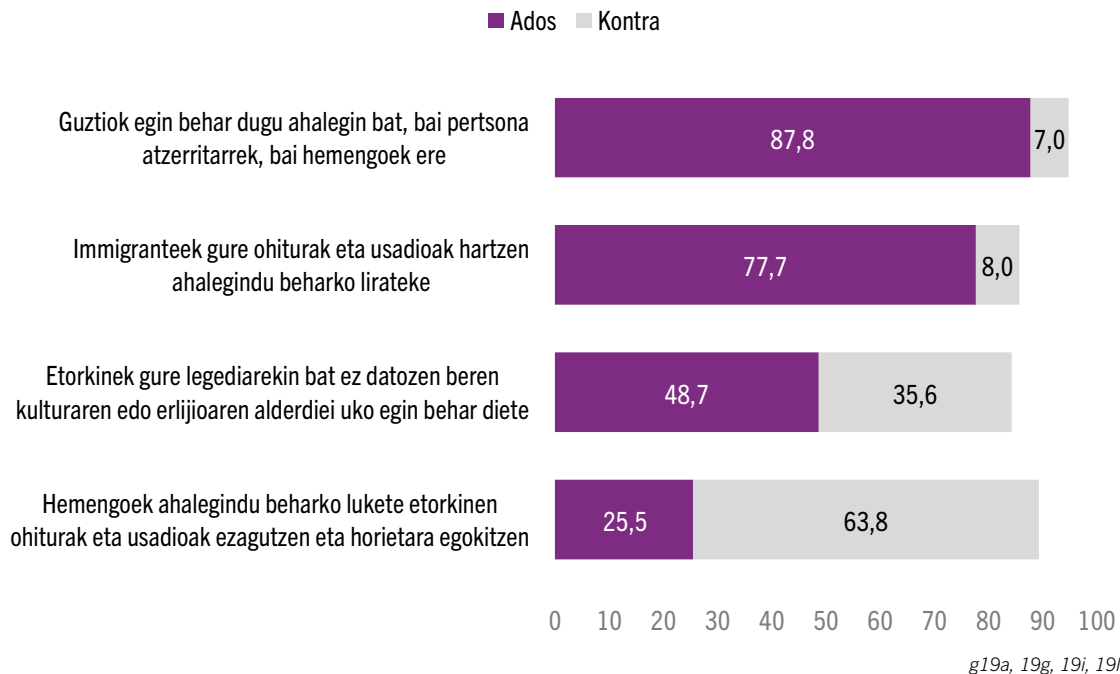

Euskal herritar gehienek ustez (% 86,0) immigranteen erlijio-jarduerak ez dute arriskuan jartzen gure bizimodua. Bestalde, herritarren % 4,8k kezka dituzte: ehuneko hori asko samar jaitsi da ia azken aldean (- 20,6 puntu).

Estatistikaren ikuspuntutik, erlijio-jarduerak gure bizimoduari eragiten diotela uste duten emakumeak (% 5,8) gehiago dira gizonak baino (% 3,8).

Bizikidetza-ereduak. Aniztasunaren kudeaketaren balorazioa (%)

Euskal gizartearen gehiengoarentzat, *a priori*, bizikidetzarako ahaleginak partekatua izan behar du (% 87,8).

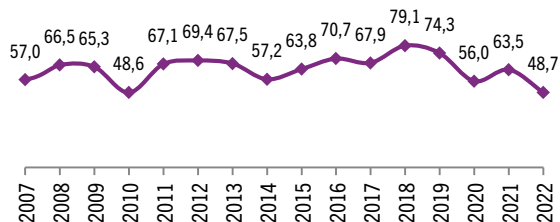
Nolanahi ere, gehiengoaren iritziz, egokitzapen-ahaleginik handiena etorkinek egin behar dute (% 77,7).

Aldiz, oso gutxik uste dute ahalegin hori bertako biztanleek egin behar dutela (% 25,5).

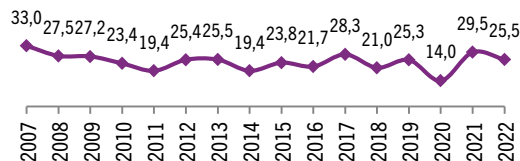
Era berean, gehiengoak uste du etorkinek albo batera utzi behar dituztela beren erlijio edo kulturako alderdiak, baldin eta “gure” legediarekin gatazkan badaude (% 48,7).

Bizikidetzaren ereduak. Aniztasunaren kudeaketaren balorazioa (ados, %)

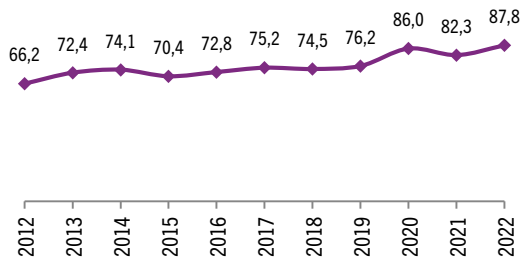
Etorkinek gure legediarekin bat ez datozen beren kulturaren alderdiei uko egin

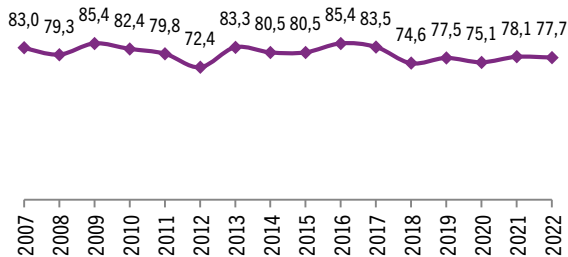
Hemengoek ahalegindu

Guztion ahalegina

Etorkinek ahalegindu

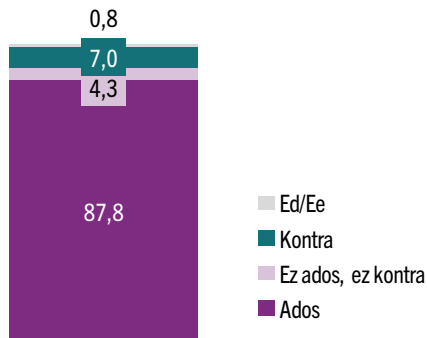
g19a, 19g, 19i, 19j

Eboluzioari dagokionez, azken urtean ugartu egin dira bizikidetzak guztion ahalegina izan behar duela uste dutenak.

Dena dela, jarrera horrek ez gaitu nahasi behar, ahalegin hori nork egin behar lukeen galdetzen denean etorkinek egin behar dutela esaten baita. Bestalde, 2022an apur bat gutxitu dira hemengoek ahalegindu behar dutela uste dutenak.

Bizikidetza hobetzeko, **guztiok egin behar dugu ahalegin bat**, bai pertsona atzerritarrek, bai hemengoek ere (%)

2022

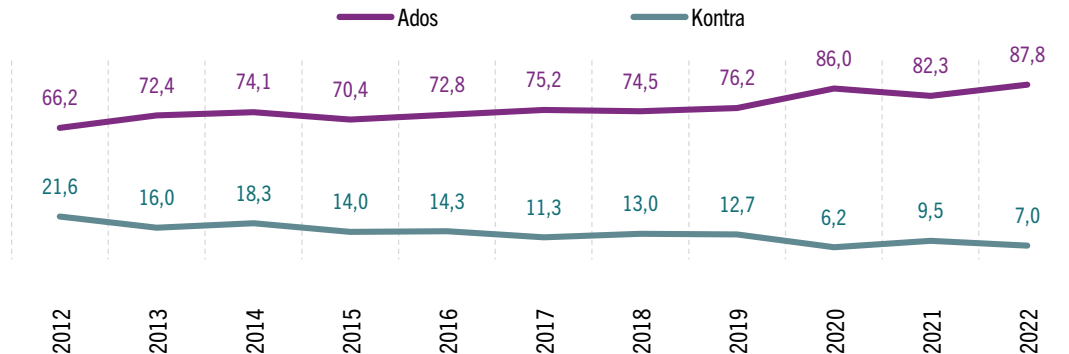

Gizonak

87,1

Emakumeak

88,5

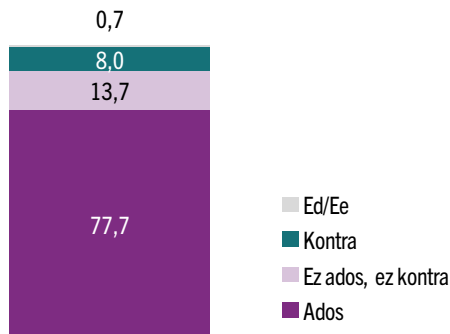
g19/

Euskal gizarteak badaki zeinen garrantzitsua den guztiok ahalegina egitea, bai atzerritarrek bai hemengoek: % 87,8k uste du, bizikidetza hobetu nahi bada, batzuek zein besteei ahaleginu behar dutela. Dena den, ahalegina ez da modu simetrikoan egiten, etorkinak baitira integrazio-prozesuaren karga eraman behar dutenak, lehenago ikusi dugun moduan.

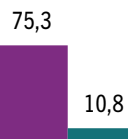
Generoari erreparatuta, ez dago estatistiketan alde esanguratsurik.

Euskadin bizikidetza hobetzeko, **immigranteak** gure ohiturak eta usadioak hartzen **ahalegindu** beharko lirateke (%)

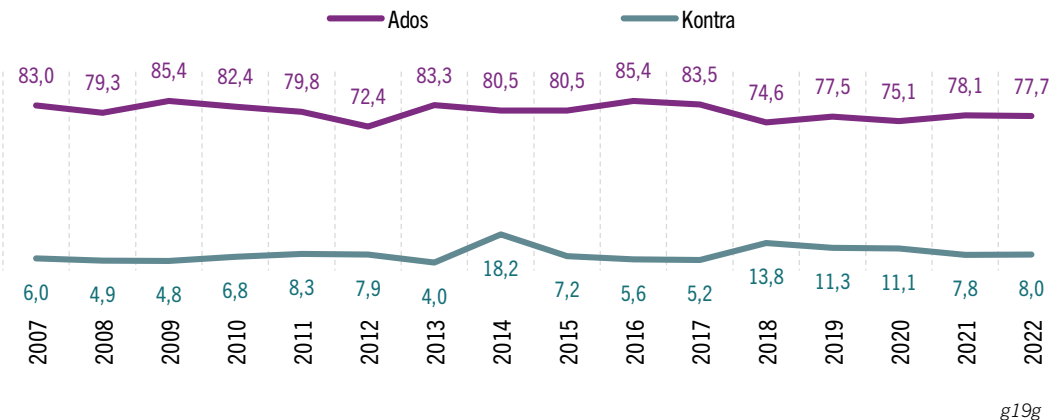
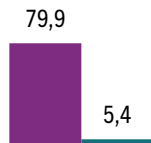
2022

Gizonak

Emakumeak

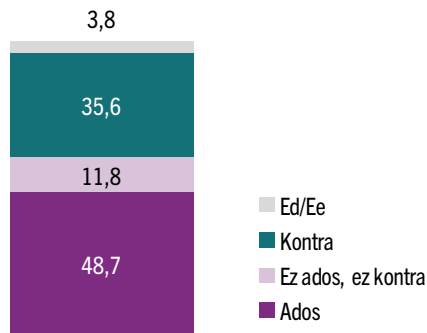

Arestian aipatu dugun moduan, euskal biztanleen gehiengoarentzat, bizikidetza on bat eraikitzeko oinarria immigranteek gure ohiturak eta tradizioak hartzeko (% 77,7) ahalegina egitea da.

Generoaren arabera, immigranteek gure ohiturak hartzen ahalegindu beharko liratekeela uste duten emakumeak gehiago dira (% 79,9), eta horren kontra daudenak gehiago dira gizonen artean (% 10,8).

Erabat onartuak izateko, **etorkinek gure legediarekin bat ez datozen beren kulturaren edo erlijioaren alderdiei uko** egin behar diete (%)

2022

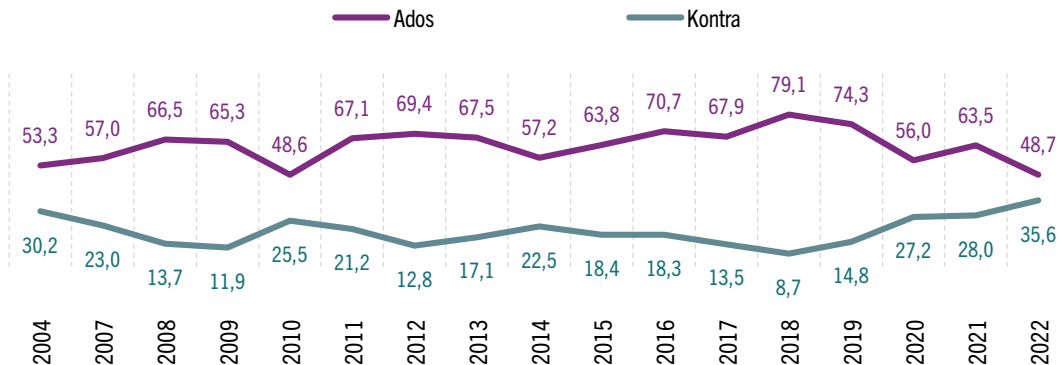

Gizonak

50,8

Emakumeak

46,6

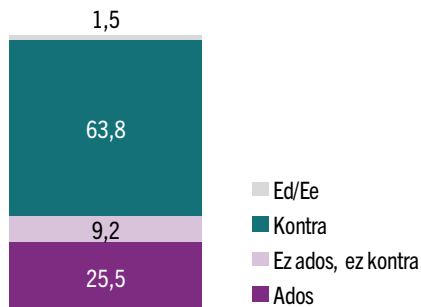
g19i

Euskal herritarren beste jarrera batzuen ildo beretik, kasu honetan ere gehiengoak (% 48,7) uste du, neurri handiagoan edo txikiagoan, erabat onartuak izateko, etorkinek uko egin behar dietela gure legediarekin bat ez datozen beren kulturaren edo erlijioaren alderdiei. Dena dela, hori uste duen ehunekoa nabarmen jaitsi da azken urteotan, eta batik bat 2022an.

Generoari erreparatuta, ez dago estatistiketan alde esanguratsurik.

Euskadin bizikidetza hobetzeko, **hemengoek ahalegindu** beharko lukete etorkinen ohiturak eta usadioak ezagutzen eta horietara egokitzen (%)

2022

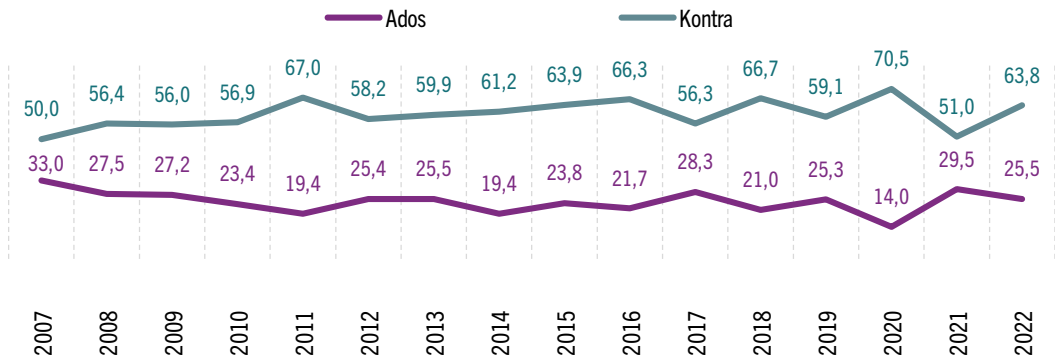

Gizonak

Emakumeak

24,0

26,8

g19a

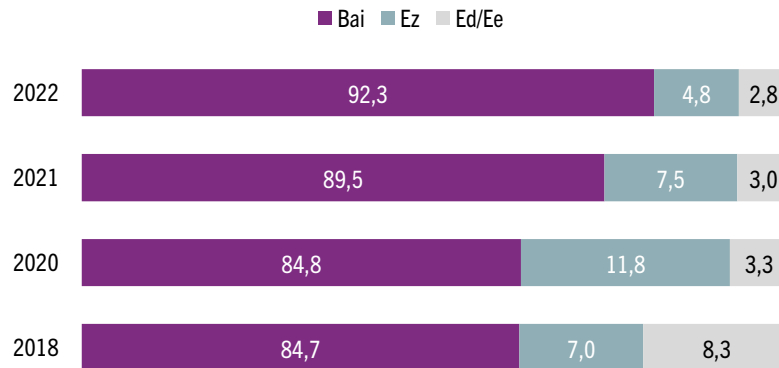
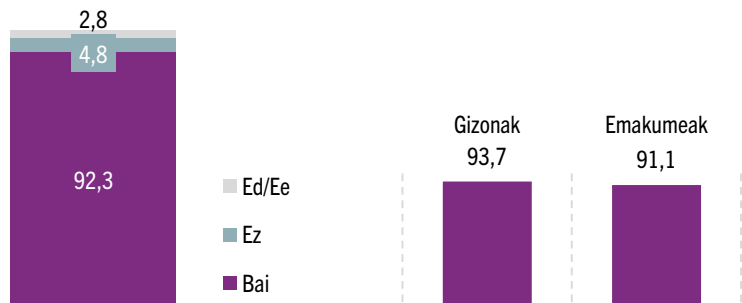
Bertakoek ohitura berri horietako batzuetara egokitzen ahalegindu beharko luketen galdeturik, hamarretik seik ezetz diote (% 63,8). Bestalde, herritarren laurdenaren ustez, bertakoek ere ahalegindu beharko lukete bizikidetza hobetzen (% 29,5). Ikusten denez, euskal gizarteak horretaz duen iritzia aldatuz joan da azken urteotan zehar.

Gizonek eta emakumeek antzeko iritzia dute bertako biztanleriak bizikidetza-prozesuan duen egitekoari buruz, generoaren arabera ez dago alde nabarmenik estatistikaren ikuspuntutik.

(*) 2007ko Barometroan: Euskadin bizikidetza hobetzeko, hemengoek gure ohitura eta usadio batzuei uko egin beharko genieke.

Etorkin atzerritarren seme-alabak, hemen, Euskadin jaiotakoak, **euskalduntzat** har daitezkeela uste al duzu? (%)

2022

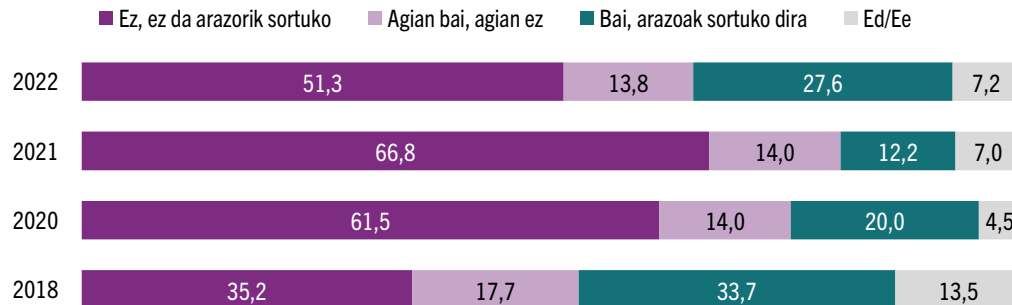
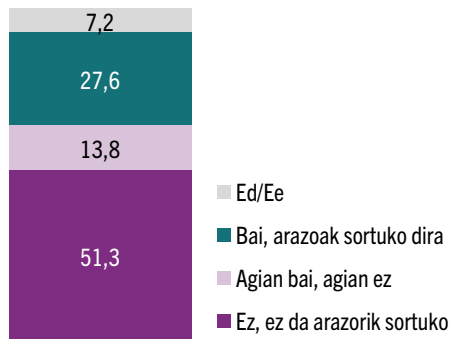
g36

Azken hamarkadetako migrazio-fluxuen ondorio gisa, gero eta gehiago dira Euskadin jaiotako atzerritar jatorriko pertsonen seme-alabak. Hau da, atzerritar jatorriko euskaldunak dira. Haien integrazio-prozesuaz galdeturik, euskal gizarteko gehiengo zabal baten ustez, Euskadin jaiotako atzerritar jatorriko pertsona horiek eskubide osoko euskaldun dira (% 92,3), eta hori uste dutenen kopurua haziz joan da azken urteotan.

Datuetan sakonduz gero, ez da alde esanguratsurik ikusten estatistiketan gizonen eta emakumeen artean; atzerritar jatorriko pertsonen seme-alabei buruz duten pertzepzioa antzekoa da.

Pertsona horiek aipatuta, aita eta/edo ama atzerritarra izan arren Euskadin jaiotakoak izanik, etorkizunean, hamabost edo hogeitaz berru, zure iritziz **gizarteak arazoak izan al ditzake** atzerritar jatorriko kolektiboren batekin?(%)

2022

g37

Euskaldunen belaunaldi berri horiekin jarraituz, euskal herritarren erdiaren ustez (% 51,3), gizarteak etorkizunean ez du arazorik izango aniztasun hori kudeatzeko. Ildo horretan, eta iritzirik zabalduena hori den arren, euskal gizarteak ez du oso argi gai horrek zer bilakaera izango duen.

Generoa aintzat hartuz, desberdintasun estatistiko esanguratsuak daude. Izan ere, emakumeek gizonek baino joera handiagoa dute etorkizunean egon daitezkeen arazoei buruzko iritziz zehatzik ez emateko (% 9,3 Ed/Ee) edo zalantzak izateko (% 16,6).

B) HARREMANETARAKO ESPAZIOAK

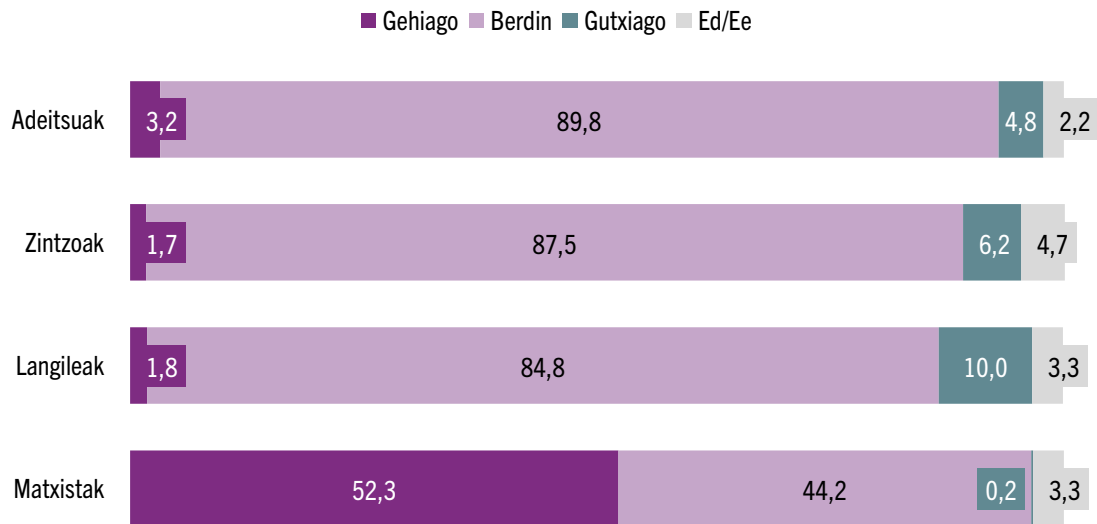
Etorkinen eta bertakoen ezaugarriak	Sinpatia-maila jatorrien arabera	Balizko bizikidetza eta harremanak	Islamarekiko sentimendua
--	-------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------

Aurreko urteko datuekin alderatuta, euskal herritarrek begi hobez ikusten dituzte atzerritar jatorriko pertsonen ezaugarriak.

Euskal gizarteak sinpatia-maila handiagoa du kultura, politika edo gizarte hurbilagoak dituzten kolektiboekiko, esate baterako Argentinatik edo Europar Batasunetik datozenekiko. Sinpatia-maila txikiagoa jasotzen dute kulturalki urrunago dauden jatorriek, hala nola Magrebek edo Errumaniak.

Halaber, Islamarekiko konfiantza-maila ere handitu egin da, serieko baliorik altuenera iritsiz, baina oraindik oso behean dago (10etik 3,29 puntu).

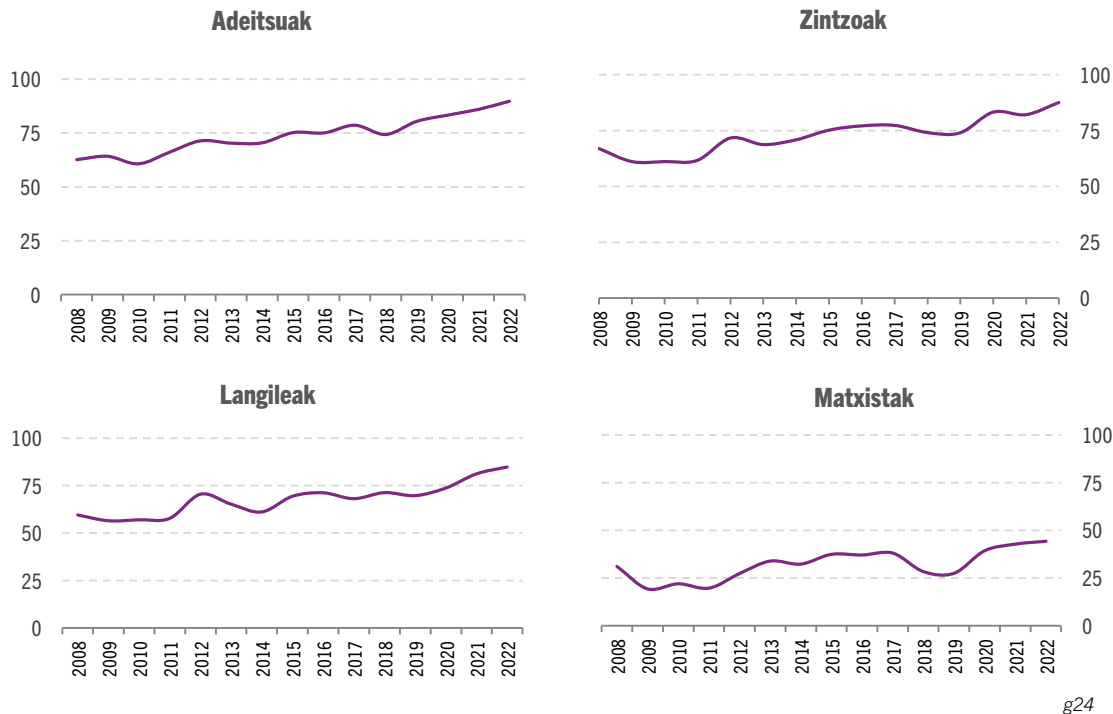
Atzerriko pertsonak nolakoak iruditzen zaizkizu, Euskadikoekin alderatuta? (%)

g24

Bertako biztanleria eta etorkinena alderatzean, nortasun-ezaugarri estereotipatuei dagokienez, gehien-gehienek uste dute berdinak direla alderdi gehienetan (adeitsuak, zintzoak eta langileak), matxismoari dagokionez izan ezik. Galdeketa egindako pertsonen % 52,3k uste du etorkinak matxistagoak direla bertakoak baino.

Atzerriko pertsonak nolakoak iruditzen zaizkizu, Euskadikoekin alderatuta? Erantzun-aukera: Euskadikoak bezain...(%)

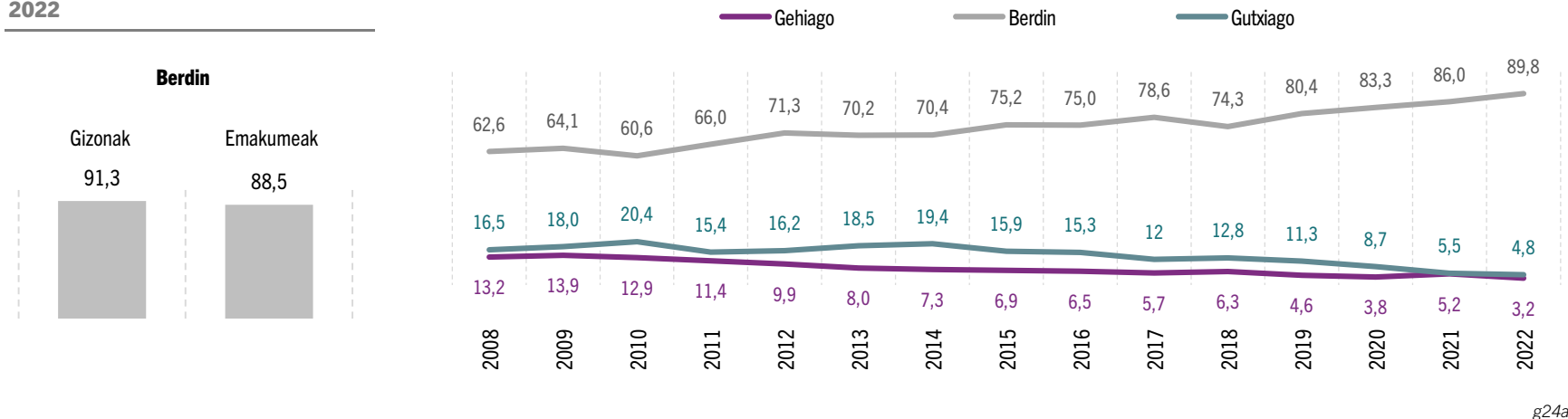

Euskal gizarteak aztertutako ezaugarriei buruz duen ikuspegiak nahiko egonkor eutsi dio 2009tik gaur egunera arte.

Akaso, euskal gizarteak beste jatorrietako pertsonak ezagutzen dituen heinean, desberdintasun gutxiago ikusten dituela zehaztu genezake, matxismoari dagokionez ere bai.

Adeitsuak (%)

2022

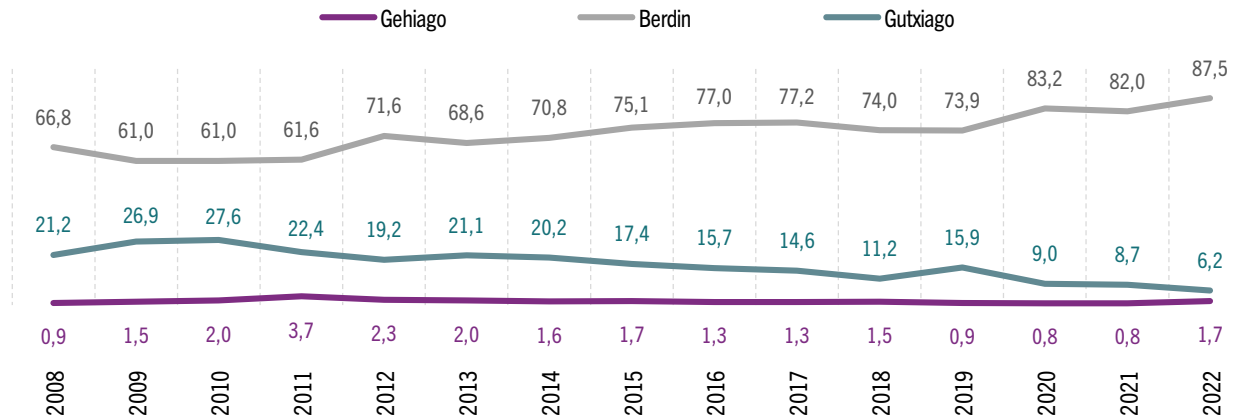
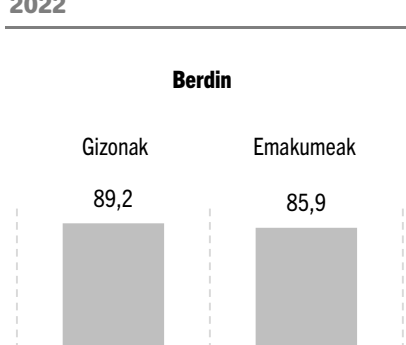

Euskal biztanleen artean, hamarretik bederatzik uste dute atzeritar jatorriko pertsonak bertakoak bezain adeitsuak direla, eta, jasotako datuen arabera, geroz eta desberdintasun gutxiago hautematen ditugu adeitasunari dagokionez. Azken urteetan, 2008tik 2022ra bitartean, 27,3 puntu hazi da ikuspegi hori dutenen ehunekoa.

Zenbakietan aldeak dauden arren, ezin dugu esan gizonen eta emakumeen pertzepzioan dauden alde estatistikoak esanguratsuak direnik.

Zintzoak (%)

2022

g24d

Euskal herritarrek uste dute atzerriko pertsonak bertakoak bezain zintzoak direla (% 87,5). Ikuspuntu hori dutenen ehunekoa 20,7 puntu hazi da 2008tik gaur egunera arte.

Ehunekoetan desberdintasun txiki batzuk dauden arren, gizonak eta emakumeak berdintsu balioesten dute etorkinen zintzotasuna, eta ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik.

Langileak (%)

2022

Berdin

Gizonak

84,7

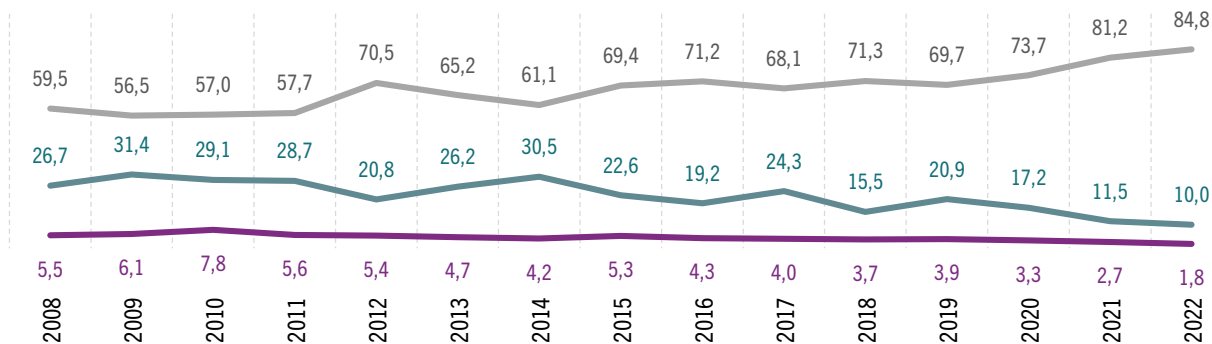
Emakumeak

85,0

Gehiago

Berdin

Gutxiago

g24b

Euskal gizartearen ustez (% 84,8), bertakoak bezain langileak dira etorkinak. Berez, urteak aurrera joan ahala, gero eta gure antzekoagotzat jotzen ditugu.

Kasu honetan ere ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik gizonen eta emakumeen artean.

Matxistak (%)

2022

Berdin

Gizonak

Emakumeak

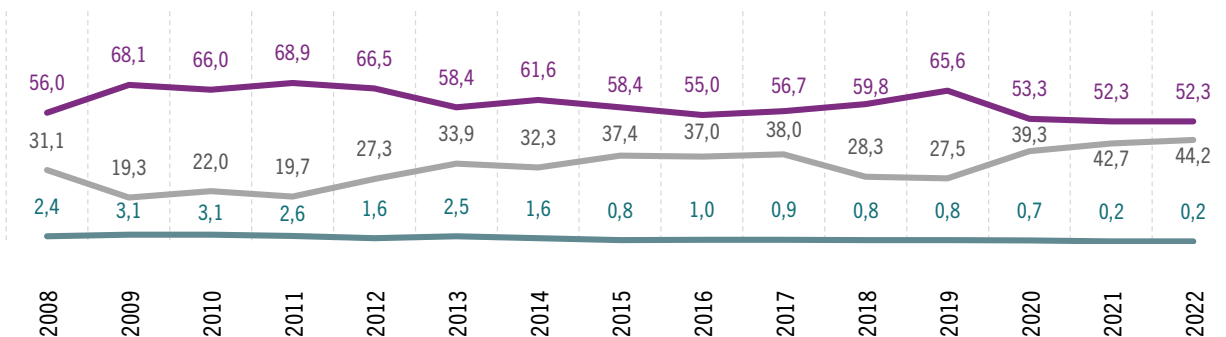
46,3

42,2

Gehiago

Berdin

Gutxiago

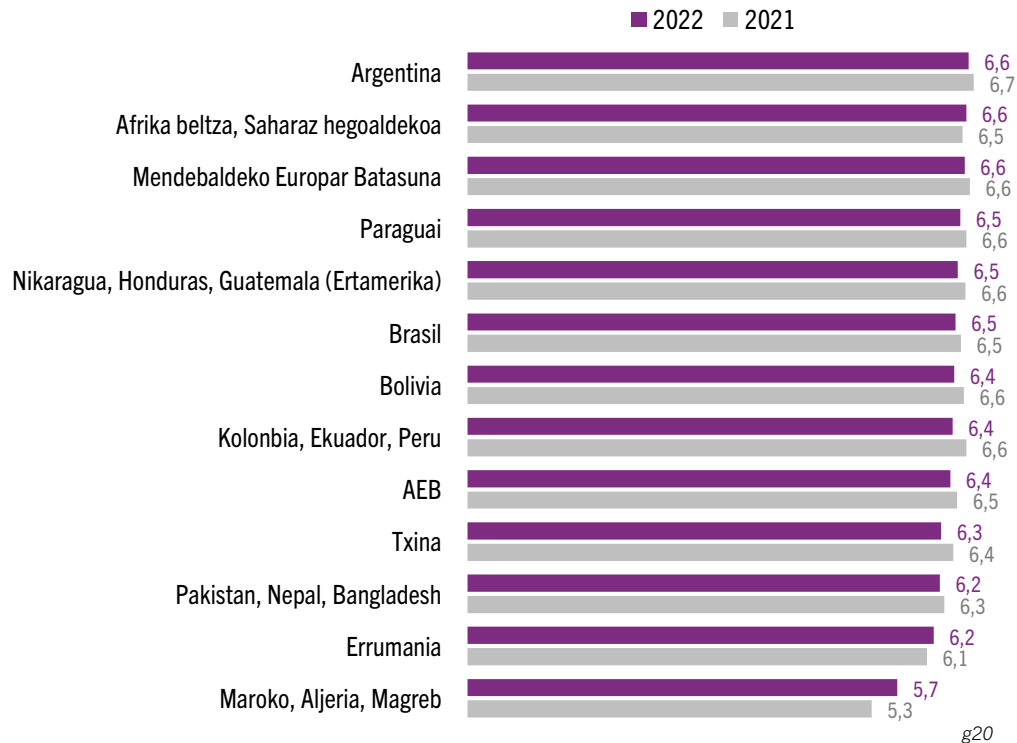
g24c

Kasu honetan, euskal biztanleek immigrantei buruz duten irudia matxistagoa da bertakoei buruz dutena baino (% 52,3). Nolanahi ere, hautemate hori nabarmen murriztu da azken hiru urteetan (-13,3 puntu 2019aren aldean). Bilakaerari erreparatuz gero, euskal biztanleek kontu honekiko duten ikuspegia oso aldakorra dela ikus daiteke; edonola ere, urte guztietan ikusten da biztanleen % 50 baino gehiagok erantzun duela etorkinak bertakoak baino matxistagoak direla.

Generoaren arabera, ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik. Gizonen nahiz emakumeen pertzepzioa antzekoa da, eta desberdintasunak zorizkoak dira.

Nazionalitate nagusiekiko sinpatia-maila:

Otik (sinpatia eza) 10erako (sinpatia handia) eskala

Euskal biztanleek begikotasun-maila handiagoa erakusten dute antzekoenak diren jatorriekiko, kulturalki gertuen daudenekiko. Begikotasun handiagoa dute, antza denez, pertzepzioaren arabera integratuago dauden edo integratzeko gaitasun nahiz interes handiagoa duten kolektiboekiko.

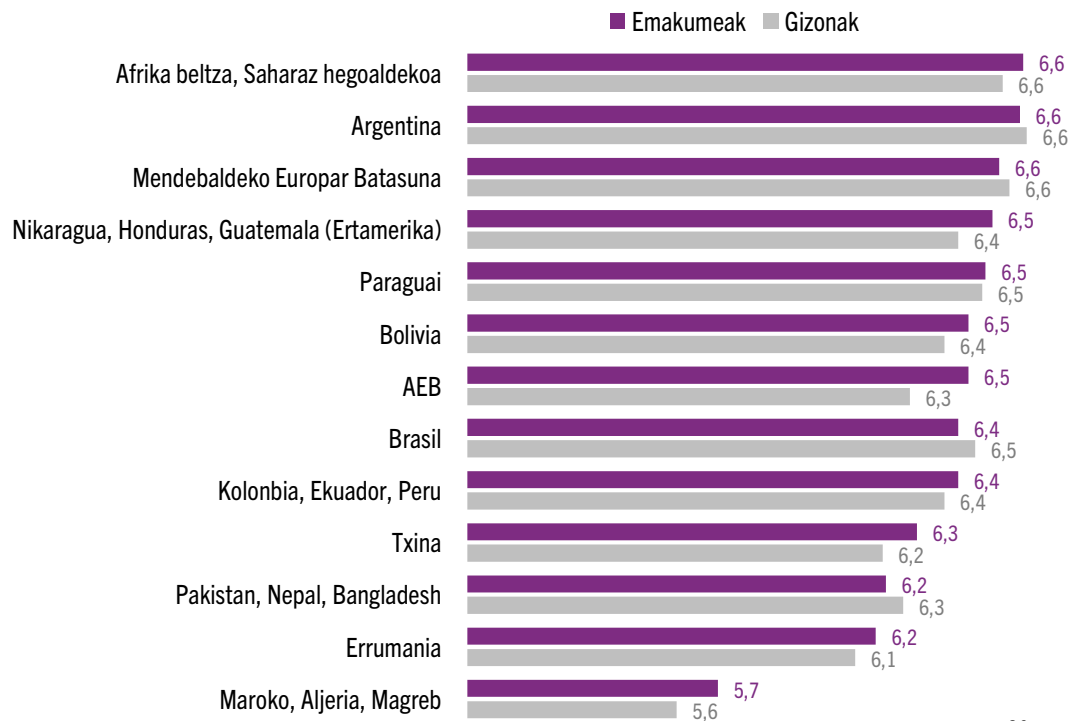
Begikotasun-maila txikiagoa dago errumaniar eta magrebtar jatorriko pertsonenak. Azken kolektibo horrek du, urtetik urtera, begikotasun-maila txikiena. Argi eta garbi, gure gizartetik kulturalki oso urrun dauden jatorriak dira (Maroko, Aljeria, Magreb), unibertso sinboliko oso bestelakoak eta urrunenak dituztenak.

Bilakaerari dagokionez, lehengo jatorri berberak dira oraindik ere begikotasun-maila handiena (Europako, Argentinako eta Saharaz hegoaldeko biztanleak) eta txikiena (Magrebeko biztanleak) dutenak. Alabaina, oro har, aztertutako jatorri guztiekiko begikotasun-mailak bere horretan jarraitu du edo hobetu egin da azken urtean.

Nazionalitate nagusiekiko sinpatia-maila sexuaren/generoaren arabera:

Otik (sinpatia eza) 10erako (sinpatia handia) eskala

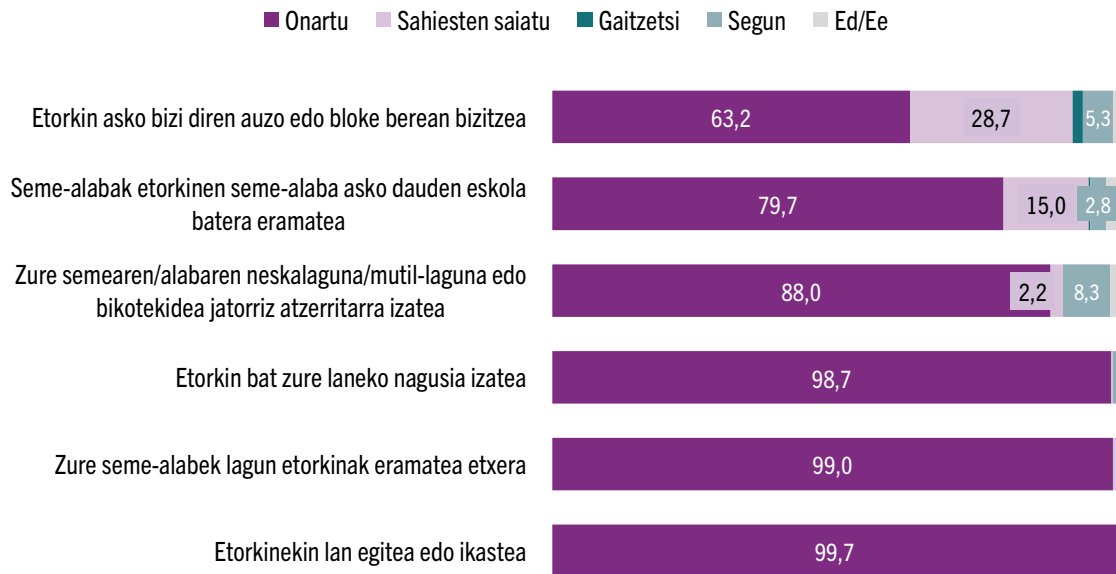

Gizonek eta emakumeek sentitzen duten begikotasunari erreparatzen badiogu, estatistikaren ikuspuntutik ez dago generoaren araberako alde nabarmenik. Hala, esan dezakegu gizonen eta emakumeen arteko portaera ez dela desberdina, eta, ondorioz, zenbakien arteko aldeak ausazkoak direla.

Saharaz hegoaldeetik, Argentinatik eta Europar Batasunetik datozen biztanleek jarraitzen dute balorazio onena izaten. Beste muturrean daude errumaniar eta magrebtar jatorrikoak; horiek dira balorazio txarrenea eta sinpatia gutxien jasotzen dutenak, bai gizonen artean bai emakumeen artean.

g20

BALIZKO BIZIKIDETZA ETA HARREMANAK. Esan kasu bakoitzean ea harreman hori onartuko zenukeen, saihesten saiatuko zinatekeen edo gaitzetsi egingo zenukeen... (%)

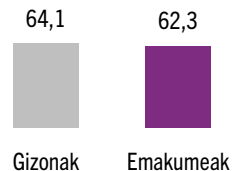
Bertakoen eta etorkinen arteko balizko bizikidetzari eta harremanei dagokienez, tolerantzia handiagoa da “etorkinekin lan egiteko edo ikasteko”, “semeak/alabak etxera lagun etorkinak ekartzeko” edo “etorkin bat laneko ugazaba izateko”.

Aitzitik, tolerantzia-maila txikiagoa da “etorkin asko bizi diren auzo edo bloke berean bizitzea” edo “zure seme-alabak etorkinen seme-alaba asko dauden eskola batera eramatea” egoeretan.

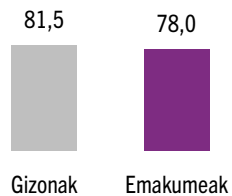
g14

BALIZKO BIZIKIDETZA ETA HARREMANAK. Esan kasu bakoitzean ea harreman hori onartuko zenukeen, saihesten saiatuko zinatekeen edo gaitzetsi egingo zenukeen... , sexuaren/generoaren arabera (%)

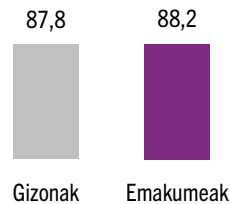
Auzo berean bizitzea

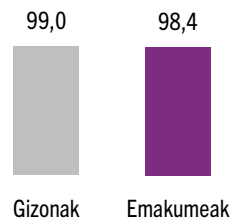
Eskola

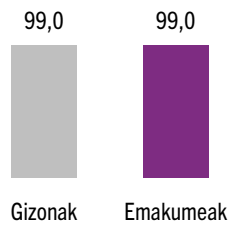
Bikotekidea

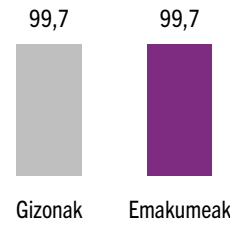
Nagusia

Lagunak

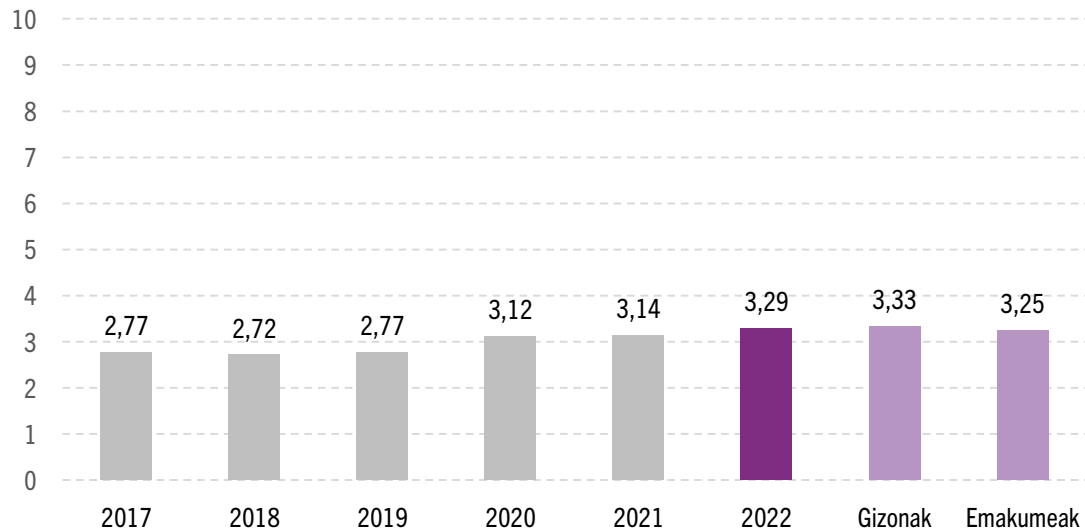

Lan egitea/lkastea

Balizko bizikidetzarekin jarraituz, ezin da esan estatistikaren ikuspuntutik esanguratsua den desberdintasunik dagoenik gizonen eta emakumeen artean: antzekoa da proposatutako balizko bizikidetzaz-egoerei buruz duten jarrera.

Islamarekiko sentimenduari dagokionez, EAEko gizarteak, zure ustez, zer sentimendu erakusten du Otik (erabateko mesfidantza) 10erako (erabateko konfiantza) eskalan?

g27

0 (erabateko mesfidantza) eta 10 (erabateko konfiantza) bitarteko eskala batean, inkesta egin zaienek uste dute euskal gizartearen jarrera islamarekiko erabat mesfidantzazkoa dela: 3,29 puntu eman dizkiote. Iazko aldean, euskal gizarteak islamarekiko duen pertzepzioa hobetu egin da pixka bat (+ 0,15 puntu).

Generoaren arabera aldee dagokienez, islamari buruz ere ez dugu alde nabarmenik ikusi estatistikaren ikuspuntutik.

5

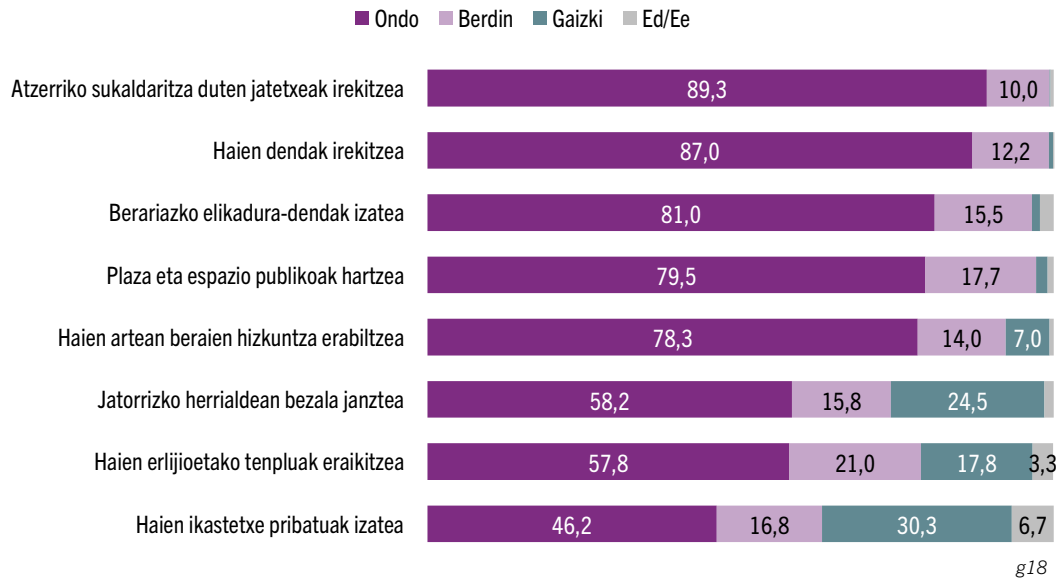
Kultura-ereduak mantentzea

KULTURA-EREDUAK MANTENTZEA

Kultura-ereduei eusteari dagokionez, bertako biztanleriak tolerantzia erakusten du zerbitzu bat eskaintzen duten eta/edo kultura-aniztasunaren kanpoko elementutzat edo elementu estetikotzat edo folklorikotzat har daitezkeen alderdiekiko; hala nola, immigranteek beren denda etnikoak, jatetxe exotikoak edo elikadura-dendak irekitzea.

Merkataritza-errealitate hori positibotzat ikusten da, eta gehienek onartzen dute. Hala ere, tolerantzia-maila txikiagoa da kultura-aniztasunaren berezko elementuak aintzat hartzean, hala nola beren erlijioetarako tenpluak eraikitzea edo beren irakaskuntza-zentroak izatea...

Atzeritar jatorriko biztanleen kultura-ereduen aurreko tolerantzia-maila (%)

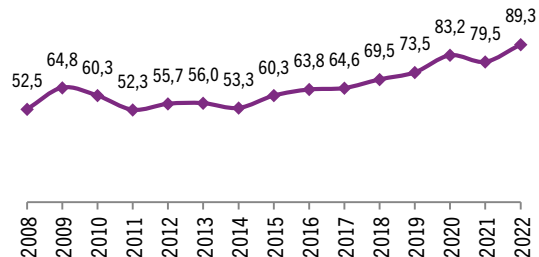
Aztertzen badugu zer tolerantzia-maila duen euskal biztanleriak atzeritar jatorriko pertsonak hemen finkatzearen edo kultura-eredu batzuei eustearen ondorioz gertatu ohi diren egoera berriekiko, ikus dezakegu onarpen handiena saltokiak, jatetxeak eta elikadura-establezimenduak irekitzeak duela.

Hori horrela, beste kultura batzuetako jatetxeak edo saltokiak irekitzearekin lotutako aniztasuna oso ondo baloratzen du euskal jizarteak.

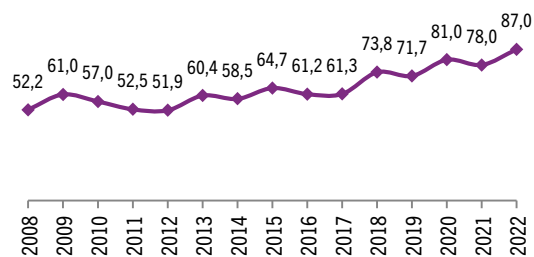
Ikus daiteke gehiago hartzen direla kontuan kultura-alderdi exotiko eta azaleneoak, sakonagoak eta funtsezkoagoak direnak baino: beren irakaskuntza-zentroak izatea, beren erlijioetarako tenpluak eraikitzea edo beren jantziekin janztea, adibidez.

Etorkinen kultura-ereduekiko tolerantzia-mailaren bilakaera (% “ondo iruditzen zait”)

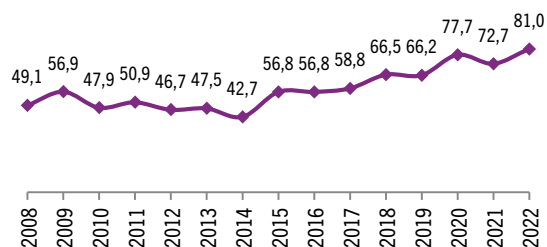
Jatetxe exotikoak irekitzea

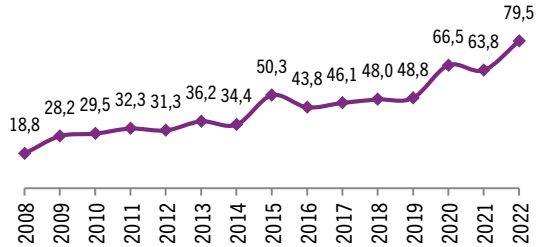
Haien dendak irekitzea

Berariazko elikadura-dendak izatea

Plaza eta espazio publikoak hartzea

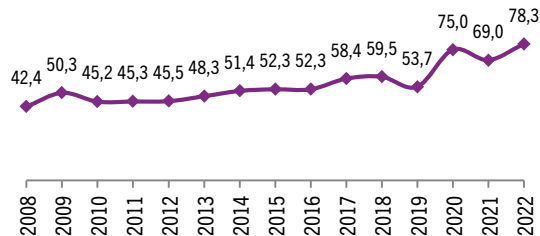
g18a, 18d, 18g, 18h

2008 eta 2022 artean hobetu egin da kultura-ereduekiko tolerantzia-maila (adibidez, etorkinek haien jatetxeak edo dendak irekitzea, edo berariazko elikadura-dendak izatea), bai eta espazio publikoak erabiltzea ere.

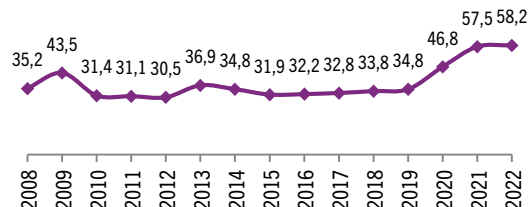

Etorkinen kultura-ereduekiko tolerantzia-mailaren bilakaera (% “ondo iruditzen zait”)

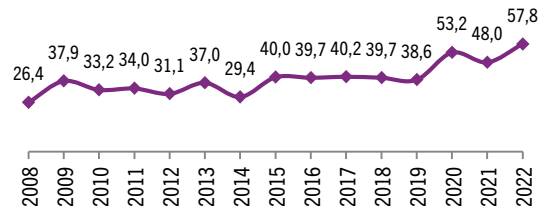
Haiei artean beraiei hizkuntza erabiltzea

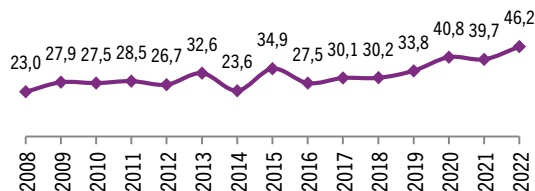
Jatorrizko herrialdean bezala janztea

Haiei erlijioetako tenpluak eraikitzea

Haiei ikastetxe pribatuak izatea

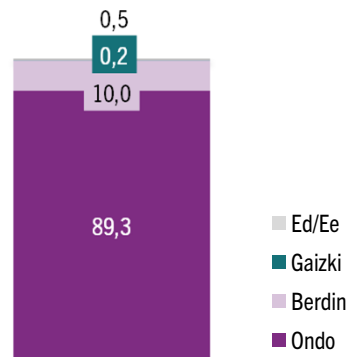

Hobetu egin da beste eredu batzuekiko iritzia; adibidez, etorkinek beraiei hizkuntza erabiltzea, jatorrizko herrialdean bezala janztea, beraiei erlijioetako tenpluak eraikitzea edo beraiei ikastetxeak izatea, baina azken hirurak ez daude guztiz ondo ikusiak.

g18b, 18c, 18e, 18f

Sukaldaritza exotikoa duten jatetxeak irekitzea (%)

2022

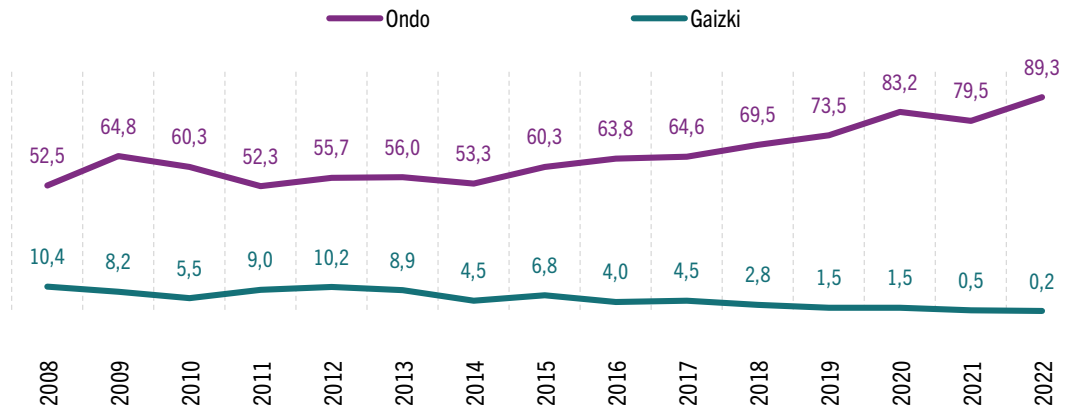

Gizonak

89,2

Emakumeak

89,5

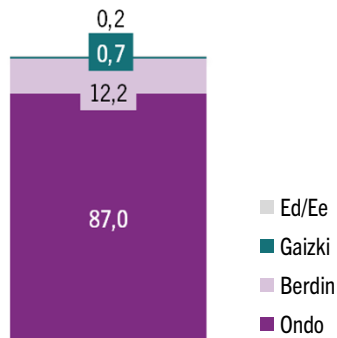
g18h

Sukaldaritza exotikoa edo atzerriko sukaldaritza duten jatetxeak irekitzea da euskal gizarteak ondoen onartutako etorkinen lekukotze-ereduetako bat: 2021ean, biztanleen % 89,3k onartzen du.

Generoari erreparatuta, emaitzetan ez da alde estatistiko esanguratsurik ikusten, eta esan dezakegu ez dagoela desberdintasunik gizonen eta emakumeen sukaldaritza exotikoko jatetxeak zabaltzeari buruz egiten duten balorazioan.

Haiei dendak irekitzea (%)

2022

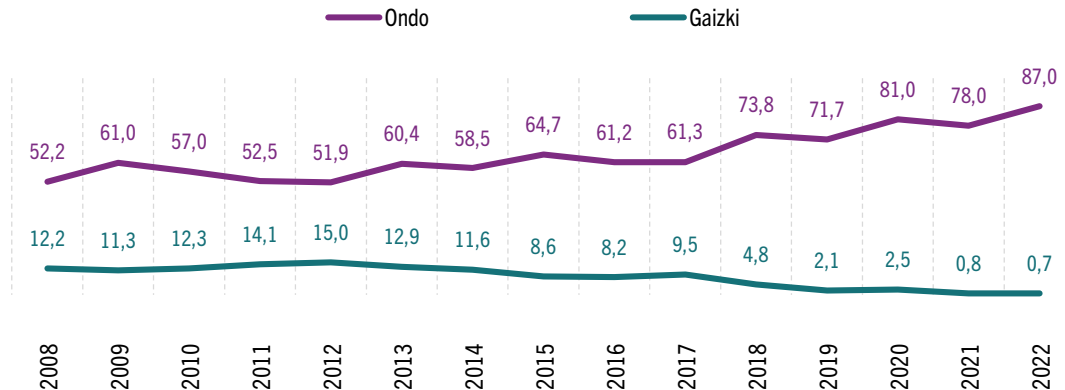

Gizonak

88,2

Emakumeak

85,9

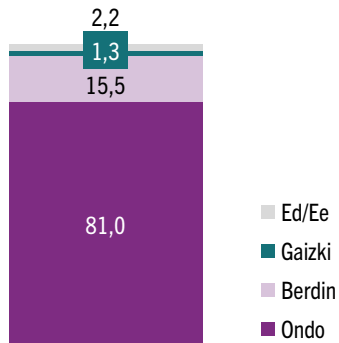
g18a

Datuen bilakaerari erreparatuz gero, haien dendak irekitzearekiko tolerantzia-maila nabarmen hazi da, eta 2008tik gaur egun arte 34,8 puntu igo da. Etapaka, onarpen-maila altua bada ere, batez ere 2017. urtetik aurrera egin du hobera.

Estatistikaren ikuspegitik, ez dago alde esanguratsurik gizonen eta emakumeen iritzien artean; biek antzera hautematen dute atzerritar jatorriko biztanleek beren dendak irekitzea.

Berariazko elikadura-dendak izatea (%)

2022

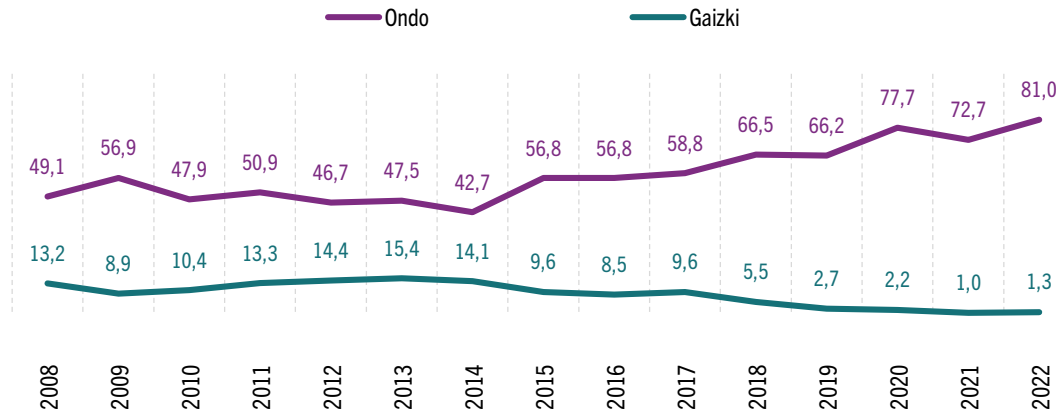

Gizonak

80,8

Emakumeak

81,2

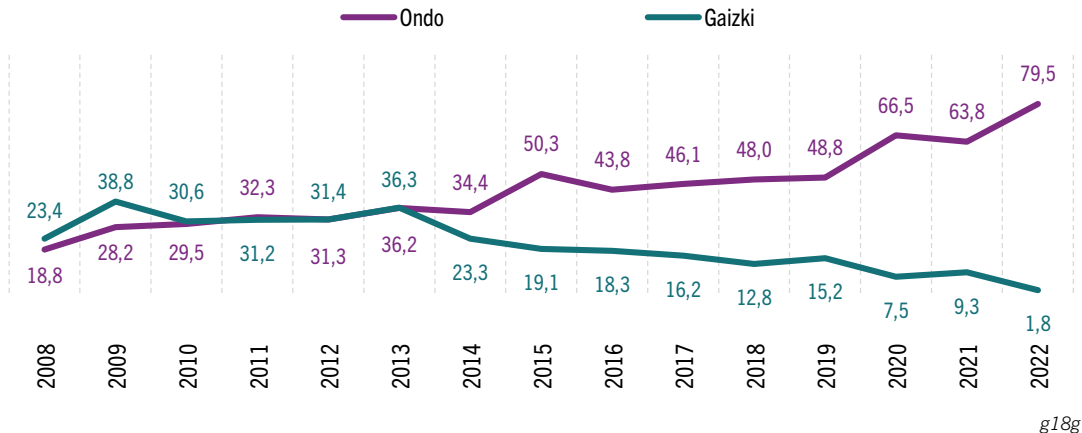
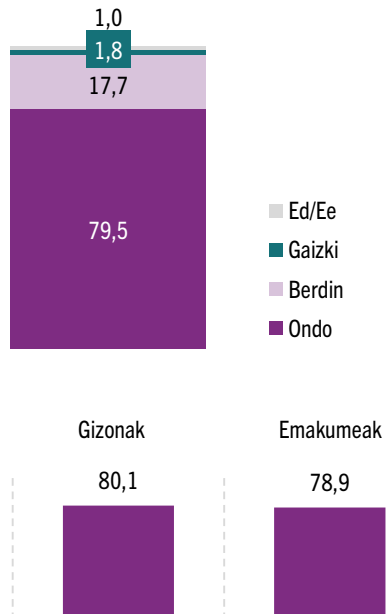
g18d

Euskal herritarrek tolerantzia-maila altuagoa dute utilitaristagoak diren kultura-ereduekiko edo praktikekiko, hala nola berariazko elikadura-dendak izatea. 2008 eta 2022 bitartean, 31,9 puntu hazi da horien onartze-maila.

Aurreko bi kasuetan bezala, berariazko elikadura-dendak irekitzeari dagokionez ere ez dago alde estatistiko esanguratsurik generoari erreparatuta; gizonen eta emakumeen kopuruen arteko aldeak ausazkoak dira.

Plaza eta espazio publikoak hartzea (%)

2022

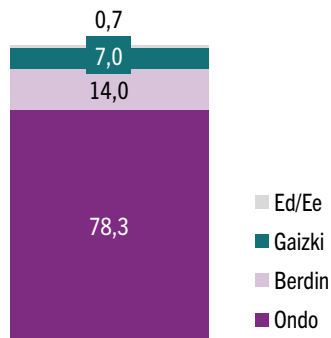

Inkestei erantzundako pertsonen % 79,5i ondo iruditzen zaio atzerritar jatorriko biztanleek plaza eta espazio publikoak hartzea, % 17,7ri berdin zaio, eta % 1,8ri gaizki iruditzen zaio. 2015az geroztik, plazak eta espazio publikoak okupatzearekiko tolerantzia-maila nabarmen hobetu da. Badirudi euskal gizartea ohitzen ari dela atzerritar jatorriko pertsonen plaza eta espazio publikoak hartzea, eta naturalizat eta zilegitzat jotzen da atzerritar jatorriko pertsonen espazio publikoak gehiago erabiltzea.

Kasu honetan ere generoa ez da aldagai esanguratsua estatistiketan; ez dago alderik gizonen eta emakumeen artean.

Haiei artean beraiei hizkuntza erabiltzea (%)

2022

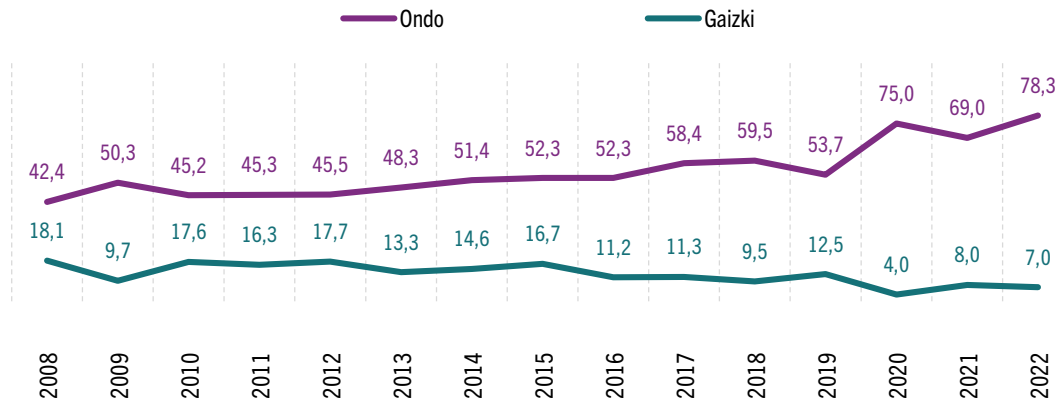

Gizonak

78,7

Emakumeak

78,0

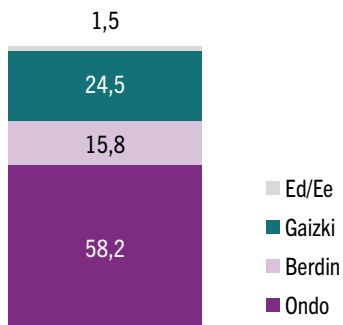
g18b

Euskal gizartearen gehiengoak onartu egiten du atzeritar jatorriko pertsonen beraiei hizkuntza erabiltzea beraiei artean. Berez, hala uste duten pertsonen ehunekoa pixkanaka haziz joan da, eta iazko aldean asko igo da (+ 9,3 puntu).

Generoari erreparatuta, gizonen eta emakumeen antzeko pertzepzioa dute, eta estatistiketan dauden aldeak ez dira esanguratsuak.

Jatorrizko herrialdean bezala janztea (%)

2022

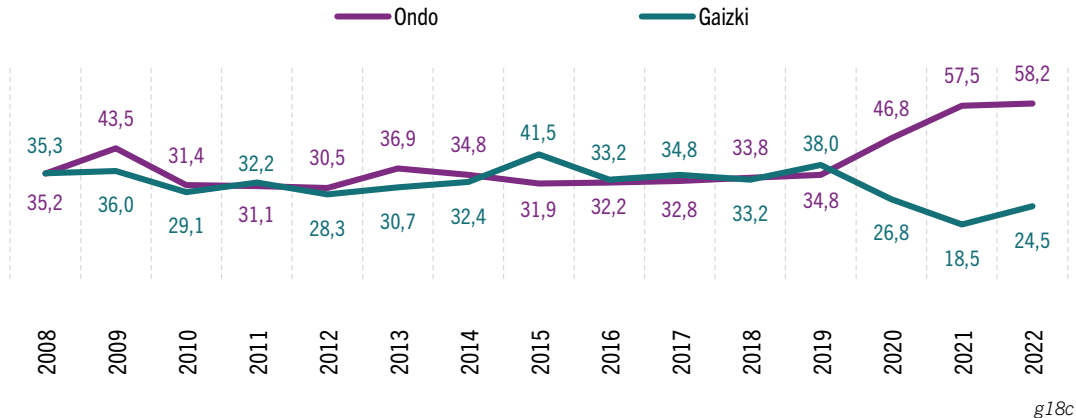

Gizonak

Emakumeak

64,1

52,7

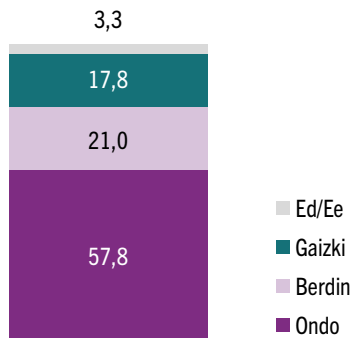

Janzkera kultura-nortasuna adierazteko modu bat da. Alde horretatik, euskal biztanleen % 58,2ri ondo iruditzen zaie beren jatorrizko herrialdean bezala janztea, % 24,5i gaizki iruditzen zaie, eta % 15,8ri berdin die. Horrela, ongi iruditzen zaien pertsonen bolumena mantendu egin den arren, 2021en aldean ugaritu egin dira gaizki iruditzen zaienak (+ 6,0 puntu).

Gizonen eta emakumeen iritzien arteko desberdintasunak aztertuta, ez da alde estatistiko esanguratsurik ikusten bien artean. Kasu honetan ere, zenbakien arteko aldeek ez dute gizonen eta emakumeen arteko funtsezko desberdintasunik adierazten; kasualitatearen emaitza dira.

Haien erlijioetako tenpluak eraikitzea (%)

2022

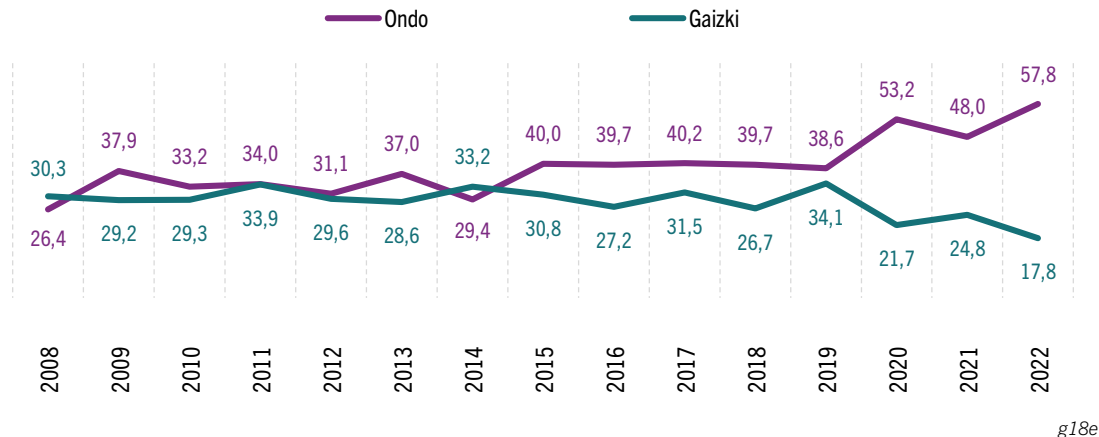

Gizonak

Emakumeak

1,0

5,4

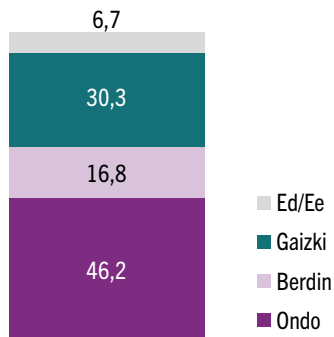
Haien erlijioetako tenpluak eraikitzeaz galdetzen dugunean, hamar euskaldunetik seik ondo ikusten dute halakoak eraikitzea. Dena dela, gainerako % 40a banatuta dago berdin zaienen (% 21,0) eta gaizki iruditzen zaienen artean (% 17,8). Eboluzioari dagokionez, halako tenpluak eraikitzearen aurreko erresistentzia apalduz joan da azken urteotan.

Generoaren arabera, emakumeak uzkurragoak dira (% 5,4 Ed/Ee) gizonak baino (% 1,0 Ed/Ee).

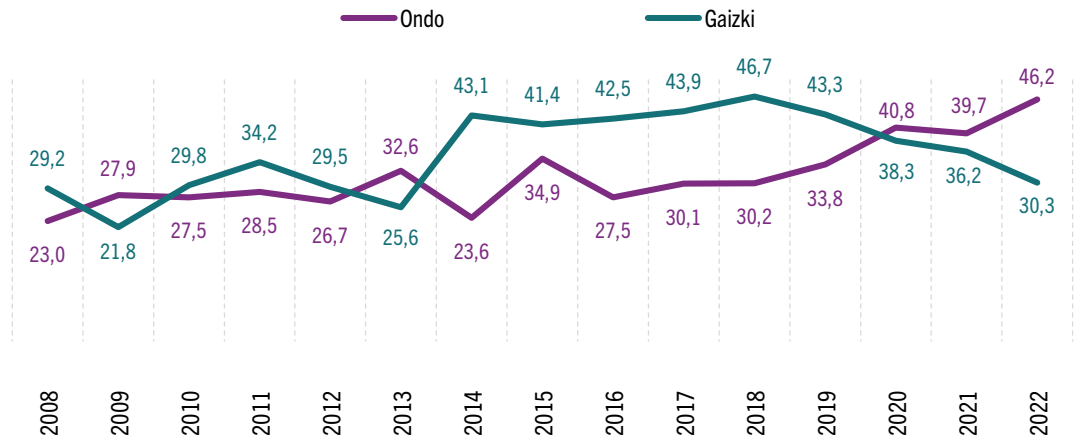
Haien ikastetxe pribatuak izatea (%)

2022

Gizonak

Emakumeak

g18f

Haien ikastetxe pribatuak izateaz galdeturik, honetan ere iritzia banaturik daude ondo iruditzen zaien (% 46,2), eta gaizki iruditzen zaien (% 30,3) eta berdin zaien (% 16,8) artean.

Hemen ere ez dago alde estatistiko esanguratsurik gizonen eta emakumeen artean.

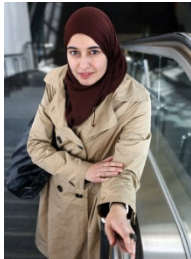
Tolerantzia-maila: janzkera-ohiturak (%)

Beste kultura eta erlijio batzuetako pertsonak EAEra etortzeak besteko janzkera-ohitura batzuk sortzea eragin du. Ohitura horietako batzuei buruz zer iritzi duzun jakin nahi genuke

Burkinia

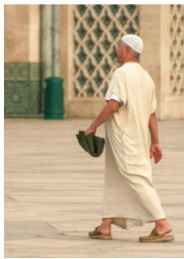
Hijaba

Txadorra

Txilaba

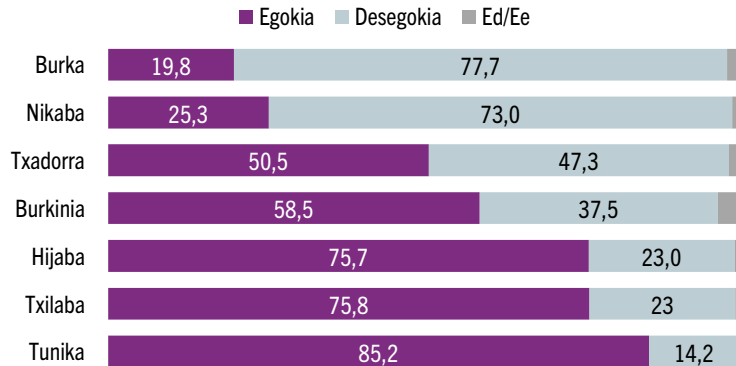
Nikaba

Burka

Tunika

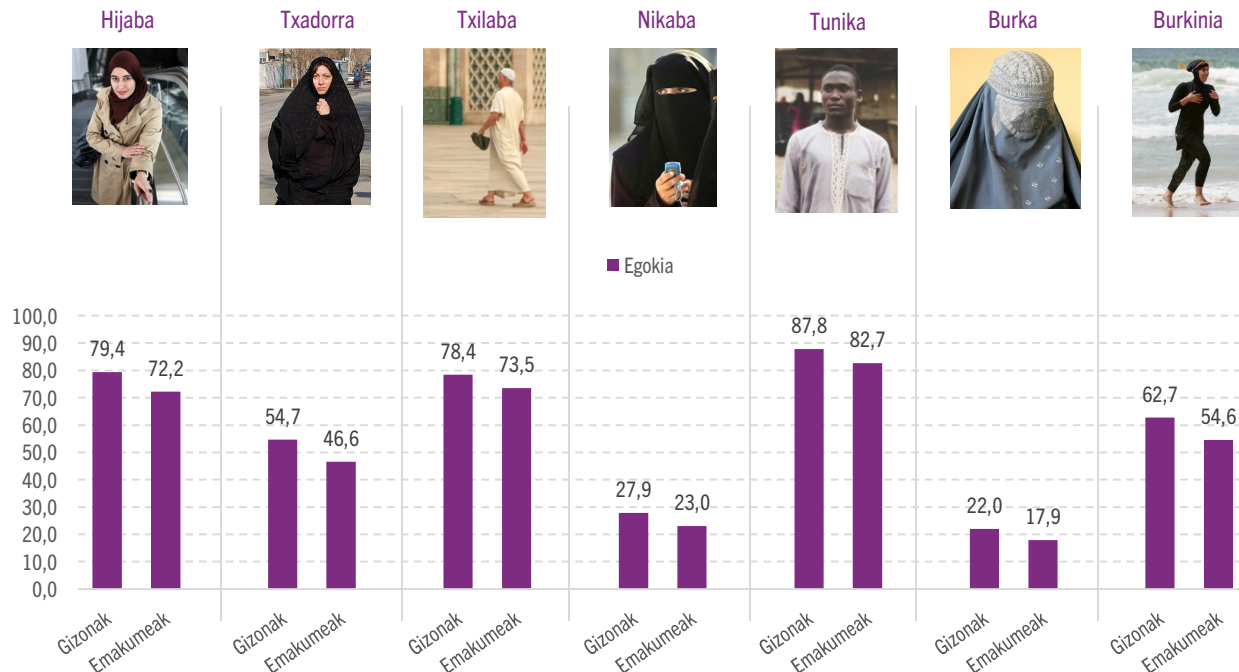

g13

Euskadira beste kultura eta erlijio batzuk etortzeari dagokionez, janzkerari buruz galdeturik, euskal gizartearen gehiengo zabal bati ez zaizkio egokiak iruditzen burka (% 77,7) edo nikaba (% 73,0), hau da, pertsonaren aurpegia ezkutatzaren duten arropak. Txadorra edo burkinia eramateari dagokionez iritziak banatuta daude, baina herritarren erdiari baino gehiagori egokiak iruditzen zaizkio (% 50,5i eta % 58,5i, hurrenez hurren).

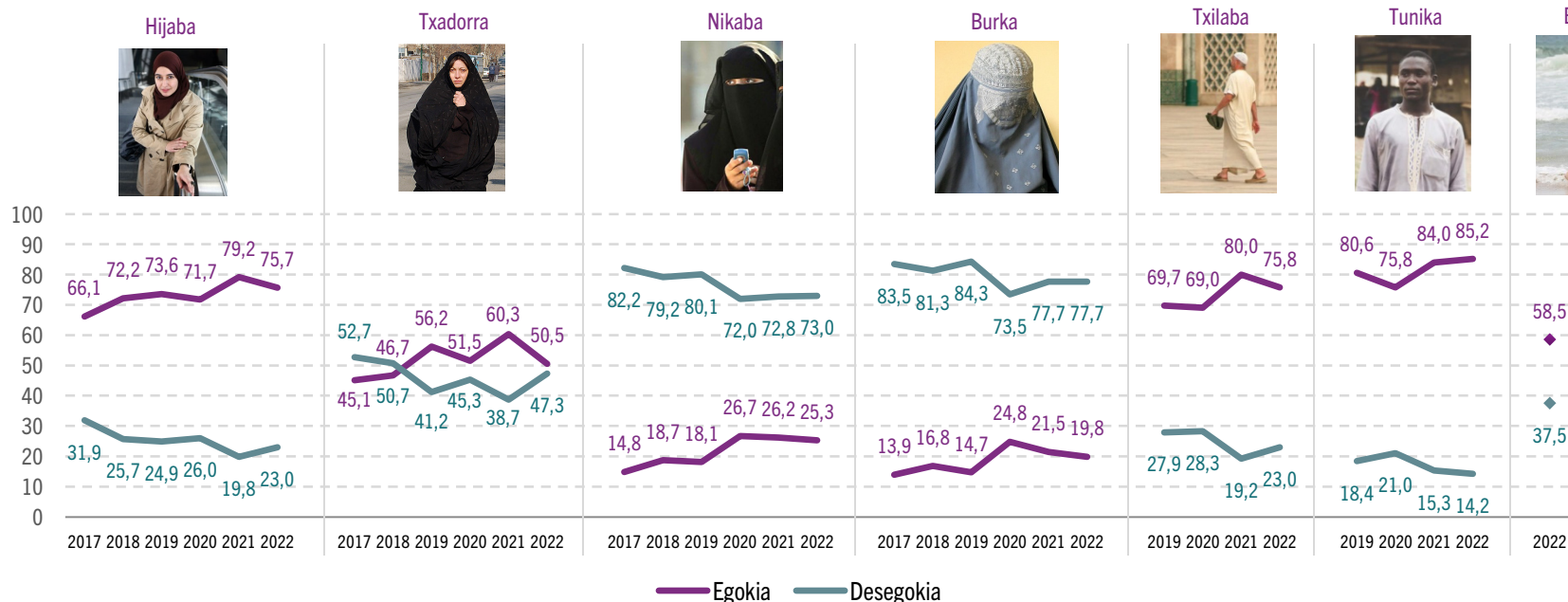
Hijabari, txilabari eta tunikari dagokienez, ez dirudi euskal gizarteak aitzakiak jartzen dizkienik: gehieneri arropa egokiak iruditzen zaizkie.

BILAKAERA. Tolerantzia-maila: janzkera-ohiturak (%)

Datuak generoaren arabera aztertuta, ez dago alde nabarmenik estatistikaren ikuspuntutik, hau da, ezin dugu esan genero batek edo besteak jarrera irekiagoa edo fidagaitzagoa duenik janzteko modu desberdinekiko. Gizonek zein emakumeek antzeko iritzia dute.

BILAKAERA. Tolerantzia-maila: janzkera-ohiturak (%)

Azken urteotan gero eta tolerantzia handiagoa dago hijaba (+ 9,6 puntu), txilaba (+ 6,1) edo txadorrakereiko (+ 5,4), nahiz eta 2022ko datuek pixka bat behera egin duten.

Halaber, tolerantzia handiagoa dago nikaba (+ 10,5) edo burkarekiko (+ 5,9), nahiz eta gehienek desegokitatzat jotzen dituzten.

Aurten lehenbiziko bider galdetu da burkiniaz, baina badirudi euskal gizarte gehienak egokitatzat jotzen duela hura erabiltzea.

6

Estereotipoak

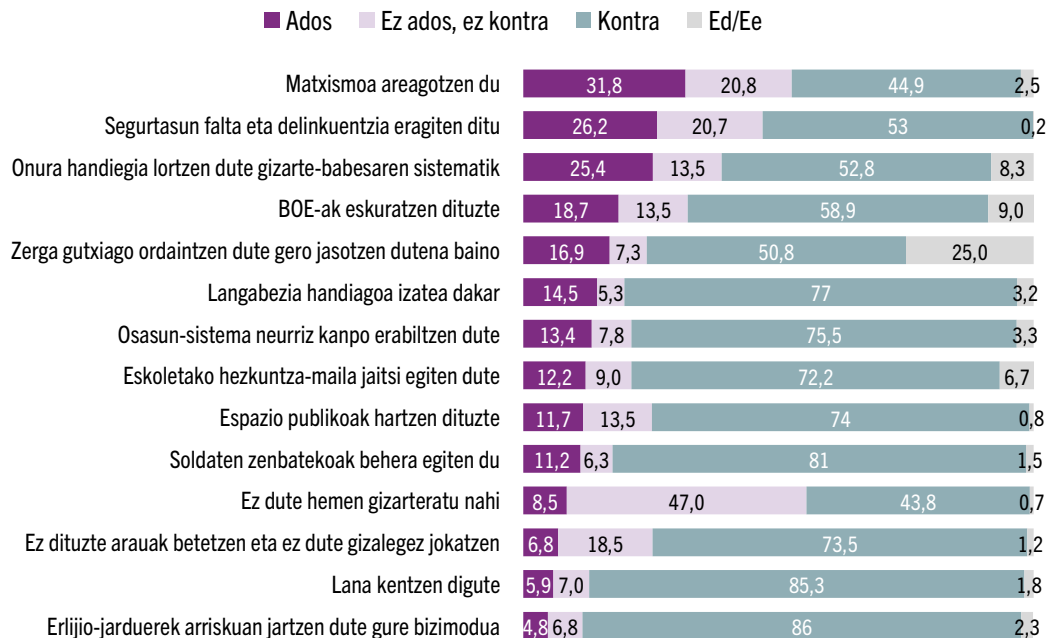
ESTEREOTIPOAK

Atal honetan, euskal herritarren artean zabalduen dauden etorkinei buruzko estereotipoak aztertzen dira; praktikan, estereotipo horietako askok bizikidetzat eta EAEn bizi garen pertsona guztion integrazio arrakastatsua oztopatzen dute.

Estereotipo eta aurreiritzi zabalduenen artean daude matxismoa, delinkuentzia eta segurtasun faltarekin lotutakoak. Estereotipo horiei aurre egitea zaila da, oinarrian ez baitago elementu neurgarririk, baizik eta irudipenak eta sentazioak.

Eboluzioari dagokionez, aztertutako estereotipo gehienak (hamalau) indarra galduz joan dira. Jaitsiera hori orokorra izan da, baina nabarmena izan da arlo hauetan: “beraien erlijio-jarduerek arriskuan jartzen dute gure bizimodua”, “onura handiegia lortzen dute gizarte-babesaren sistematik”, “BOEak eskuratzen dituzte”, “langabezia handiagoa izatea dakarte”, “zerga gutxiago ordaintzen dute gero jasotzen dutena baino” edo “soldaten zenbatekoak behera egiten du”.

Estereotipo eta zurrumurru nagusien sailkapena (%)

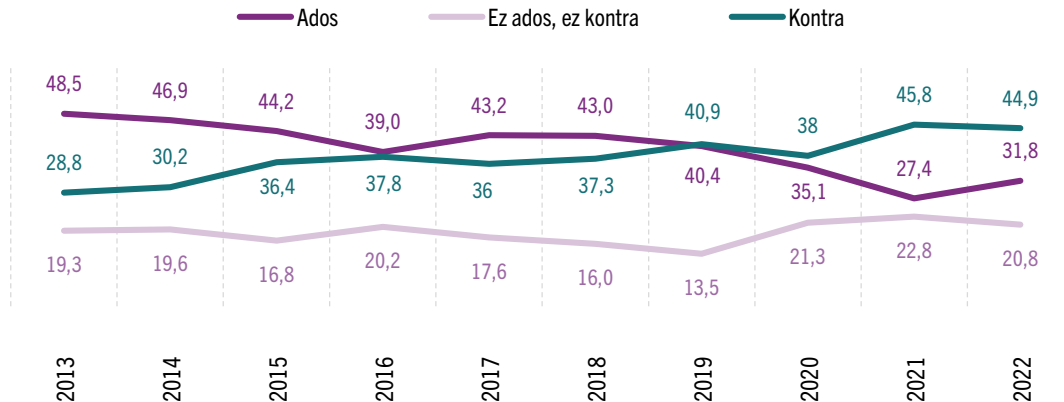
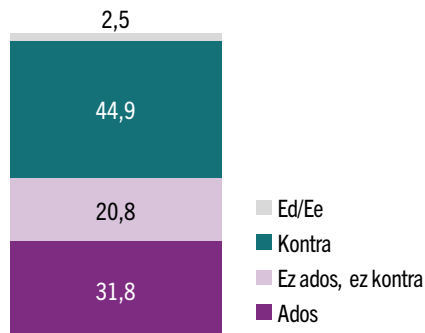
g6a, 6b, 6g, 6h, 6i, 6j, 6k, 6l, 6m, 19d, 19e, 19f, 19j, 19m

Gizartean zehar dabilzan estereotipo edo zurrumurru nagusiei buruzko iritzia eskaturik, “matxismoa areagotzen du” eta “segurtasun falta eta delinkuentzia eragiten ditu” dira sustraituenak.

Aitzitik, honako hauek dira gutxien sustraituak: “ez dituzte arauak betetzen eta ez dute gizalegez jokatzeko”, “lanak kentzen digute” eta “beraien erlijio-jarduerek arriskuan jartzen dute gure bizimodua”.

Immigrazioak handitu egiten ditu matxismoa eta genero-indarkeria (%)

2022

g6i

Gizonak

Emakumeak

31,7

31,9

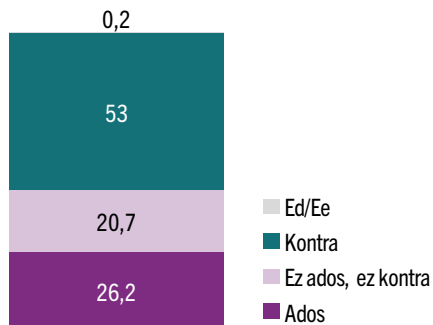
Euskal biztanleen ia erdiak (% 44,9) ez dute uste immigrazioak matxismoa eta genero-indarkeria handitzen dituenik; % 31,8k, ordea, bai. Ikusten denez, 2018tik lehenengo aldiz, estereotipo horrekin ados dauden pertsonak ugaritu egin dira, eta kontra daudenak mantendu egin dira 2021etik.

Datuak generoaren arabera xehatuta, ez da alde estatistiko esanguratsurik ikusten gizonen eta emakumeen pertzepzioen artean.

Atzerriko etorkinen presentziak segurtasun falta eta delinkuentzia eragiten ditu (%) (*)

2022

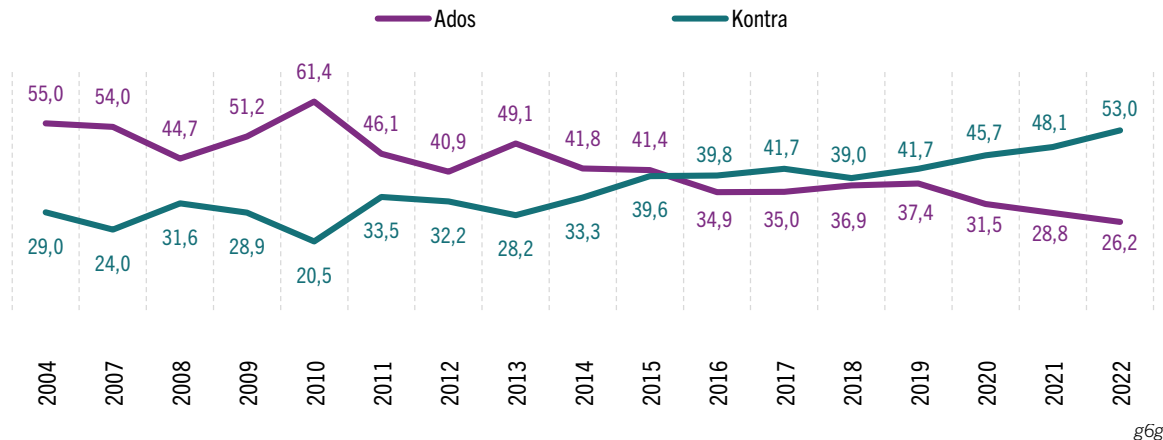

Gizonak

Emakumeak

56,4

49,8

g6g

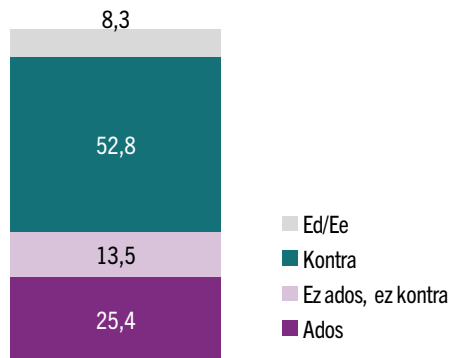
Segurtasun faltari eta delinkuentziari dagokienez, inkestari erantzundakoen % 53,0k ez du uste immigranteak etortzeak segurtasun falta eta delinkuentzia areagotzen dituztenik; % 26,2k baietz uste du, eta % 20,7 ez dago ez ados ez kontra. Bilakaerari dagokionez, ikus dezakegu estereotipo horren sustraiek indar apur bat galdu dutela. 2016tik aurrera, kontra daudenak gehiago dira ados daudenak baino eta, 2022an, lehenengo aldiz, gizartearen gehiengoak estereotipo horren kontra dago.

Generoaren arabera, gizonak (% 56,4) emakumeak (% 49,8) baino gehiago ukatzen dute etorkinek segurtasun falta eta delinkuentzia eragiten dutenik.

(*) 2004. eta 2007.-2009. urteetako Barometroak: Oro har, atzerriko etorkinak iristeak eragin negatiboa du herriarren segurtasunean.

Pertsona etorkinek onura handiegia lortzen dute gizarte-babesaren sistematik (%)

2022

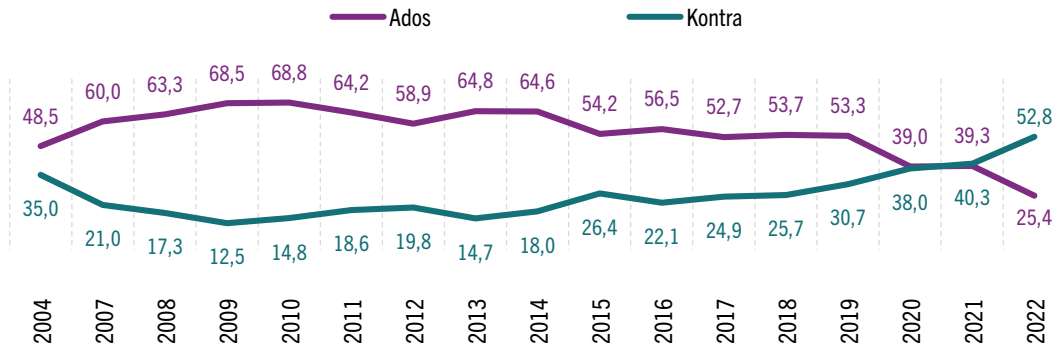

Gizonak

25,8

Emakumeak

25,0

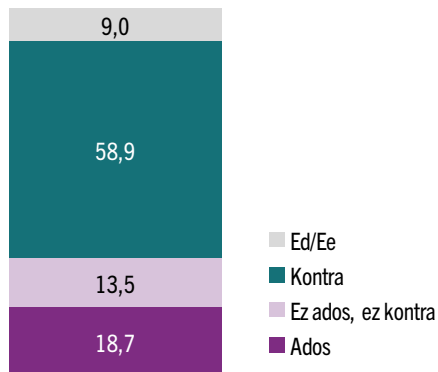
g19d

Etorkinek gizarte-babesaren sistematik onura handiegia lortzen duten pertzepzioa dezente jaitsi da eta Barometroarekin hasi ginenetik lehenbiziko bider, ez da estereotipo nagusia. Horrela, gizarteko % 25,4ren iritziz, etorkinek laguntzez abusatzen dute, eta kontrako iritzia dute % 52,8k.

Generoaren arabera, ez dago desberdintasun esanguratsurik gizonen eta emakumeen artean, gizarte-babesaren sistema dela eta.

Etorkinek babes ofizialeko etxebizitzak (BOE) eskuratzen dituzte (%)

2022

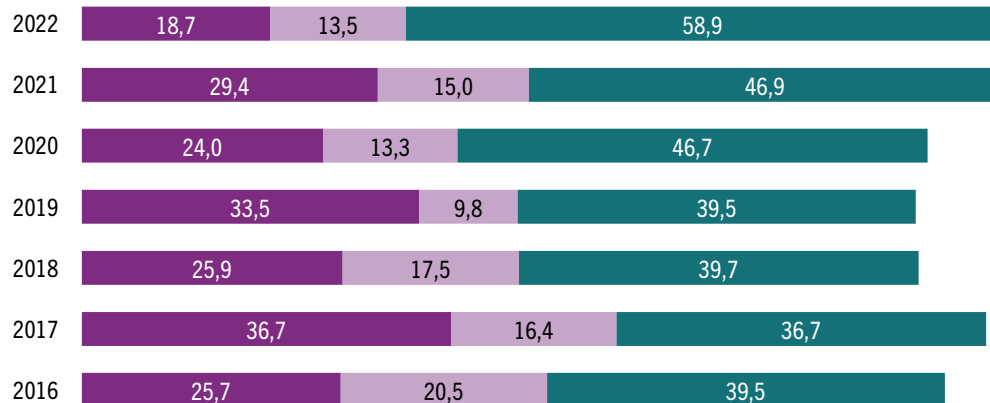

Gizonak

Emakumeak

Ados Ez ados, ez kontra Kontra

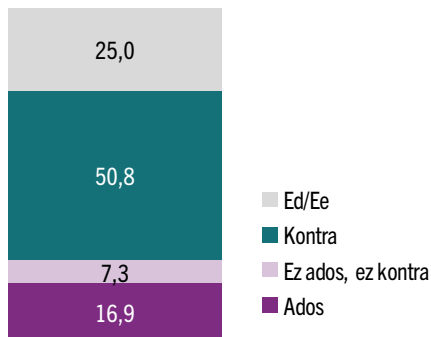
g6l

“Etorkinek babes ofizialeko etxebizitzak (BOE) eskuratzen dituzte” estereotipoaren kasuan, gehiago dira ez datozenak bat (% 58,9) ados daudenak baino (% 18,7); % 13,5 ez dago ez ados ez kontra.

Generoari dagokionez, zenbakietan alde txiki batzuk dauden arren, estatistiketan ez dira esanguratsuak.

Etorkinek zerga gutxiago ordaintzen dute gero jasotzen dutena baino (%) (*)

2022

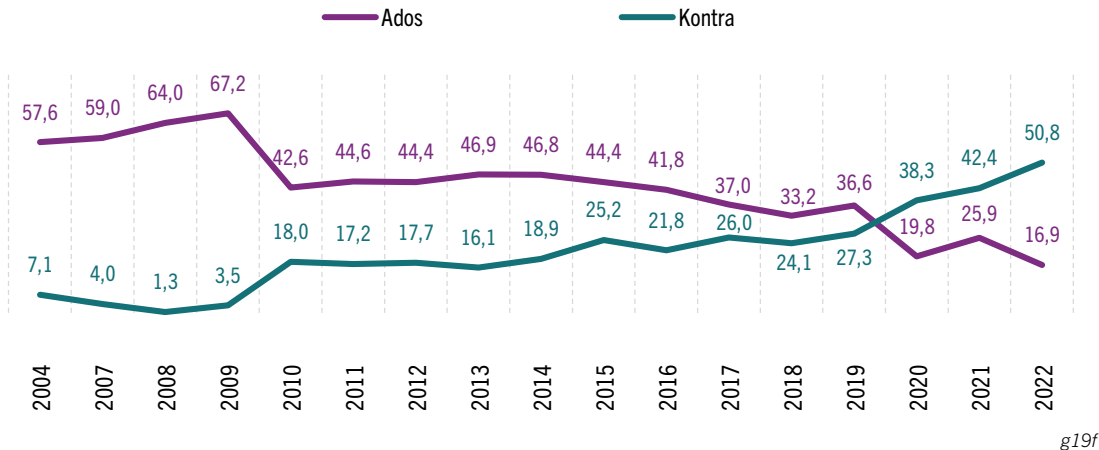

Gizonak

Emakumeak

16,3

17,2

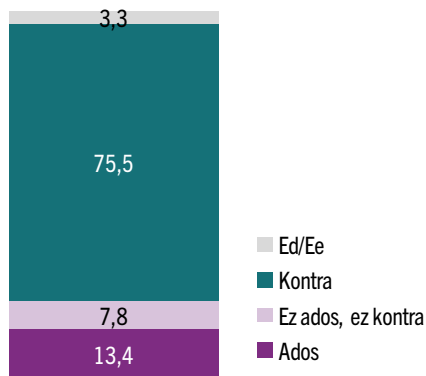
“Etorkinek zerga gutxiago ordaintzen dute gero jasotzen dutena baino” zurrumurruaren aurrean, euskal gizartearen erdia baieztapen horren aurka dago. Hala, 2010etik hona, estereotipo horren kontra daudenak dezente ugartu dira, eta lehenbiziko urteetako datuak alderantzikatu egin dira. Era horretan, gaur egun biztanleen % 16,9 bakarrik dago estereotipo horrekin ados.

Generoaren arabera, hemen ere ez dago alde nabarmenik estatistikaren ikuspuntutik.

(*) 2004. eta 2007.-2009. urteetako Barometroak: Etorkinek zerga gehiago ordaintzen dute gero jasotzen dutena baino.

Etorkinek neurritz kanpo erabiltzen dute EAEko osasun-sistema eta kolapsatu egiten dituzte larrialdi-zerbitzuak (%)

2022

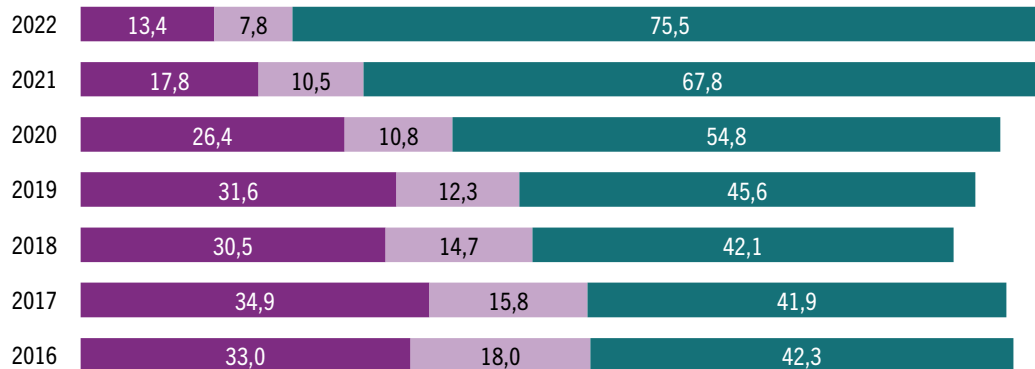
Gizonak

11,9

Emakumeak

14,7

Ados Ez ados, ez kontra Kontra

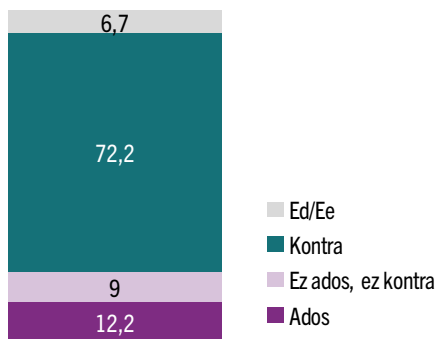
g6k

“Etorkinek neurritz kanpo erabiltzen dute EAEko osasun-sistema eta kolapsatu egiten dituzte larrialdi-zerbitzuak” estereotipoari dagokionez, gehiengoa ez dago ados baieztapenarekin (% 75,5). 2016tik 2022ra nabarmen gutxitu egin dira zurrumurru horrekin ados dauden pertsonak (orain % 13,4 dira).

Generoari erreparatuta, ez dago alde estatistiko esanguratsurik.

Ikasle immigranteek jaitsi egiten dute eskoletako hezkuntza-maila (%)

2022

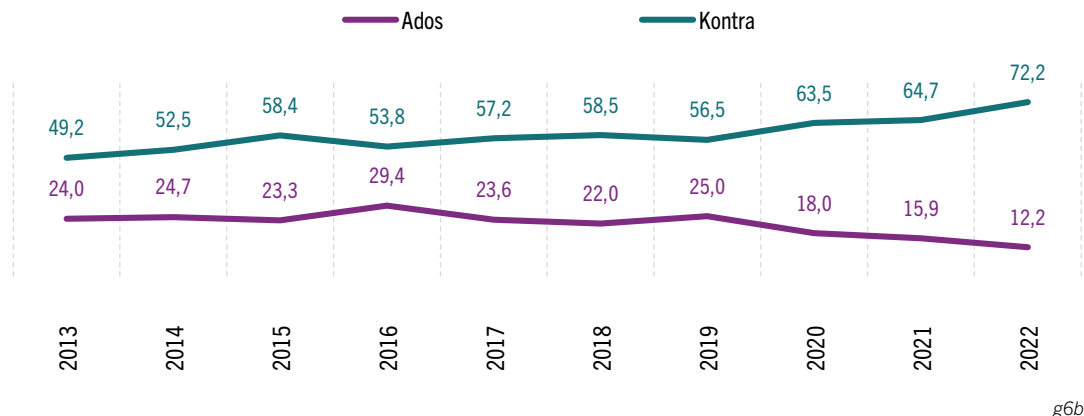

Gizonak

Emakumeak

8,7

15,4

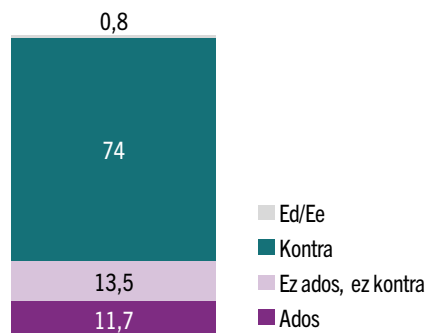
g6b

Hamar euskaldunetik zazpirentzat (% 72,2) ikasle immigranteek ez dute jaisten eskoletako hezkuntza-maila: % 12,2 bakarrik dago horrekin ados. 2013-2022 aldian gora egin du ikasle immigranteek eskoletako hezkuntza-maila jaisten ez dutela uste dutenen ehunekoa.

Generoaren arabera, emakumeak (% 15,4) gizonak (% 8,7) baino adosago daude zurrumurru horrekin.

Etorkinek espazio publikoak hartzen dituzte, neurriz kanpo eta gaizki erabiltzen dituzte (%)

2022

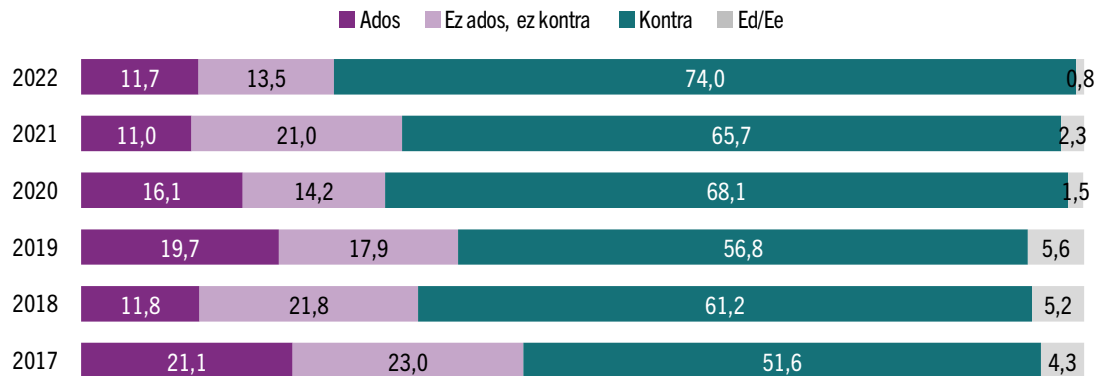

Gizonak

10,8

Emakumeak

12,5

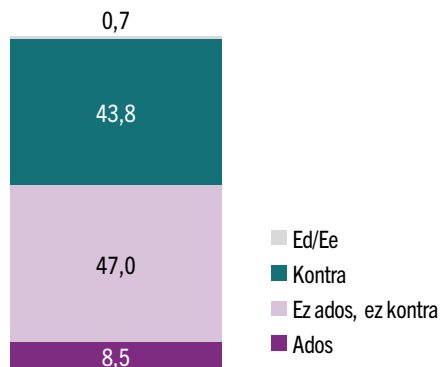
g6m

“Etorkinek espazio publikoak hartzen dituzte, neurriz kanpo eta gaizki erabiltzen dituzte” estereotipoari dagokionez, % 11,7 baino ez dago ados horrekin; eta argi dago gehiengoa ez dagoela ados (% 74,0).

estatistikaren ikuspuntutik, gizonen eta emakumeen artean ez dago alde esanguratsurik espazio publikoarekin lotutako gaian: gizonek zein emakumeek antzeko iritzia dute.

Immigranteek ez dute integratu nahi (%)

2022

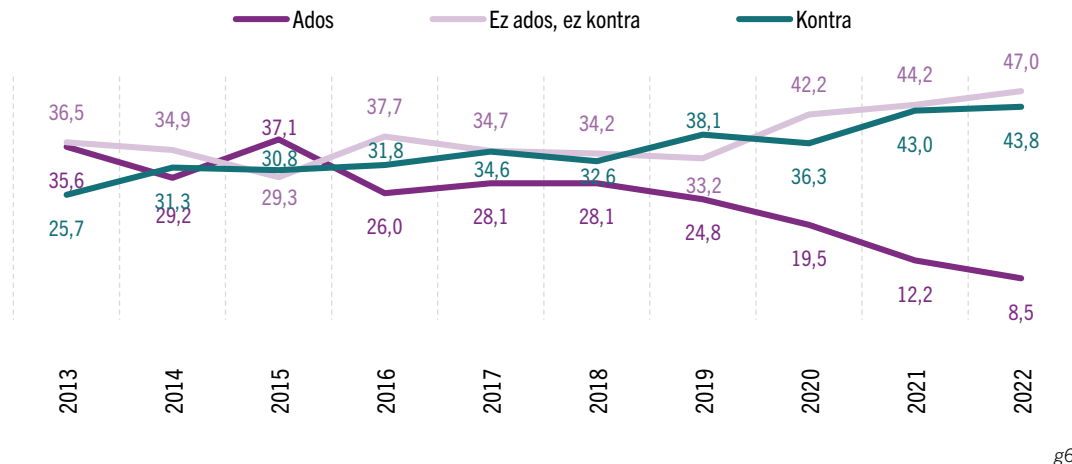

Gizonak

1,4

Emakumeak

0

g6j

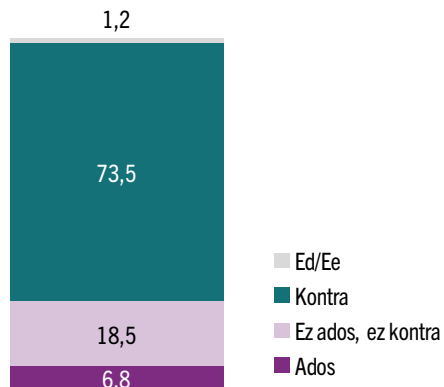
“Ez dute integratu nahi” estereotipoaren aurrean, euskal gizartea zatituta dago zalantzan daudenean (% 47,0) eta zurrumurru horren kontra (% 43,8) daudenen artean.

Generoaren arabera, gizonak pixka bat uzkurrago dira (% 1,4 Ed/Ee) immigranteen integrazio-prozesuaz.

Etorkinek ez dituzte arauak betetzen eta ez dute gizalegez jokatzeko (%)

2022

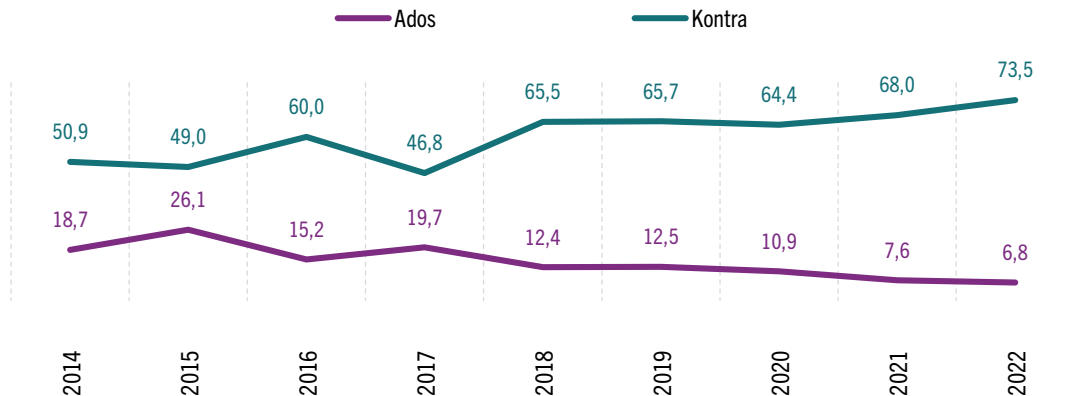

Gizonak

5,9

Emakumeak

7,6

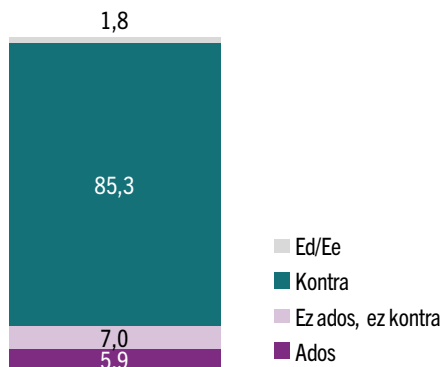
g19m

Estereotipo horrek ez du presentziarik Euskadin. Herritarren % 73,5ek ez du uste etorkinek gizalegez jokatzeko ez dutenik eta arauak ezagutzen ez dituztenik; % 6,8k berriz, kontrakoa irizten dio.

Horrez gain, ezin dugu esan gizonen eta emakumeen artean alde estatistiko esanguratsurik dagoenik; gizonen eta emakumeen arteko pertzepzioa dute.

Immigranteek lana kentzen digute (%)

2022

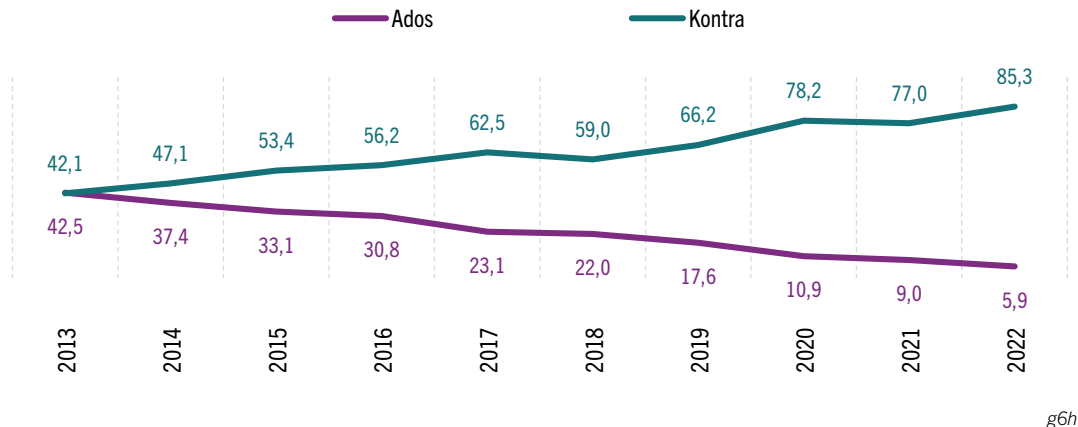

Gizonak

4,1

Emakumeak

7,3

Estereotipo honi dagokionez, euskal gizartea ez dago ados: % 85,3k ez du uste lana kentzen digutenik, eta % 5,9k baietz uste du. Hala, 2013 eta 2022 artean dezente jaitsi da immigranteek lana kentzen digutela uste duten pertsonen ehunekoa.

Generoaren arabera, zenbakietan alde batzuk badauden arren, ezin dezakegu esan alde esanguratsurik dagoenik estatistikaren ikuspuntutik gizonen eta emakumeen artean.

7

Immigrazio-politika

- a. Sartzea, bizitzen geratzea eta kanporatzea
- b. Erregularizatu gabeko immigranteekiko politika
- c. Babesa edo asiloa eskatzen duten pertsonetikiko politika
- d. Bakarrik dauden adingabe atzerritarrekiko politika

IMMIGRAZIO-POLITIKA

Sartzea, bizitzen geratzea
eta kanporatzea

Erregularizatu gabe dauden
immigranteekiko politika

Babesa edo asiloa eskatzen
duten pertsonen politikak

Bakarrik dauden adingabe
atzerritarrekiko politika

Atal honetan, euskal biztanleriaren erantzunen arabera euskal erakundeek zer-nolako immigrazio-politika egin behar duten aztertuko dugu. Horretarako, immigrazio-politikarik egokienari buruz, kanporatzeko arrazoiei buruz eta, batetik, babesa edo asiloa eskatzen duten pertsonen eta, bestetik, bakarrik dauden adingabe atzerritarrekin hartu beharreko politikari buruz galdetu diegu bertako herritarrei.

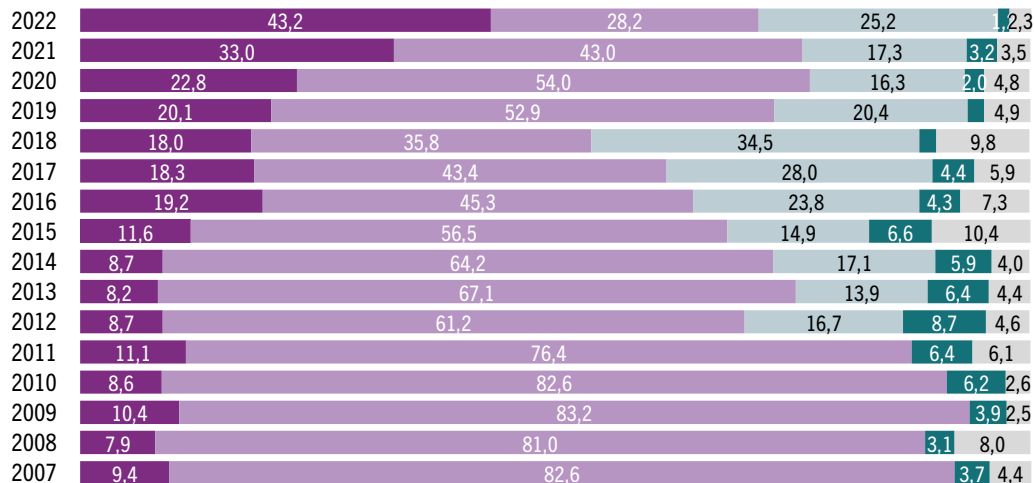
Oro har, euskal gizarteak immigrazio-politikarekin lotzen du hainbat baldintza betetzea, hala nola lan-kontratu bat edukitzea, edo legezko beste eskakizun batzuk: familia elkartzea, ikaslea izatea, errefuxiatua izatea, etab. Nolanahi ere, gero eta pertsona gehiago daude muga irekien alde, inongo oztopo legalik gabe sartu ahal izan daitezen.

Herrialdean sartu ondoren, lana galtzea ez da kanporatzeko arrazoitzat hartzen, eta delitu bat egitea ere ez. Oraindik ere lan-kontratu bat izatea hartzen da atzerritar jatorriko pertsona guztiak erregularizatzeko oinarritzat. Beraz, lan-kontratua ezinbesteko baldintza bat da immigrazio “kontrolatu” bat izateko, eta alde batera uzten da komunikabideetan eta diskurtso sozialetan nagusi den irudia; izan ere, diskurtso horietan, migrazio-fluxu masibo eta kontrolik gabeak erakusten dira, “uholde” modukoak balira bezala.

Errefuxiatuen gaiak eragin sozial eta mediatiko handia izan du azkenaldian, eta euskal gizarteak, azken urteetan bezalaxe, jarrera irekia izaten jarraitzen du. Gauza bera esan daiteke bakarrik dauden adingabe atzerritarren kasuan ere.

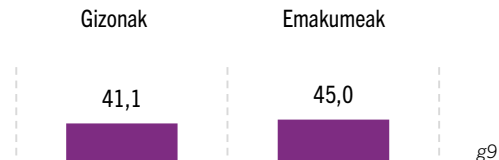
A) SARTZEA, BIZITZEN GERATZEA ETA KANPORATZEA

Immigrazio-politika euskal herritarren arabera (%) (*)

- Inolako lege-trabarik gabe sartzen uztea
- Lan-kontratua dutenei bakarrik sartzen uztea
- Legezko beste baldintza batzuk betetzen dituztenei sartzen uztea: familia berriz biltzea, ikasleak, errefuxiatuak...
- Erabat debekatzea etorkin atzerritarrak sartzea
- Ed/Ee

(*) 2007.-2011. urteetako Barometroetan: inolako lege-trabarik gabe sartzen uztea; lan-kontratua dutenei bakarrik sartzen uztea; erabat debekatzea etorkin atzerritarrak sartzea

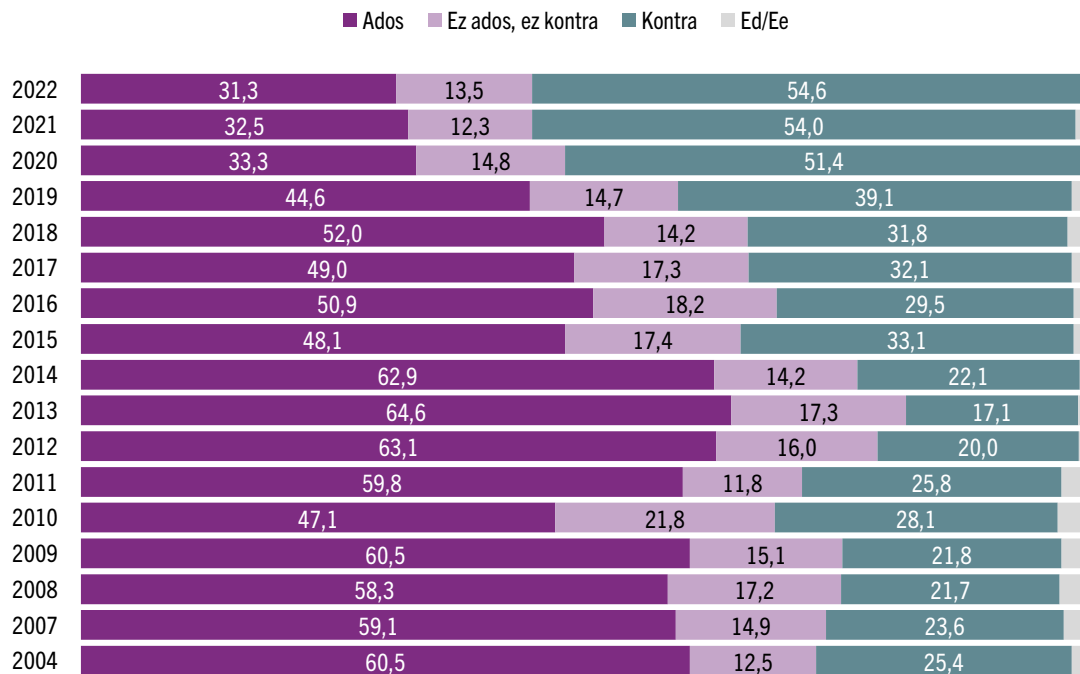
Euskal herritarren % 43,2k uste du ez dela inolako lege-oztoporik jarri behar etorkinen sarrera eragozteko. % 53,4k sarrera baimenduko luke, baina baldintza hauekin: laneko kontratu bat izatea (% 28,2) edo bestelako legezko betekizun batzuk betetzea (% 25,2). Bestalde, biztanleriaren % 1,2k erabat debekatuko lukete immigranteen sarrera.

lazko aldean, ugaritu egin da libre sartzen uztearen alde dauden pertsonen ehunekoa. Hala, bi urtean ia bikoiztu egin da inongo oztopo legalik gabe sartzearen alde daudenen ehunekoa. Zifra horietan eragina izan dute, agian, Errusiaren inbasioak, ukrainarren ihesak eta europarren elkartasunak.

Generoaren arabera, emaitzek adierazten dute ez dagoela alde esanguratsurik estatistikaren ikuspuntutik; hortaz, baieztatu dezakegu ez dagoela alderik gizonen eta emakumeen artean migrazio-politikak baloratzean.

Delinkuentzia, kanporatzeko arrazoa:

hona etorri den norbaitek delituren bat egiten badu, herrialdetik kanpora bidali beharko litzateke (%)

g6f

Gizonak

Emakumeak

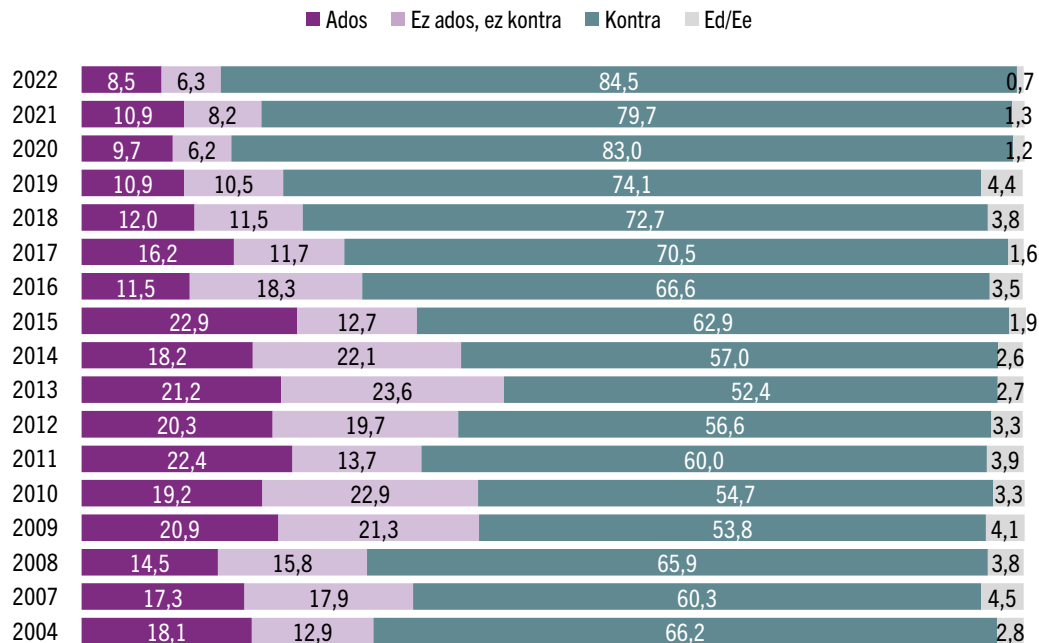

Euskal herritarren gehiengoak ez du uste delitu bat egitea etorkinak herrialdetik kanporatzeko arrazoi bat denik (% 54,6). Kanporatzeko arrazoi bat dela uste dutenen ehunekoak jaisten jarraitzen du, eta % 31,3 dago horrekin ados; aurtengoa serie osoko daturik baxuena da.

Horretaz galdeturik, delinkuentzia kanporatzeko arrazoa izatearen aldekoago dira emakumeak (% 34,8) gizonak baino (% 27,5).

Langabezia, kanporatzeko arrazoa:

Lanera etortzen diren atzerritarrak denboraldi batez langabezian geratuz gero, kanpora bidaliko beharko lirateke (%)

g6d

Gizonak

Emakumeak

8,3

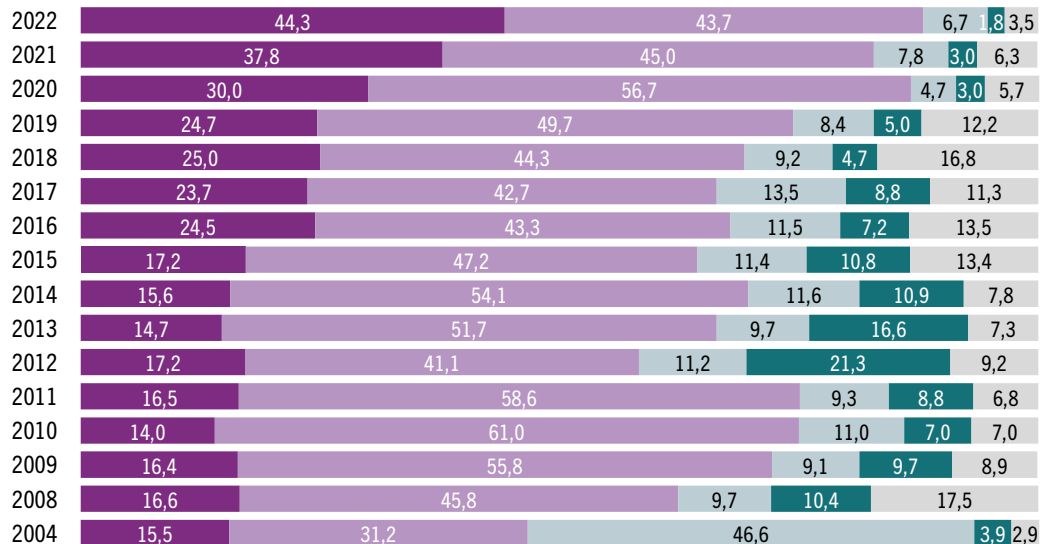
8,7

Immigrazioaren ikuspegi funtzionalago eta utilitarista batera itzuli arren, euskal gizartearen gehien-gehiengoak ez du uste langabezian geratzen diren immigranteak kanporatu egin behar direnik (% 84,5). Serie osoko apalena izandako 2013ko datuaren aldean, lana edukitzea kanporatzeko arrazoi izatearen kontra dauden pertsonen ehunekoa 32,1 puntu handitu da.

Generoari erreparatuta, zenbakietan alde txiki batzuk dauden arren, ez dira hain handiak estatistikaren ikuspegitik; beraz, esan dezakegu gizonak eta emakumeak antzeko iritzia dutela.

B) ERREGULARIZATU GABEKO IMMIGRANTEEKIKO POLITIKA

Zure ustez, zer egin beharko luke Gobernuak erregularizatu gabeko immigranteekin? (%)

■ Guztiak erregularizatu, "paperak" eman

■ Lana daudenak bakarrik erregularizatu

■ Bitartekoak beren herrialdera itzultzeko

■ Guztiak kanpora bidali

■ Ed/Ee

Gizonak

Emakumeak

41,5

47,0

g10

Biztanleriaren iritziak neurtzen hasi ginenetik lehenengo aldiz, euskal gizartearen ustez (% 44,3) erregularizatu egin beharko lirateke (bizileku-baimenak eman) egoera irregularran dauden immigrante guztiak, lana eduki nahiz ez eduki. Hala, badirudi gero eta gehiago onartzen dela soluzio bat ematea administrazio-egoera irregularran dauden pertsonen.

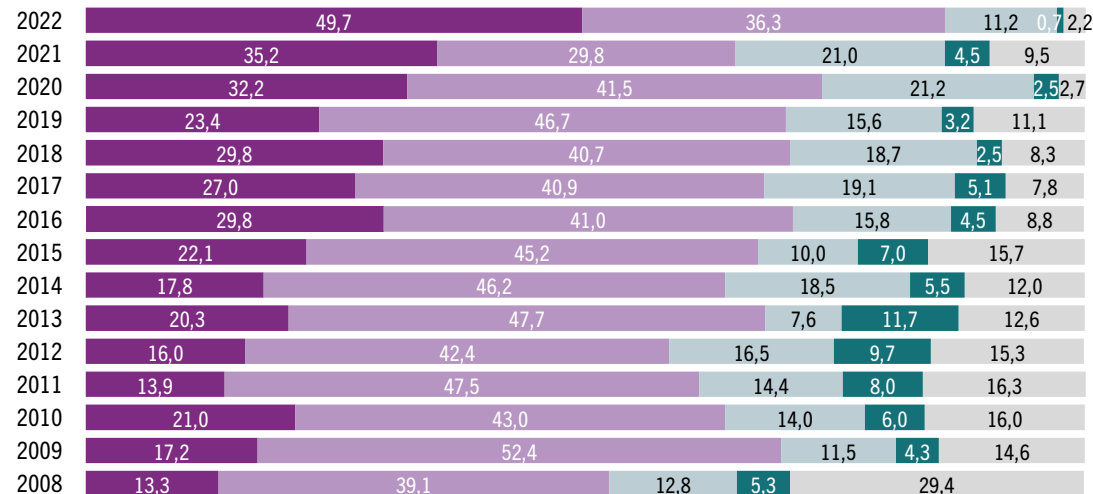
Herriarren % 43,7k lan-kontratu bat edukitzearekin lotzen dute erregularizazioa, eta % 6,7ren ustez beraien jatorriko herrialdera itzultzeko modua eman beharko litzaieke.

Estatistikaren ikuspegitik, ez dago alde esanguratsurik gizonen eta emakumeen artean; antzeko iritzia dute immigranteen administrazio-egoerari buruz.

C) BABESA EDO ASILOA ESKATZEN DUTEN PERTSONEKIKO POLITIKA

Eta babesa edo asiloa eskatzen duten pertsonekin, zure ustez, zer egitea izango litzateke egokiena?

- Mugarik gabe hartu
- Hartu, ihesi dabiltzala egiaztatzen bada
- Hartu, baina urtean kopuru jakin bat baino ez
- Ez hartu, inola ere
- Ed/Ee

Gizonak

46,7

Emakumeak

52,4

g11

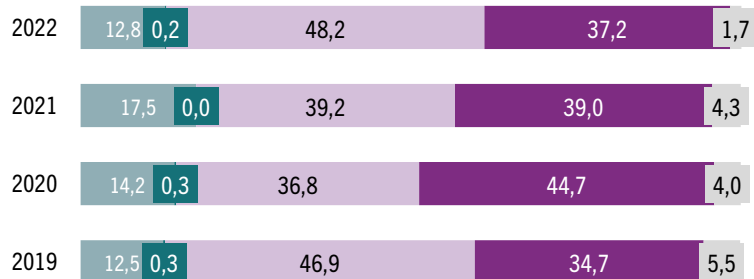
Errefuxiatuak hartzearen aldeko jarrerak indartu egin dira hirugarren urtez segidan, eta herritarren erdia dira (% 49,7), serie osoko daturik altuena. Berrir ere, Errusiak Ukrainan eragindako gerra egon daiteke jarrera-aldaketa horien atzean.

% 47,5en ustez, baldintzekin hartu behar dira: ihesi dabiltzala egiaztatuz (% 36,3) edo kuotak banatuz (% 11,2).

Inkestatuei pertsoneen babesari eta asiloari buruz galdetzean, ez da alde estatistiko esanguratsurik ikusi generoari erreparatuta.

D) BAKARRIK DAUDEN ADINGABE ATZERRITARREKIKO POLITIKA

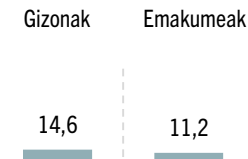
Ziur asko, badakizu batzuetan iristen direla Euskadira **adingabe atzerritarrak**, pertsona heldu batek lagundu gabe; hau da, tutore edo arduradunik gabe. **Zure ustez, zer jarrera izan beharko lukete euskal administrazioek kasu horietan? (%)**

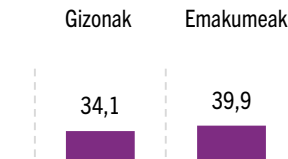
- Haiei sorlekura itzultzea
- Ez artatu
- Artatu, kupo bat bete arte, eta gainerakoak autonomia-erkidegoen artean banatu
- Lagundu gabeko adingabe atzerritarrak tutoretzapeko etxebizitzetan edo egoitzetan hartzea
- Ed/Ede

g12

Haiei sorlekura itzultzea

Tutoretzapeko etxebizitzetan edo egoitzetan hartzea

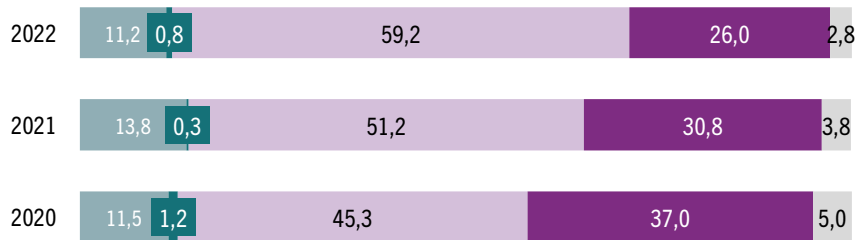
Euskal herritar gehienek iritziz, euskal administrazioek artatu egin behar dituzte senide heldu batek lagundu gabeko etorkin adingabeak, baina ñabardura garrantzitsu hauek eginez: % 48,2ren ustez kupo bat bete arte artatu behar dira, eta % 37,2 dira tutoretzapeko etxebizitzetan edo egoitzetan hartzearen alde daudenak.

Aurreko urteetako datuekin alderatuz, bigarren urtez segidan ugaritu dira kuotetan oinarritutako laguntza bat eskaintzearen alde dauden pertsonak, eta gutxitu egin dira tutoretzapeko etxebizitzak eskaintzearen alde daudenak.

Generoari erreparatuta, alde txiki batzuk dauden arren erantzunetan, ez dira esanguratsuak estatistikaren ikuspuntutik, eta esan dezakegu gizonak eta emakumeak antzeko iritzia dutela.

Lehen hitz egin dugu lagun gabeko atzerritar adingabeez.

Adin-nagusitasunera iristen direnean, hau da, 18 urte betetzen dituztenean, zer uste duzu egin beharko luketela euskal administrazioek? (%)

■ Lanik ez badute jatorriko herrialdera itzuli

■ Jaramonik ez egin, adin nagusikoak direlako

■ Ikasketekin jarraitzeko eta/edo lan bat lortzeko aholku eman

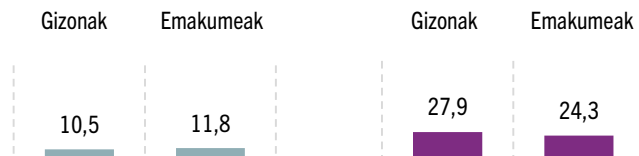
■ Etxebizitzarako, ikasketetarako, enplegua lortzeko, egoera administratiboa erregularizatzeko eta abararako laguntza-programaren bat ezarri

■ Ed/Ee

g39

Jatorriko herrialdera itzuli

Laguntza-programaren bat ezarri

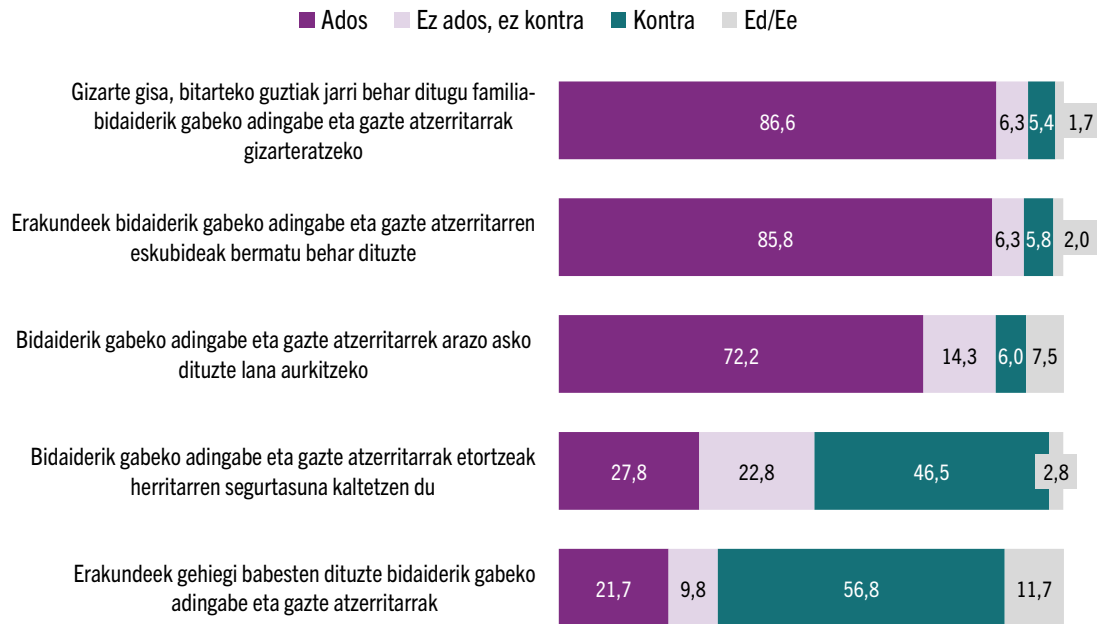

Euskal herritar gehienek ustez (% 59,2), senide heldu batek lagundu gabeko atzerritar adingabe horiek Euskadin 18 urte betetzean aholku eman beharko litzaieke, ikasketekin jarraitzeko eta/edo lan bat lortzeko. Hala uste dutenen ehunekoa handitu egin da 2021en aldean (+ 8,0 puntu).

Biztanleriaren laurden bat (% 26,0) ados dago laguntza-programaren bat ezartzearekin. % 11,2ren ustez, berriz, lan-munduan sartzearekin lotzen dute EAEn jarraitu ahal izatea.

Estatistikei begiratuta, ez da alde esanguratsurik ikusten gizonen eta emakumeen artean; dauden aldeak kasualitatearen emaitza dira.

Senide heldu batek lagundu gabeko adingabe eta gazte atzeritarrei buruzko pertzepzioak (%)

g38a, 38b, 38c, 38d, 38e, 38f

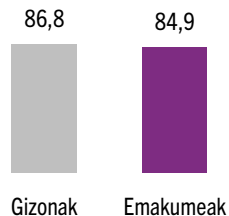
Senide heldu batek lagundu gabeko atzeritar adingabe horien egoeran sakonduz, gizartearen ustez (% 72,2), besteek baino askoz arazo gehiago dituzte lana aurkitzeko.

Testuinguru horretan, gizartearen gehiengoaren ustez, erakundeek ahalegina egin behar dute pertsona horiek gizarteratzeko (% 86,6), edo beren eskubideak bermatzeko (% 85,8). Hala, herritarrek ez dute uste erakundeek gehiegi babesten dutenik kolektibo hori (% 21,7), eta behar duten laguntza eskaintzen zaiela uste dute.

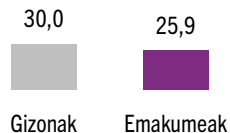
Segurtasun faltari eta delinkuentziari dagokionez, herritarren laurdenak bakarrik uste du (% 27,8) pertsona horiek etortzeak eragin txarra izango duenik bizikidetzan.

Senide heldu batek lagundu gabeko adingabe eta gazte atzeritarrei buruzko pertzepzioak (%)

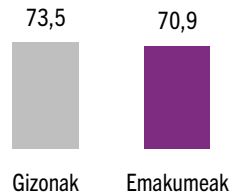
Haien eskubideak bermatu behar
dituzte erakundeek

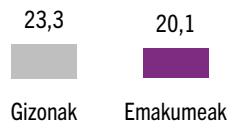
Eragin negatiboa dute
herriarren segurtasunean

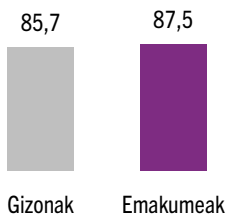
Lana aurkitzeko
arazo gehiago

Erakundeek gehiegi
babesten dituzte

Haiek gizarteratzeko bidea
jarri behar dugu

g38a, 38b, 38c, 38d, 38e, 38f

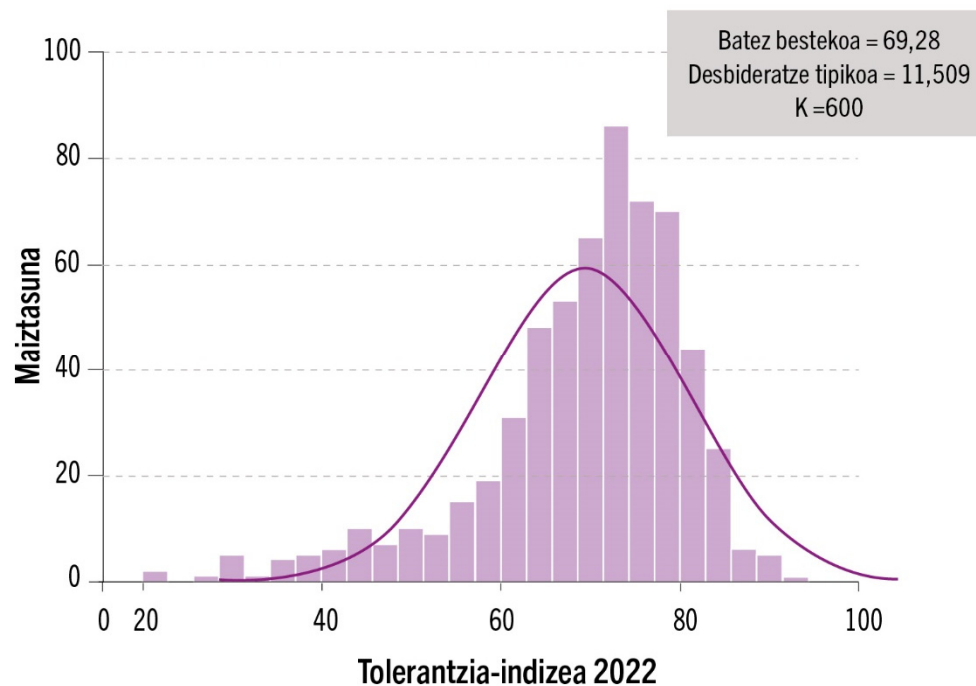
Senide heldu batek lagundu gabeko adingabe atzeritarrenganako pertzepzioekin jarraituz, ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik gizonen eta emakumeen artean, jarrerak antzekoak dira.

8

Tolerantzia-indizea

Tolerantzia-indizea, 2022

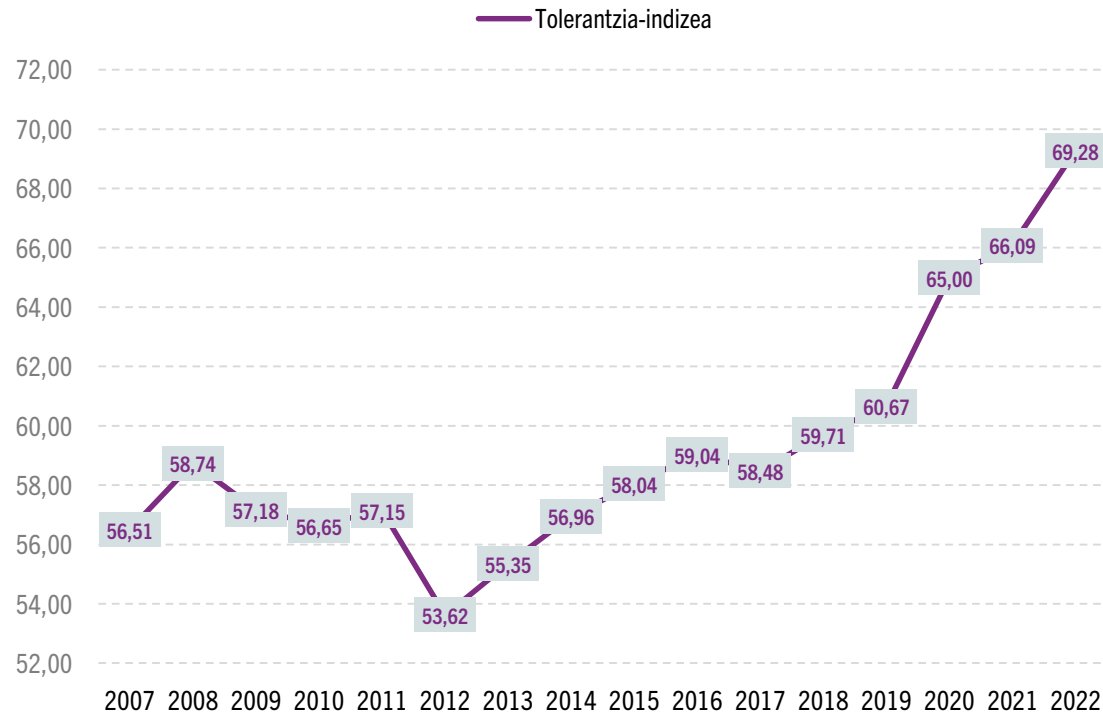

Euskal gizartearen 2022ko tolerantzia-indizea 69,28 puntukoa da, atzeritar jatorriko pertsonenganako jarrera neurtzen hasi ginenetik zifrarik altuena.

2022ko datuak 3 puntu baino gehiagoan gainditu du 2021eko zifra. Aurreko urteetan hautemandako hobekuntzaz zalantzak bazeuden, 2022ak argi erakutsi du sektoreko langileen lanak finkatzen hasi direla euskal gizartearen, bere diskurtsoak gero eta inklusiboagoak baitira.

Bestalde, grafikoan ikusten den moduan, ez dago muturreko edo polarizatutako talderik (banaketaren ertzetan). Euskal gizarteak kurba arruntaren forma du, muturretan pertsona gutxi (gehienez 92 puntu eta gutxienez 20) eta erdian asko, eta horrek argi-itzalak adierazten ditu atzeritar jatorriko pertsonenganako iritzi, pertzepzio eta jarreretan.

Tolerantzia-indizearen bilakaera

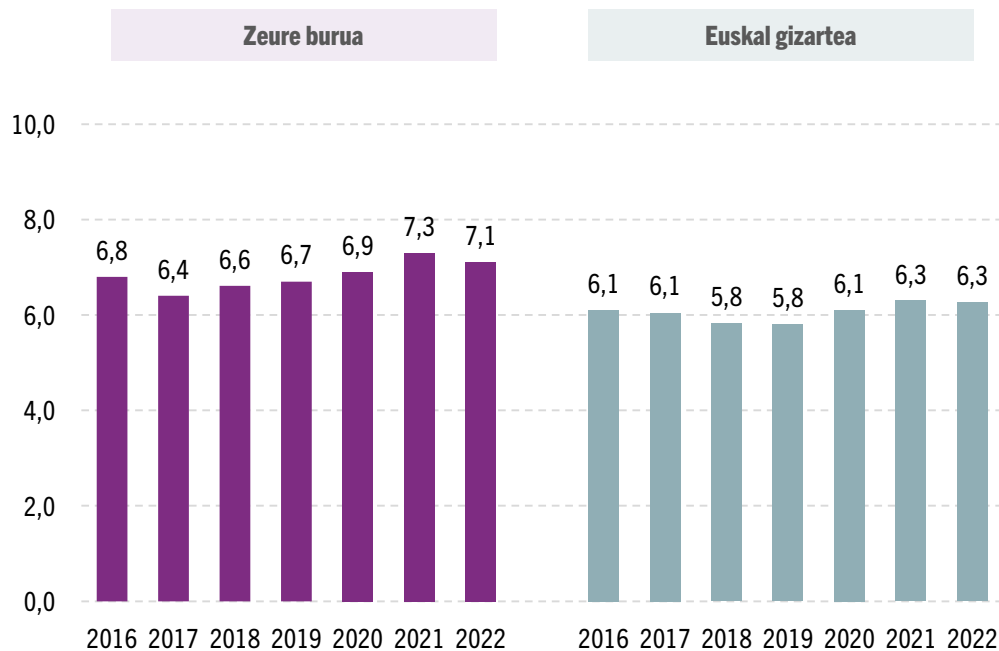

Azken urte hauetan tolerantzia-indizean lortutako emaitzak oso baldintzatuta eta lotuta egon dira dinamika makroekonomikoekin. Hala, hedapen ekonomikoko garaietan puntuazioak altuagoak izan ohi dira, eta krisi-garaiei konfiantza-galera eta atzerritar jatorriko pertsonekiko tolerantzia txikiagoa lotzen zaizkie. Lotura hori immigrazioaren eta kultura-aniztasunaren hasierako faseetan dauden gizarteetan gertatzen da, hala nola euskal kasuan.

Dena dela, COVID-19aren krisiak, erregaien krisiak eta Ukrainako inbasioaren ondorioek lotura hori apurtzen duen egoera berri bat sortu dute: azken hiru urteotan krisialdian gauden arren, tolerantzia ez da apaldu. Aitzitik, krisialdien aurrean denok bat egin beharrak eta elkartasunak garrantzi handiagoa du krisialdiek sortzen duten zalantza baino. Nolanahi ere, euskal gizarteak jatorriz atzerritar diren pertsonekin duen jarrera hobeak ez die berdin eragiten jatorri guztiei.

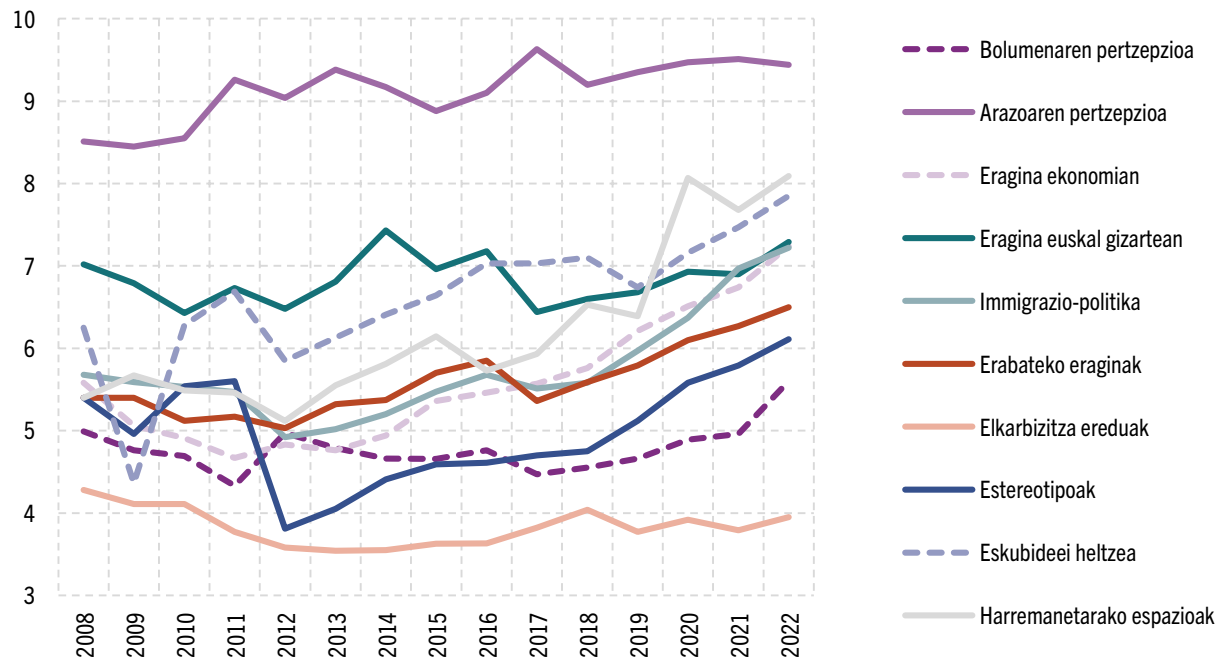
Euskal herritarren tolerantzia-mailaren pertzepzioa (Otik 10era)

Galdetutako pertsonek beren buruaz eta euskal gizarteaz egiten duten ebaluazioari dagokionez, bi puntuazioak, goikoa zein behekoa, 2022ko Tolerantzia Indizetik hurbil daude. Nolanahi ere, badirudi euskal gizarteak nahiko pertzepzio egonkorra duela bere jarrera eta iritziei buruz.

Ikerketa psikosozialeko eskuliburuetan jasotzen denaren aurka —pertsonek beren buruarekiko duten joera kognitiboa aipatzen dute, batez ere gai arantzatsuetan, hala nola xenofobian edo atzerritarrekiko tolerantzian—, euskal biztanleek errealtatearen azterketa nahiko doia egiten dute; izan ere, haien balorazio subjektiboa nahiko bat dator indizearen bidez egindako balorazioarekin.

Puntuazioen bilakaera hamar arloetan, 2008-2022

Oro har, 2022ren aldean, aztertutako ia arlo guztietan egon diren hobekuntza txikien ondorioz, indize orokorra hobetu egin da pixka bat.

Euskal gizarteak esparru bakar batean izan du atzerakada oso xume bat: arazoaz duen pertzepzioan. Baina desberdintasunak hutsaren hurrengoak dira 2021en aldean, eta arlo guztietan agertzen diren aurrerapen txikiek pentsarazten digutenez, euskal erakundeek, hirugarren sektoreak eta, oro har, eragile sozialek atzeritar jatorriko pertsonetikiko egiten ari diren sentsibilizatzeko, ezagutzeko eta errespetatzeko lana fruituak ematen ari da.

Tolerantzia-indizearekin lotutako aldagaiak, 2022

TOLERANTZIA-ATALASE

TXIKIENA

DUTEN PERTSONEN PROFILA

	Aldagaia	Esang.
30 urte eta gehiago	Adina	.000
Hiriburuak	Habitata	.000
Lehen mailako ikasketak	Ikasketak	.000
Katoliko ez praktikanteak	Erljioa	.000
Erdaldunak	Hizkuntza	.000
Nazionalista espainiarrak	Abertzaletasuna	.000
Batez ere espainiar sentitzen direnak	Identitate-sentimendua	.001
Eskuina edo zentro-eskuina	Ideologia	.000
Hilean 1.000 € gehienez	Diru-sarrerak	.044
Gustura ez daudenak eta axolagabeak	Egoera ekonomikoa	.000
Etxeo lanetan aritutakoak eta langabetuak	Langibidea	.001
Estatus baxua edo ertaina	Estatua	.000
Ezkorrak eta axolagabeak	Baikortasuna	.000
Aurreikuspen txarrak edo normalak	Etorkizuna	.000
Inolako hertu-emanik ez	Aisialdiko interakzioa	.000

TOLERANTZIA-ATALASE

HANDIENA

DUTEN PERTSONEN PROFILA

18-29 urte	
20-150.000 pertsonako udalerrriak	
Unibertsitate-ikasketak	
Agnostikoak, ateoak eta katoliko praktikanteak	
Euskaldunak	
Euskal nazionalistak eta ez-nazionalistak	
Batez ere euskaldun edo euskaldun-espainiar	
Ezkerra edo zentro-ezkerra	
Hilean 1.800 € edo gehiago	
Bere egoerarekin gustura daudenak	
Ikasleak	
Estatus altua	
Baikorrak	
Aurreikuspen onak	
Hartu-eman handia edo nolabaitekoa	

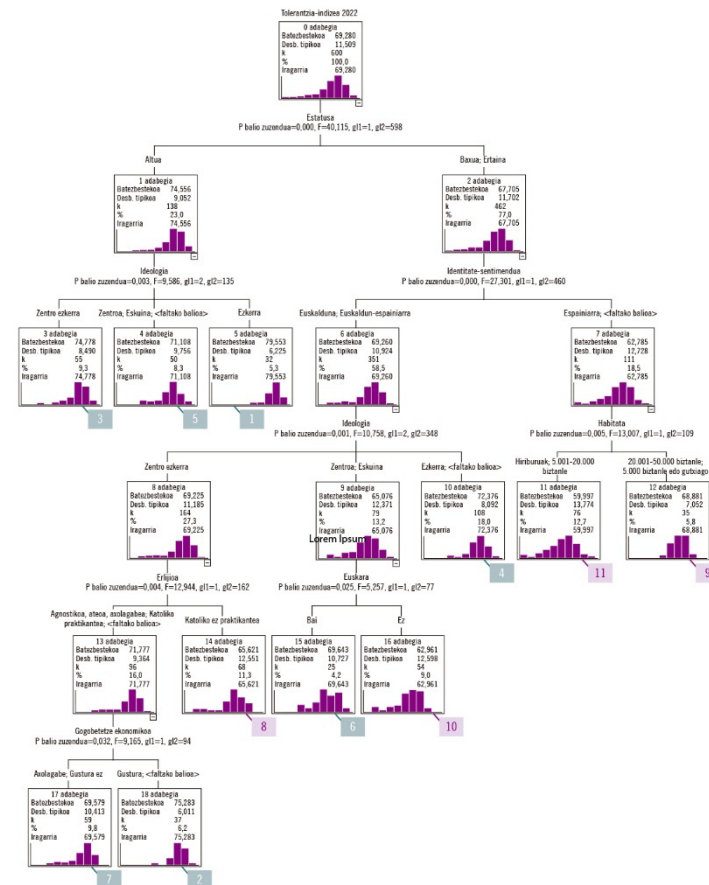
Urteotan ohikoa denez, aldagai soziodemografiko, politiko-ideologiko, ekonomiko edo psikosozial gehienek jarrerak baztertzen dituzte aldagai biko harreman batean. Edonola ere, atzerritarrekiko tolerantzia handiagoa edo txikiagoa izatearen atzean dauden faktoreek zerikusi handiagoa dute banakako aldeekin kategorizazio sozialetik lortutakoekin baino.

2022an, aldagai biko harreman batean ezin dira bereizi aldagai hauek: sexua, lurraldea, arlo publikoko harremanen intentsitatea, atzerritar jatorriko pertsonetikiko harreman pribatuen intentsitatea, bizi diren auzo mota atzerritar jatorriko pertsonen presentziari begira, eta COVID-19aren eragina.

Segmentazio-zuhaitza eta euskal herritarren tipologiak

2022an, ideologia eta estratifikazio soziala dira gaitasun aurreale handiena duten aldagaiak. Hala, tolerantzia-escalan atzeritar jatorriko pertsonenganako jarrera hobea edo okerragoa ongien aurrealaten duen aldagaia estatus sozioekonomikoa da (sig. 0.000); hau da, goiko estatusa duten pertsonen atzeritarren immigrazioarekiko jarrera hobea dute erdiko eta beheko estatusa dutenek baino.

Halaber, bigarren mailako diskriminatzaileak dira ideologia (sig. 0.003) eta identitate-sentipena (sig. 0.000); hirugarren mailan, berriro ideologia (sig. 0.000) eta habitata (sig. 0.005); laugarren mailan, erlijioa (sig. 0.004) eta euskaraz hitz egitea (sig. 0.025); eta bosgarren mailan, egoera ekonomikoarekiko gogobetetasuna (sig. 0.032).

Euskal herritarren tipologiak

1. mota. Goiko eta erdi goiko estatusa duten pertsonak, ideologiaz ezkerrekoak: 79,55 puntu (laginaren % 5,3 dira).

2. mota. Beheko, erdi beheko eta erdiko estatusa duten pertsonak, euskal nortasuna dutenak, espainiar baino gehiago euskaldun eta espainiar bezain euskaldun, ideologiaz ezker zentrokoak, agnostikoak, ateoak, axolagabeak edo katoliko praktikatzailerak eta beren egoera ekonomikoarekin gogobeteta daudenak: 75,28 puntu (laginaren % 6,2 dira).

3. mota. Goiko eta erdi goiko pertsonak, ideologiaz ezker zentrokoak: 74,77 puntu (laginaren % 9,3 dira).

4. mota. Beheko, erdi beheko eta erdiko estatusa duten pertsonak, euskal nortasuna dutenak, espainiar baino gehiago euskaldun eta espainiar bezain euskaldun, ideologiaz ezkerrekoak: 72,37 puntu (laginaren % 18,0 dira).

5. mota. Goiko eta erdi goiko estatusa duten pertsonak, ideologiaz zentrokoak edo eskuinekoak: 71,10 puntu (laginaren % 8,3 dira).

6. mota. Beheko, erdi beheko eta erdiko estatusa duten pertsonak, euskal nortasuna dutenak, espainiar baino gehiago euskaldun eta espainiar bezain euskaldun, ideologiaz zentrokoak edo eskuinekoak eta euskal hiztunak: 69,64 puntu (laginaren % 4,2 dira).

7. mota. Erdiko, erdi beheko eta erdiko estatusa duten pertsonak, euskal nortasuna dutenak, espainiar baino gehiago euskaldun eta espainiar bezain euskaldun, ideologiaz ezker zentrokoak, agnostikoak, ateoak, axolagabeak edo katoliko praktikatzailerak eta beren egoera ekonomikoarekin gogobeteta daudenak: 69,57 puntu (laginaren % 9,8 dira).

8. mota. Beheko, erdi beheko eta erdiko estatusa duten pertsonak, espainiar nortasuna dutenak edo euskaldun baino gehiago espainiar, 5.000 biztanle arteko udalerrietan edo 20.001 eta 150.000 biztanle arteko udalerrietan bizi direnak: 68,88 puntu (laginaren % 5,8 dira).

9. mota. Beheko, erdi beheko eta erdiko estatusa duten pertsonak, euskal nortasuna dutenak, espainiar baino gehiago euskaldun eta espainiar bezain euskaldun, ideologiaz ezker zentrokoak eta katoliko ez praktikatzailerak: 65,62 puntu (laginaren % 11,3 dira).

10. mota. Beheko, erdi beheko eta erdiko estatusa duten pertsonak, euskal nortasuna dutenak, espainiar baino gehiago euskaldun eta espainiar bezain euskaldun, ideologiaz zentrokoak edo eskuinekoak eta euskal hiztun ez direnak: 62,96 puntu (laginaren % 9 dira).

11. mota. Beheko, erdi beheko eta erdiko estatusa duten pertsonak, espainiar nortasuna dutenak edo euskaldun baino gehiago espainiar, eta 5.001 eta 20.000 biztanle arteko udalerrietan bizi direnak: 59,97 puntu (laginaren % 12,7 dira).

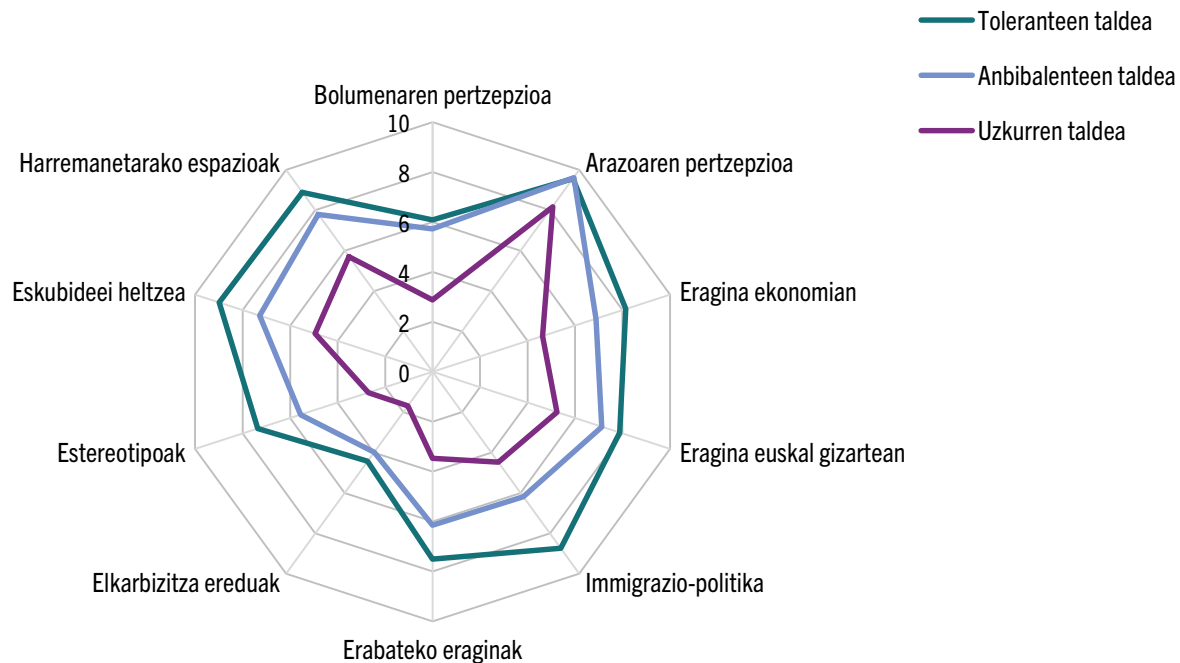
Oro har, aztertutako aldagaiek barientza osoaren (hau da, euskal gizarteko jarrera desberdinen) % 21,76 azaldu dezakete. Gainerakoa banakakoen ezaugarrien, nortasunaren edo testuinguruaren mende dago.

Azken pilaketa-zentroak, 2022

	Toleranteen taldea	Anbibalenteen taldea	Uzkurren taldea
Bolumenaren pertzepzioa	6,09	5,73	2,88
Arazoaren pertzepzioa	9,56	9,62	8,18
Eragina ekonomian	8,14	6,88	4,63
Eragina euskal gizartean	7,88	7,13	5,24
Immigrazio-politika	8,74	6,18	4,48
Erabateko eraginak	7,50	6,14	3,46
Elkarbizitza ereduak	4,43	3,98	1,69
Estereotipoak	7,37	5,56	2,70
Eskubideei heltzea	8,98	7,29	4,95
Harremanetarako espazioak	8,88	7,79	5,70

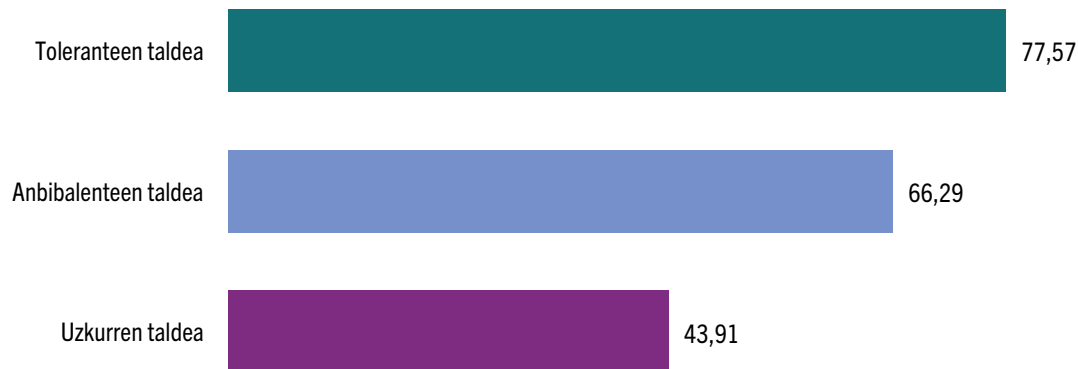
Aurreko urteetan bezala, 2022an ere hiru multzo handitan sailkatu dugu euskal gizartea: toleranteen taldea (puntuaziorik onena dute hamar arloetan, baina anbibalenteen taldeak puntuazio hobea du arazoaren pertzepzioan); anbibalenteen taldea (tarteko posizioetan); eta uzkurren taldea (puntuazio eta posizio okerrenak dituzte aztertutako hamar arloetan).

Taldeen puntuazioa hamar arloetan (azken zentroak)

Talde bakoitzak jarrera desberdina du hamar arloetan, immigrazioaren bolumenaz duten pertzepzioan eta hura arazotzat hartzean izan ezik. Arlo horretan, anbibalenteen taldea eta toleranteen taldea berdinak dira: atzeritar jatorriko biztanleek duten pertzepzioa gutxi gorabehera bat dator errealitatearekin, eta ez dute immigrazioa problematzat hartzen. Gainera, uzkurren taldeak beherago puntuatzen duen arren immigrazioa arazotzat hartzean, hartan du puntuaziorik altuena; hau da, ez du immigrazioa lehentasunezko problematzat jotzen. Laburtuz, euskal gizarteak ez du immigrazioa problematzat hartzen.

Taldeen puntuazioak Tolerantzia-indizean, 2022

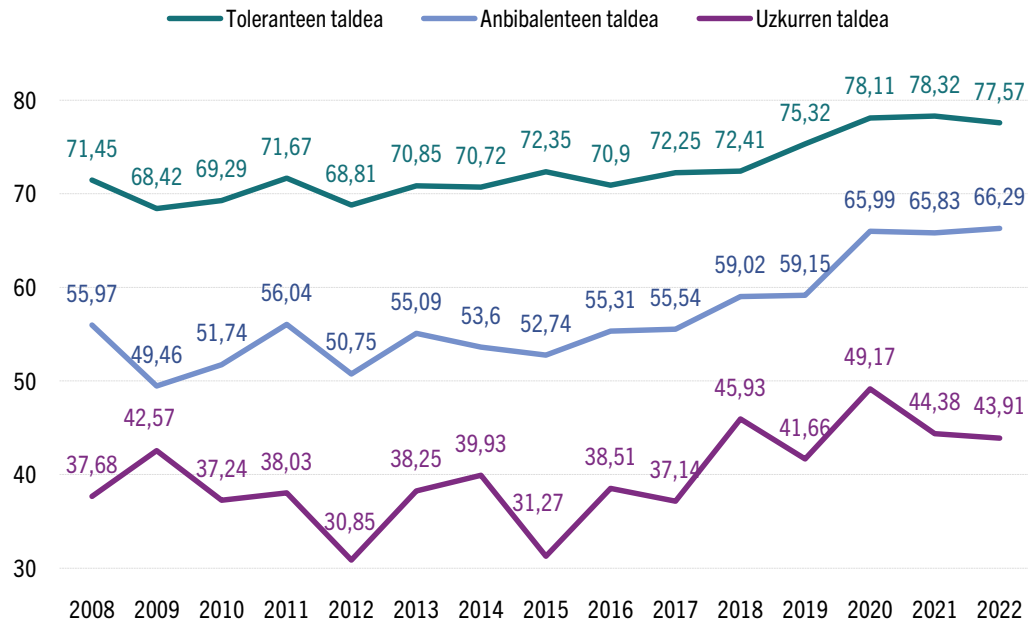

Euskal gizartean dauden hiru talde handiek —toleranteek, anbibalenteek eta uzkurrek— oso jarrera eta portaera desberdinak dituzte (puntuazio desberdinak estatistiketan). Toleranteen taldeak 77,57 puntu lortu ditu, anbibalenteen taldeak 66,29 puntu, eta uzkurren taldea eskalaren erdiko puntura iritsi gabe geratu da, 43,91 punturekin.

2021en aldean, taldeek ezer gutxi aldatu dituzte beren jarrerak: toleranteen taldeak eta uzkurren taldeak puntuazio pixka bat apalagoa dute (kasu bietan ez da puntu bat ere jaitsi) eta anbibalenteen taldea hamarren batzuk bakarrik igo da.

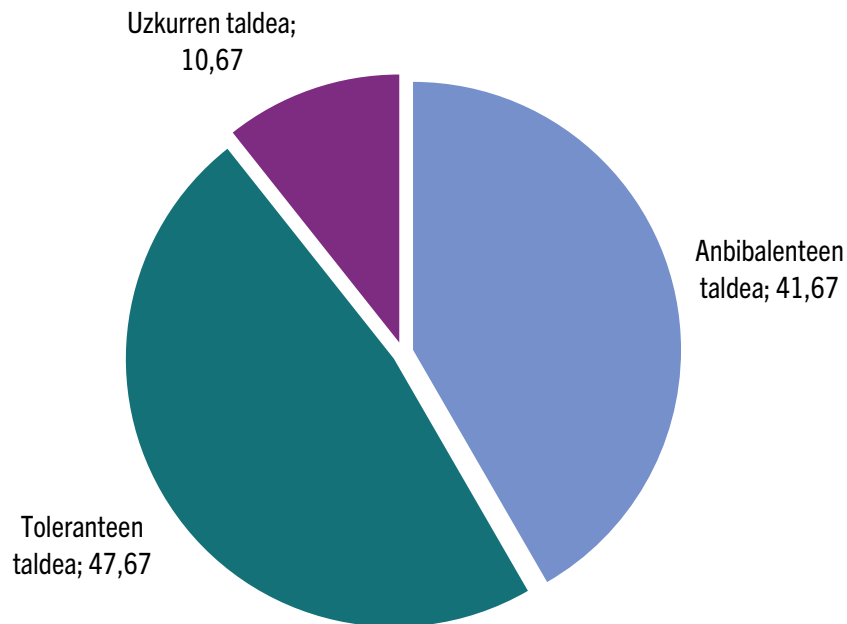

Talde handien puntuazioen bilakaera Tolerantzia-indizean, 2008-2022

Azken urteetako bilakaera aztertuz gero, ikusten dugu tolerantteen taldea posizioa hobetzen joan dela azken urteetan, baita anbibalenteen taldea ere. Uzkurren taldeak bilakaera ez hain konstantea dauka, eta azken urteetan gorabeherak izan ditu. 2015ean krisitik atera aurreko unetik, jarrera hobetu dute, baina gorabeherekin. 2022an ezer gutxi aldatu da 2021en aldean.

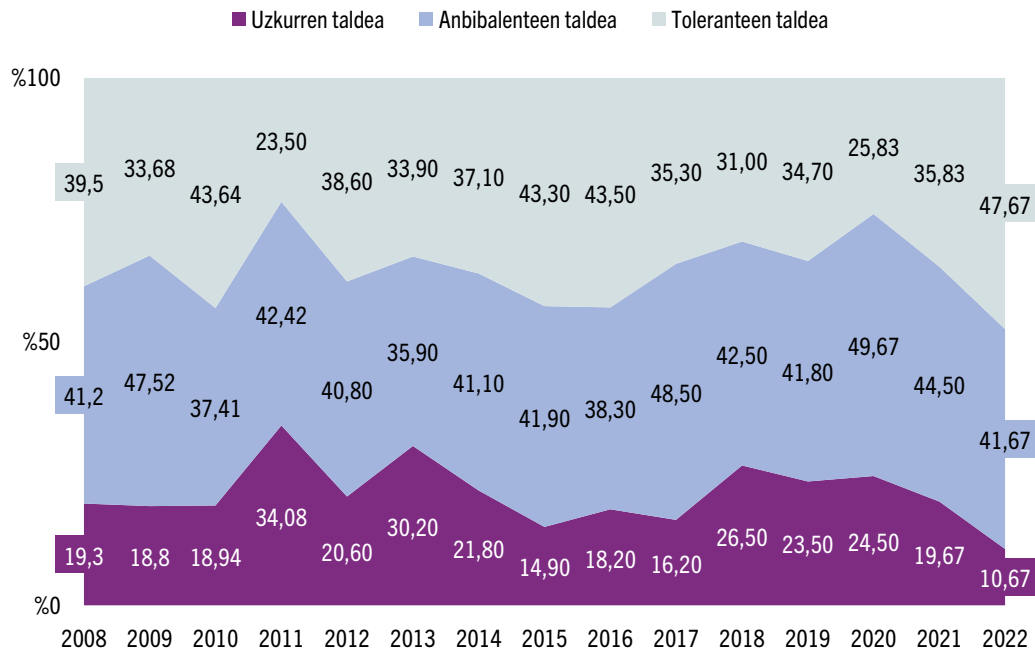
Edonola ere, taldeen bolumenak izan duen bilakaera azertu beharra dago, eboluzioaren ikuspegi doia izateko. Hurrengo orrialdeetan ikusiko dugu.

Taldeen neurria, 2022 (%)

2022an, toleranteen taldean sartzen da euskal gizartearen erdia inguru (% 47,67), uzkurren taldean baino askoz gehiago (% 10,67). Bestalde, anbibalenteen taldean biltzen da galdetutako hamar pertsonatik lau inguru (% 41,67).

2021en aldean, toleranteen taldeak aise berreskuratu eta gainditu ditu 2020an galdutako kideak (22 puntu gehiago), jarrera toleranteak hobetu eta 2021eko puntuaziori eutsi dio (77 puntu inguru); anbibalenteen taldeak kide bakar batzuk galdu ditu (jarrera onena dutenak toleranteen taldera joan dira), baina indizean posiziorik galdu gabe (66-67 puntu); uzkurren taldeak, berriz, kideak galdu ditu (hain intoleranteak ez direnak anbibalenteen taldera joan dira), baina posizioa okertu gabe (45 puntu inguru).

Talde handien neurriaren bilakaera, 2008-2022 (%)

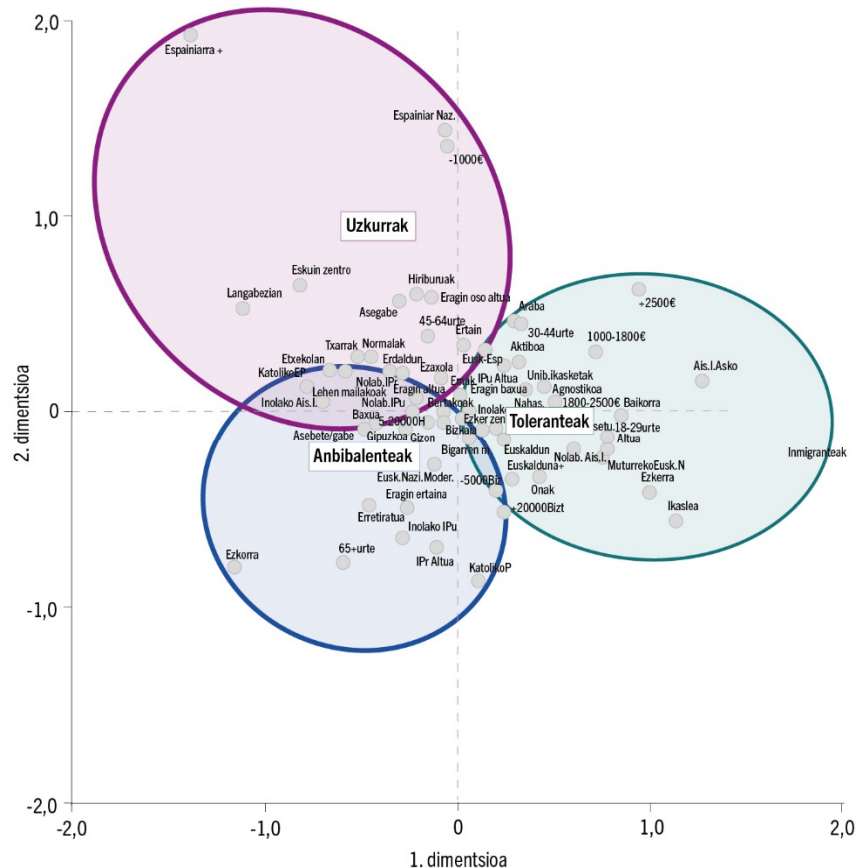
Taldeen eboluzioari begira, toleranteen taldea sendotzen ari da euskal gizartearen gutxienez herena gisa: urte batzuetan gehiago (2010, 2015, 2016, 2022) eta besteetan gutxiago (2018, 2020).

Bestalde, anibalenteen taldeak du kolektibo jendetsuena, eta euskal biztanleen % 40-50en artean daude bertan. Gogorarazi behar da talde hori hobetzen ari dela atzerritarrekiko jarreretan eta posizioetan (2009an 49,46 puntu zituen, eta gaur egun, 66,29), nahiz eta argi-itzalen artean mugitzen jarraitu.

Azkenik, badirudi uzkurren taldea euskal gizartearen % 20-25 inguruan sendotu dela, azken bi urteotan beheranzko joerarekin. Gainera, gorabeherak egon arren, jarrerak eta puntuazioek joera positiboa dute (45 puntu inguru).

Talde handien ezaugarrien korrespondentzia sinpleen analisi faktoriala, 2022

Talde batekin edo beste batekin nabarmen lotuta dauden ezaugarriei dagokienez (toleranteen, anibalenteen eta uzkurren profilik ohikoenak adieraz ditzakete), ez dugu aldaketa handirik ikusten aurreko txostenetan deskribatu ditugunekin alderatuta.

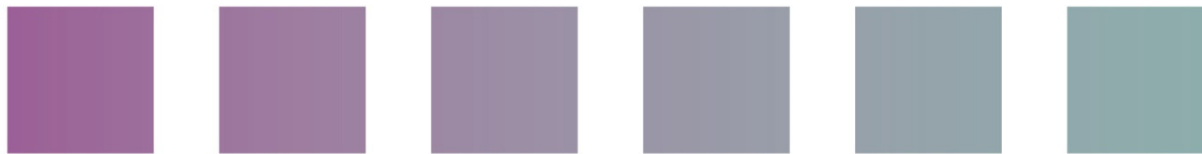
Talde handien ezaugarrien korrespondentzia sinpleen analisi faktoriala, 2022

Toleranteen taldea: beste taldeetan baino ugariago dira 18 eta 44 urte arteko pertsonak, 5.000 biztanle arteko edo 20.000 eta 150.000 biztanle arteko udalerrietan bizi dira, unibertsitate-ikasketak dituzte, euskaldunak, agnostikoak edo ateoak, ideologiaz ezkerrekoak edo ezker zentrokoak, euskal abertzale subiranistak, sentimenduz espainiar baino euskaldunago, beren egoera ekonomikoarekin gogobeteta daude, langileak edo ikasleak, goiko estatusa dute, baikorrak, etorkizunerako itxaropen onak dituzte, harreman publiko handikoak, atzerritar jatorriko pertsonekin aisiako harreman batzuk edo asko dituzte eta COVID-19ak gutxi eragin die.

Anbibalenteen taldea: batzuetan talde honen ezaugarri batzuk dituzte toleranteen taldeak eta uzkurren taldeak ere, beste taldeetan baino ugariago dira 65 urtetik gorako pertsonak, 5.001 eta 20.000 biztanle arteko udalerrietan bizi dira, lehen mailako ikasketak dituzte, erdaldunak, katoliko praktikatzaileak edo ez, ideologiaz zentrokoak, abertzale moderatuak, sentimenduz espainiar baino euskaldunago, beren egoera ekonomikoarekin ez gogobeteta ez gogobete gabe, erretiratuak, beheko estatusa dute, pesimistatik gehiago dute, etorkizunerako itxaropen txarrak edo normalak dituzte, atzerritar jatorriko pertsonekin harreman publiko gutxi dituzte, atzerritar jatorriko pertsonekin aisiako harremanik ez eta COVID-19aren eragin ertaina izan dute.

Uzkurren taldea: beste taldeetan baino ugariago dira 45 eta 64 urte arteko pertsonak, hiriburuetan bizi dira, lehen mailako ikasketak dituzte, erdaldunak, katoliko ez-praktikatzaileak, ideologiaz zentrokoak edo eskuinekoak, nazionalista espainiarrak, sentimenduz euskaldun baino espainiarrago, ez daude gogobeteta beren egoera ekonomikoarekin, langabezian daude, erdiko edo beheko estatusa dute, ez baikor ez ezkor, etorkizunerako itxaropen normalak edo txarrak dituzte, atzerritar jatorriko pertsonekin tarteko harremana edo harreman handia dute esparru publikoan, haiekin aisiako harremanik ez eta asko eragin die COVID-19ak.

9

Ondorioak

2022ko Barometroa ere testuinguru berezi batean egin da: 2020 eta 2021eko Barometroei COVID-19aren osasun-pandemiak eragin zien, eta 2022koa ukrainarren errefuxiatu-krisiaren erdian egin da. Gure ustez, euskal gizarteak ukrainarren etorreraren aurrean izandako erantzun positiboa loturik doa atzeritar jatorriko pertsonenganako jarrera hoberekin.

Eta hori horrela da familia asko egoera ekonomiko zaila jasaten ari diren arren, batik bat estratifikazio sozialaren beheko aldean daudenak, Errusiak piztu duen gerraren ondorioz inflazioa kontrolik gabe dagoela eta energia inoiz ezagutu gabeko preziotan.

Horrez gain, ondorio hauek nabarmendu ditzakegu:

1. Euskal gizarteak arazo larriak ditu, batik bat ekonomiaren arlokoak, eta immigrazioa ez dago horien artean: inoiz ez da problematzat hartu eta orain 2002an ere ez.
2. Euskal gizarteak atzerritar jatorriko pertsonengana duen tolerantzia-maila, haiekiko jarrerak eta iritziak laburbiltzen dituena, berriro hobetu da 2022an, Errusiak Ukraina inbaditu izanaren eta ukrainarrak asilo eta babes bila etorri izanaren eraginez, zalantzarik gabe. 69,28 puntu horiek elkartasuna eta enpatia erakusten dute ukrainarrekiko zehazki, eta atzerritar jatorriko pertsonetikiko oro har.
3. Euskal gizartearen kezkarik larrienak gure ongizatearentzako mehatxuak dira oraindik ere, eta horiek aurreiritzien edo “zurrumurruek” bidez adierazten dira. Hala eta guztiz ere, euskal gizarteak baztertu egiten du bertakoentzat bakarrik den babes sozialeko sistema bat. Hezkuntza publikoa nahiz osasuna pertsona guztientzako eskubide unibertsalak direla pentsatzen du.
4. Jarrera positiboa dago atzerriko immigrazioarekiko estereotipo faltsu eta negatiboek aurrean: oro har, gero eta babes gutxiago dute gizartearen imajinarioan.
5. 2022ko Barometroan oraindik ere agertzen da atzeritar jatorriko kolektibo batzuen estigmatizazioa, batez ere Maroko, Aljeria edo oro har Magrebeko etorkinengana, eta begikotasun gutxiago jasotzen dute eguneroko elkarbizitzan. Islamarekiko iritzia ere ez da ona.
6. Euskal gizarteak gero eta gehiago ohartzen da immigrazioa egiturazko prozesu sozial bat dela, dinamika globalago baten baitan. Badirudi gero eta onartuago dagoela EAE-n bizi garen pertsona guztiok, era batean edo bestean, gure ongizatearen alde egin dezakegula, bai eta tresnak ezartzen lagundu dezakegula ere, denok benetan parte hartu ahal izan dezagun gure eskubideak eta betebeharrak finkatzen dituen zuzenbidezko estatuan.

ikus
pegi

Immigrazioaren
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de Inmigración

BAROMETROA 2022

JATORRI ATZERRITARRA DUTEN BIZTANLEEN INGURUKO PERTZEPZIOAK ETA JARRERAK

Galdeketa-zenbakia	
Data (eguna-hilabetea-urtea)	
Udalerria	
Probintzia	
Inkestagilea	

Egun on / Arratsalde on. IKUSPEGI Immigrazioaren Euskal Behatokia immigrazioarekiko euskal herritarren iritzia buruzko ikerketa egiten ari da. Horrenbestez, zure laguntza preziatuaren beharra dugu, galdera-sorta bati erantzuteko. Zure erantzunak anonimatu eta sekretupean gordeko direla bermatzen du Unibertsitateak; izan ere, erantzunak multzoan bakarrik aztertuko dira. Kontuan hartu ez dagoela erantzun zuzenik edo okerrik, ez da azterketa, immigrazioarekin zerikusia duten zenbait galderari buruz zure benetako iritzia jakin nahi dugu bakar-bakarrik.

1. Zure ustez, gaur egun, zein dira Euskadin ditugun 3 arazo nagusiak?
(Gehienez ere 3 erantzun: bat-bateko erantzuna)

	1º	2º	3º
Langabezia	1	1	1
Herritarren segurtasun eza	2	2	2
Osasuna, osasun-sistema	3	3	3
Etxebizitza	4	4	4
Arazo ekonomikoak	5	5	5
Enpleguarekin lotutako arazoak (prekarietatea, soldata txikiak)	6	6	6
Korruptzioa eta iruzurra	7	7	7
Pentsioak	8	8	8
Politikariak, alderdi politikoak, gobernua	9	9	9
Arazo sozialak	10	10	10
Immigrazioa	11	11	11
Emakumeen aurkako indarkeria	12	12	12
Hezkuntza	13	13	13
COVID-19, koronabirusa, osasun-alerta	14	14	14
Beste erantzun batzuk	15	15	15
Bat ere ez	16	16	16
Ez daki / Ez du erantzuten	0	0	0

2. Txartel honetan ageri diren arazoetatik (1. txartela ERAKUTSI) zein dira, zure iritziz, Euskadiko 3 arazo garrantzitsuenak? (IRAKURRI ERANTZUN GUZTIAK ozenki: 3 erantzun gehienez)

	1º	2º	3º
Delinkuentzia	1	1	1
Egoera ekonomikoa	2	2	2
Prezioen garestitzea / Inflazioa / Bizi-kostua	3	3	3
Zergak	4	4	4
Langabezia	5	5	5
Terrorismoa	6	6	6
Etxebizitza	7	7	7
Zor publikoa	8	8	8
Immigrazioa	9	9	9
Osasuna eta gizarte-segurtasuna	10	10	10
Hezkuntza-sistema	11	11	11
Pentsioak	12	12	12
Ingurumena, klima eta energiari buruzko gaiak	13	13	13
Ed/Ede	0	0	0

3. Euskadin bizi diren jatorri atzerritarreko pertsonen kopurua, zure iritziz,... (2. txartela ERAKUTSI)?

Handiegia da	1
Nahikoa da	2
Egokia da	3
Txikia da	4
Ez da nahikoa	5
Ez daki / Ez du erantzuten	0

4. Euskadin bizi diren 100 pertsonetatik zenbat dira, zure ustez, jatorri atzerritarrekoak (alegia, Espainiatik kanpoko herrialdeetatik etorriak)? (ED/EE=99)

5. Nik esango banizu Euskadin bizi diren pertsonen %11 gutxi gorabehera jatorri atzerritarrekoak direla, berdin pentsatzen al duzu edo... (2. txartela ERAKUTSI)?

Handiegia da	1
Nahikoa da	2
Egokia da	3
Txikia da	4
Ez da nahikoa	5
Ez daki / Ez du erantzuten	0

6. Txartel hau erabilita (3. txartela ERAKUTSI), esan iezadazu zenbateraino zauden ados edo ez esaldi horietan adierazten denarekin (1= erabat ados; 2= ados; 3 = ez ados ez kontra; 4 = kontra; 5 =erabat kontra; 6 = ez daki/ez du erantzuten):

	EA	A	EA E K	K	EK	ED EE
a) Jendea bizitzera eta lan egitera etortzen denez, oro har, soldaten zenbatekoak behera egiten du.	1	2	3	4	5	0
b) Ikasle immigranteek jaitsi egiten dute eskoletako hezkuntza-maila	1	2	3	4	5	0
c) Etorkinak behar ditugu gure ekonomiaren sektore batzuetan lan egiteko	1	2	3	4	5	0
d) Lanera etortzen diren atzerritarrak denboraldi batez langabezia geratuz gero, kanpora bidali beharko liriteke.	1	2	3	4	5	0

	EA	A	E A E K	K	EK	ED EE
e) Etorrinei esker, ekonomiak hobera egiten du, bertakoek nahi ez dituzten lanpostuak betetzen dituztelako.	1	2	3	4	5	0
f) Hona etorri den norbaitek delituren bat egiten badu, herrialdeak kanpora bidali beharko litzateke.	1	2	3	4	5	0
g) Etorrinen presentziak segurtasun falta eta delinkuentzia eragiten ditu	1	2	3	4	5	0
h) Immigranteek lana kentzen digute	1	2	3	4	5	0
i) Immigrazioak handitu egiten ditu matxismoa eta genero-indarkeria	1	2	3	4	5	0
j) Immigranteek ez dute integratu nahi	1	2	3	4	5	0
k) Etorrinek neurritz kanpo erabiltzen dute EAEko osasun-sistema eta kolapsatu egiten dituzte larrialdi-zerbitzuak.	1	2	3	4	5	0
l) Etorrinek babes ofizialeko etxebizitzak (BOE) eskuratzen dituzte.	1	2	3	4	5	0
m) Etorrinek espazio publikoak hartzen dituzte, neurritz kanpo eta gaizki erabiltzen dituzte.	1	2	3	4	5	0
n) Pertsona immigranteek ez lukete inolaz ere jaso behar diru-sarrerak bermatzeko errentarik: hemengo pertsonentzat soilik izan behar lirateke halako laguntzak.	1	2	3	4	5	0

7. Oti 10era bitarteko eskala batean (0 oso txarra, eta 10, bikaina), zenbat puntu emango zenitzioke zure udalerrian edo auzoan bertakoen eta atzerritarren artean dagoen **bizikidetzeta eta harreman-giroari**?

Oso txarra	Bikaina										Ed
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

8. Euskal herritarren eta atzerriko jendearen arteko **harremanak**, zure ustez, hobera egin du, txarrera egin du, edo duela urtebete bezalakoa da?

Hobera egin du	1
Berdin jarraitzen du	2
Txarrera egin du	3
Ez daki / Ez du erantzuten	0

9. Zure ustez, zer **politika-mota** litzateke egokiena immigranteen kasurako?

Inolako lege-trabari gabe sartzen uztea	1
Lan-kontratua dutenei bakarrik sartzen uztea	2
Legezko beste baldintza batzuk betetzen dituzten pertsonen sartzen uztea: familia berriz biltzea, ikasleak, errefuxiatuak...	3
Erabat debekatzea etorkin atzerritarrek sartzea	4
Ed/Ede	0

10. Zure ustez, zer egin beharko luke Gobernuak **erregularizatu gabeko immigranteekin**? (EZ AIPATU: bat-bateko erantzuna)

Guztiak erregularizatu, "paperak" eman	1
Lana dutenak bakarrik erregularizatu	2
Bitartekoak eman guztiak beren herrialdera itzultzeko	3
Guztiak kanpora bidali	4
Ed/Ede	0

11. Eta **babesa edo asiloa** eskatzen duten pertsonekin, zure ustez, zer egitea izango litzateke egokiena? (EZ AIPATU: bat-bateko erantzuna)

Mugarik gabe hartu	1
Hartu, ihesi dabiltzala egiaztatzen bada	2
Hartu, baina urtean kopuru jakin bat baino ez	3
Ez hartu, inola ere	4
Ed/Ede	0

12. Ziur asko, badakizu batzuetan iristen direla Euskadira **adingabe atzerritarrek, pertsona heldu batek lagundu gabe**; hau da, tutore edo arduradunik gabe. Zure ustez, **zer jarrera** izan beharko lukete **euskal administrazioek** kasu horietan? ERAKU-TSI 4 txartela eta IRAKURRI 4 ERANTZUNAK)

Haien sorlekura itzultzea	1
Ez artatu	2
Artatu, kupo bat bete arte, eta gainerakoak autonomia-erkidegoen artean banatu	3
Bidaiderik gabeko adingabe atzerritarrek tutoretzapeko etxebizitzetan edo egoitzetan hartzea	4
Ed/Ede	0

13. Beste kultura eta erlijio batzuetako pertsonak EAEra etortzeak bestelako **janzkera-ohiturak** sortzea eragin du. Ohitura horietako batzuei buruz zer iritzi duzun jakin nahi genuke. Horretarako, zenbait irudi erakutsiko dizkizut, eta gure gizartearen **egokiak iruditzen zaizkizun ala ez** esatea nahi nuke (5A, 5B, 5C, 5D, 5E, 5F eta 5G txartelak BANAKA ERAKUTSI)

	Egokia da	Ez da egokia	Ed/Ee
a) Hijaba	1	2	0
b) Txadorra	1	2	0
c) Txilaba	1	2	0
d) Nikaba	1	2	0
e) Tunika	1	2	0
f) Burka	1	2	0
g) Burkinia	1	2	0

14. Orain, zure eta jatorri atzerritarreko pertsonen arteko **harreman** posible batzuk aipatuko dizkizut. Mesedez, esan kasu bakoitzean ea harreman hori onartuko zenukeen, saihesten saiatuko zinatekeen edo gaitzetsi egingo zenukeen (ERAKUTSI 6. txartela)

	O	S	G	Segun	Ed/Ee
a) Jatorri atzerritarreko pertsona asko bizi diren auzo edo bloke berean bizitzea	1	2	3	4	0
b) Jatorri atzerritarreko pertsonekin lan egitea edo ikastea	1	2	3	4	0
c) Jatorri atzerritarreko pertsona bat zure laneko nagusia izatea	1	2	3	4	0
d) Zure seme-alabek jatorri atzerritarreko lagunak eramatea etxera	1	2	3	4	0
e) Seme-alabak jatorri atzerritarreko pertsonen seme-alaba asko dauden eskola batera eramatea	1	2	3	4	0
f) Zure semearen/alabaren neska-laguna/mutil-laguna edo bikotekidea jatorriz atzerritarra izatea	1	2	3	4	0

15. Orain, bertakoek dituzten zenbait eskubide aipatuko ditugu. Zure ustez, Euskadin bizi diren etorkinek ere egoera beretan **izan behar lituzkete eskubide horiek?** (irakurri eskubideak eta 7. txartela ERAKUTSI):

	Denek	Legez daudenek	Inork ez	ED
a) Seme-alabentzako hezkuntza	1	2	3	0
b) Osasun-zerbitzua	1	2	3	0
c) Gizarte-laguntza: Diru-sarrerak Bermatzeko Errenta, GLL...	1	2	3	0
d) Babes ofizialeko etxebizitza	1	2	3	0
e) Senide gertukoenak ekartzea	1	2	3	0
f) Bozkatzeko eskubidea	1	2	3	0
g) Zerbitzu juridikoa	1	2	3	0

16. Zure ustez, Euskadin bizi diren etorkinek **doan** izan beharko lituzkete zer-bitzu hauek (irakurri zerbitzuak irakurri eta 7. txartela ERAKUTSI):

	Denek	Legez daudenek	Inork ez	ED
a) Lanbide-heziketako ikastaroak	1	2	3	0
b) Gaztelaniako eskolak	1	2	3	0
c) Euskarako eskolak	1	2	3	0
d) Jatorrizko hizkuntzako eskolak	1	2	3	0

17. Pertsona batzuen iritziz, **“osasun-arreta, gizarte-laguntzak, babes ofizialeko etxebizitzak** eta abar eskuratzeko, bertako jendeak lehentasuna izan behar du, immigranteen aurretik”; eta beste batzuen iritziz, berriz, **“persona guztiok izan behar ditugu eskubide eta betebeharrak, bertakoak edo immigranteak izan”**. Zuk zer iritzi duzu horri buruz? (8. txartela ERAKUTSI)

Osasun-arreta, gizarte-laguntzak, babes ofizialeko etxebizitzak eta abar eskuratzeko, bertako jendeak lehentasuna izan behar du, immigranteen aurretik	1
Pertsona guztiok izan behar ditugu eskubide eta betebeharrak, bertakoak edo immigranteak izan	2
Ed/Ee	0

18. Ondo edo gaizki iruditzen zaizu **atzerriko pertsonen...** (banan-banan IRAKURRI)?

	Ondo	Berdin	Gaizki	Ed
a) Haien dendak irekitzea	1	2	3	0
b) Haien artean beraien hizkuntza erabiltzea	1	2	3	0
c) Jatorrizko herrialdean bezala jantzea	1	2	3	0
d) Berariazko elikadura-dendak izatea	1	2	3	0
e) Haien erlijioetako tenpluak eraikitzea	1	2	3	0
f) Haien ikastetxe pribatuak izatea	1	2	3	0
g) Plaza eta espazio publikoak hartzea	1	2	3	0
h) Sukaldaritza exotikoa edo atzerriko sukaldaritza duten jatetxeak irekitzea	1	2	3	0

19. Txartel hau erabilia (3. txartela ERAKUTSI), esan iezadazu **zenbateraino zauden ados edo ez** esaldi horietan adierazten denarekin (1 = erabat ados; 2 = ados; 3 = ez ados ez kontra; 4 = kontra; 5 = erabat kontra; 6 = ez daki):

	EA	A	EZ A EZ K	K	EK	ED
a) Euskadin bizikidetzat hobetzeko, hemengoek ahalegindu beharko lukete etorkinen ohiturak eta usadioak ezagutzen eta horietara egokitzen.	1	2	3	4	5	0
b) Euskal gizartearentzat hobe da bertan bizi garen guztiok ohitura eta usadio berberak izatea.	1	2	3	4	5	0

	EA	A	EZ A EZ K	K	EK	ED
c) Euskal gizartearentzat hobe da guzti-guztiok, immigranteek eta bertakoek, harrera-herrialdeko hizkuntzak hitz egitea.	1	2	3	4	5	0
d) Pertsona etorkinek onura handiegia lortzen dute gizarte-babesaren sistematik.	1	2	3	4	5	0
e) Immigranteen erlijio-jarduerak arriskuan jartzen dute gure bizimodua.	1	2	3	4	5	0
f) Etorkinek zerga gutxiago ordaintzen dute gero jasotzen dutena baino.	1	2	3	4	5	0
g) Euskadin bizikidetzat hobetzeko, immigranteek gure ohiturak eta usadioak hartzen ahalegin du beharko lirateke.	1	2	3	4	5	0
h) Beste talde etnikoetako etorkin atzerriarrek Euskadiko bizitza kulturala aberasten dute.	1	2	3	4	5	0
i) Erabat onartuak izateko, etorkinek gure legediarekin bat ez datozen beren kulturaren edo erlijioaren alderdiei uko egin behar diete.	1	2	3	4	5	0
j) Etorkinen presentziak Euskadin langa-bezia handiagoa izatea dakar.	1	2	3	4	5	0
k) Europako populazioaren zahartzeak eragindako arazoak konpon ditzakete Europara datozen etorkinek.	1	2	3	4	5	0
l) Bizikidetzat hobetzeko, guztiok egin behar dugu ahalegin bat, bai etorkinek, bai hemengoek ere.	1	2	3	4	5	0
m) Immigranteak gizarte-laguntzei esker bizi dira eta gehiegi erabiltzen dituzte.	1	2	3	4	5	0

20. Esan iezadazu, mesedez, 0tik 10era bitarteko puntuazioa duzula, zenbatekoa den munduko herrialde edo eskualde hauetako pertsonenganako sentitzen duzun sinpatia; kontuan izan, 0 sinpatia eza dela eta 10 **sinpatia** handia (9. txartela ERAKUTSI).

	Sinpatia eza										Sinpatia handia										Ed
a) Mendebaldeko Europar Batasuna	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99									
b) Errumania	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99									
c) Brasil	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99									
d) Afrika beltza, Saharaz hegoaldekoa	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99									
e) Bolivia	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99									
f) Maroko, Aljeria, Magreb	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99									
g) Ameriketako Estatu Batuak	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99									
h) Kolonbia, Ekuador, Peru	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99									
i) Argentina	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99									
j) Pakistan, Nepal, Bangladesh	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99									
k) Txina	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99									
l) Paraguai	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99									
m) Nikaragua, Honduras, Guatemala (Ertamerika)	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99									

21. Hurrengo 5 urteetako egoerari begira, **immigrazioak EAEn**, zure ustez, behera egingo du, gora egingo du edo oraingoa bezalakoa izango da gutxi gorabehera?

Behera egingo du	1
Berdintsua izango da	2
Gora egingo du	3
Ed/Ee	0

22. Demagun, **etorkizunean** ere etorkinek EAEra etortzen jarraitzen dutela. Zure ustez, **nongoa** izango da etorkin multzo handiena? Eta bigarren etorkin multzo handiena? Eta hirugarrena? (EZ IRAKURRI, gehienez 3 erantzun)

	1º	2º	3º
Europar Batasuna (EB24)	1	1	1
Gainerako Europar Batasuna (Bulgaria, Errumania eta Kroazia)	2	2	2
Ekialdeko Europako gainerako herrialdeak	3	3	3
Magreb	4	4	4
Saharaz hegoaldeko Afrika	5	5	5
Latinoamerika	6	6	6
Estatu Batuak eta Kanada	7	7	7
Asia	8	8	8
Ozeania	9	9	9
Bestelako jatorriak	10	10	10
Ed/Ee	0	0	0

23. Txartel hau erabilita (3. txartela ERAKUTSI), esan iezadazu **zenbateraino zauden ados edo ez** esaldi horietan adierazten denarekin (1= erabat ados; 2= ados; 3= ez ados ez kontra; 4= kontra; 5= erabat kontra):

	EA	A	E A E K	K	EK	ED
a) Etorkinak iristeak euskararen garapena geldiaraziko du	1	2	3	4	5	0
b) Gaur egun euskara nagusi den eremuetan euskaraz gutxiago hitz egingo da etorkinak iristearen ondorioz	1	2	3	4	5	0
c) Immigranteak etortzeak euskal nortasuna galtzea ekarriko du	1	2	3	4	5	0
d) Immigranteak etortzeak geldiarazi egingo ditu abertzaletasunaren helburuak	1	2	3	4	5	0

24. **Atzerriko pertsonak** nolakoak iruditzen zaizkizu, **Euskadikoekin alderatuta** (banan-banan IRAKURRI)?

	Gehiago	Berdin	Gutxiago	Ed
a) adeitsuak	1	2	3	0
b) langileak	1	2	3	0
c) matxistak	1	2	3	0
d) zintzoak	1	2	3	0

25. Gaia aldatuko dugu. Pertsonalki **zein 3 arazok ukitzen zaituzte gehien?** (Gehienez ere 3 erantzun: bat-bateko erantzuna)

	1º	2º	3º
Langabezia	1	1	1
Herritarren segurtasun eza	2	2	2
Osasuna, osasun-sistema	3	3	3
Etxebizitza	4	4	4
Arazo ekonomikoak	5	5	5
Enpleguarekin lotutako arazoak (prekarietatea, soldata txikiak)	6	6	6
Korrupzioa eta iruzurra	7	7	7
Pentsioak	8	8	8
Politikariak, alderdi politikoak, gobernua	9	9	9
Arazo sozialak	10	10	10
Immigrazioa	11	11	11
Emakumeen aurkako indarkeria	12	12	12
Hezkuntza	13	13	13
COVID-19, koronabirusa, osasun-alerta	14	14	14
Beste erantzun batzuk	15	15	15

	1º	2º	3º
Bat ere ez	16	16	16
Ed/Ede	0	0	0

26. Orokorrean hartuta, zure ustez, atzerriko pertsonak etortzeak, ondorio positiboak edo negatiboak eragiten dizkio euskal gizarteari? (erakutsi 9. txartela) Puntua ezazu, mesedez, 0tik (oso ondorio negatiboak) 10era (oso ondorio positiboak).

Negatiboak										Positiboak		Ed
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	

27. **Islamarekiko** sentimenduari dagokionez, EAEko gizarteak, zure ustez, zer sentimendu erakusten du 0tik (erabateko mesfidantza) 10erako (erabateko konfiantza) eskalan?

Erabateko mesfidantza										Erabateko konfiantza		Ed
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	

28. Eta immigrazioarekiko **tolerantzia-eskala** batean, zer lekutan jarriko zenuke zeure burua, 0 "gutziz intolerantea" baldin bada eta 10 "oso tolerantea" baldin bada?

Gutziz intolerantea										Oso tolerantea		Ed
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	

29. Eta zein lekutan jarriko zenuke **euskal gizartea**, 0 "gutziz intolerantea" baldin bada eta 10 "oso tolerantea" baldin bada?

Gutziz intolerantea										Oso tolerantea		Ed
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	

30. Oro har, nolakoa zarela esango zenuke: **pesimista edo optimista?** 0tik 10era bitarteko eskalan (0 pesimista da, eta 10, berriz, optimista), non kokatuko zenuke zeure burua?

Pesimista										Optimista		Ed
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	

31. Epe ertain eta luzera, zure **etorkizuneko itxaropen pertsonalak** onak edo txarrak direla esango zenuke? 0tik (aurreikuspen oso txarrak) 10era (bikainak) bitarteko eskala batean, non kokatuko zenuke zeure burua?

Oso txarrak										Bikainak		Ed
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	

32. Zure **auzoko errealitate soziala** laburki azaldu behar bazenu aniztasun etnikoa edo arraza-aniztasuna aintzat hartuz, zer esango zenuke? 0tik 10era bitarteko eskala batean (0k esan nahi du zure bizilagun gehienak EAEn edo Espainian jaioak direla, eta 10ek esan nahi du atzerrian jaiotako jende asko dagoela), non kokatuko zenuke zeure auzoa?

Hemengoak										Immigranteak		Ed
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	

33. Pentsatu zure lanegun arrunt batean, jaikitzen zarenetik oheratzen zaren arte; zure ustez, zenbat atzeritarrekin duzu harremana **zeure etxean, zure gurasoenean edo zure lagunenean?** Ez naiz ari kalean ikusten dituzunei buruz, ez eta harremana beste leku batzuetan dituzunei buruz ere.

--	--	--

34. Eta egun arrunt baten buruan, zure ustez, zenbat atzerritarrekin duzu **harremana beste leku batzuetan**? Ez dut esan nahi zenbat ikusten dituzun kalean, baizik eta zenbatekin izaten duzun nolabaiteko harremana lantokian, banketxean, dendetan, garraibide publikoetan, kioskoan, tabernetan edo kafetegietan eta abarretan.

--	--	--

35. Zure udalerrian edo auzoan, zenbatean behin izaten duzu **harremana** eta/edo zenbatean behin ibiltzen zara **aisialdian** beste herrialde batzuetako jendearekin, atzerritarrekin (ez euskal herritarrekin eta ez espainiarrekin)? (IRAKURRI aukerak)

Inoiz ere ez	1
Zenbaitetan	2
Askotan	3
Sarri-sarri	4
Etengabe	5
Ed/Ede	0

36. Etorkinen seme-alabak, hemen, Euskadin jaiotakoak, euskalduntzat har daitezkeela uste al duzu?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ee	0

37. Pertsona horiek aipatuta, aita eta/edo ama atzerritarra izan arren Euskadin jaiotakoak izanik, etorkizunean, hamabost edo hogeitaz berru, zure iritziz gizarteak **arazoak** izan al ditzake atzerritar jatorriko kolektiboren batekin?

Ez, seguru ezetz	1
Ez, ez dut uste	2
Agian bai, agian ez, ikusi egin behar	3
Bai, baliteke	4
Bai, seguru arazoak sortuko direla	5
Ed/Ee	0

38. Txartel hau erabilita (3. txartela ERAKUTSI), esan iezadazu **zenbateraino zauden ados edo ez** esaldi horietan adierazten denarekin (1= erabat ados; 2= ados; 3= ez ados ez kontra; 4= kontra; 5= erabat kontra):

	EA	A	EA EK	K	EK	ED
a) Erakundeek bidaidetik gabeko adingabe eta gazte atzerritarren eskubideak bermatu behar dituzte.	1	2	3	4	5	0
b) Bidaidetik gabeko adingabe eta gazte atzerritarrek etortzeak herritarren segurtasuna kaltezen du.	1	2	3	4	5	0
c) Bidaidetik gabeko adingabe eta gazte atzerritarrek arazo gehiago dituzte lana aurkitzeko gainerako gazteek baino.	1	2	3	4	5	0

	EA	A	EA EK	K	EK	ED
d) Erakundeek gehiegi babesten dituzte bidaidetik gabeko adingabe eta gazte atzerritarren.	1	2	3	4	5	0
e) Gizarte gisa, bitarteko guztiak jarri behar ditugu familia-bidaidetik gabeko adingabe eta gazte atzerritarren gizarteratzeko.	1	2	3	4	5	0

39. Lehen hitz egin dugu **bidaidetik gabeko atzerritar adingabeek**. Adin-nagusitasunera iristen direnean, hau da, 18 urte betetzen dituztenean, zer uste duzu egin beharko luketela **euskal administrazioek**? (10. txartela ERAKUTSI)

Lanik ez badute, jatorriko herrialdera itzuli	1
Jaramonik ez egin, adin nagusikoak direlako	2
Ikasketekin jarraitzeko eta/edo lan bat lortzeko aholku eman	3
Etxebizitzarako, ikasketetarako, enplegua lortzeko, egoera administratiboa erregularizatzeko eta abarrerako laguntza-programaren bat ezarri	4
Ed/Ee	0

40. COVID-19az eta jasaten ari garen osasun-egoeraz hitz egiten badugu, zeuri **zenbateraino ari zaizu eragiten**? Eman, mesedez, 0tik 10era bitarteko puntuazioa (0 eraginik ez, eta 10, eragin handia).

Batere ez										Izugarri	Ed
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

41. Osasun-sistemaren krisi-egoeran eta premia duten guztiak artatzeko baliabide-eskasiako egoeran, nork uste duzu duela **artatzeko lehentasuna**? (ERAKUTSI 11. txartela eta irakurri erantzun guztiak)

Mediku-irizpideen arabera larritasun handiena duten pertsonak, autoktonoak edo etorkinak diren kontuan izan gabe.	1
Pertsona autoktonoek lehentasuna izan behar dute etorkinekiko.	2
Etorkinek erregularizatuta badaude soilik izan behar lukete sarbidea	3
Etorkinek lanean ari badira soilik izan behar lukete sarbidea	4
Etorkinek ez lukete izan behar osasun-laguntza lortzeko aukerarik	5
Ed/Ee	0

42. COVID-19k eragindako krisi ekonomikoaren egungo egoeran, nork uste duzu izan behar dutela **laguntza ekonomiko eta sozialak** jasotzeko aukera? (ERAKUTSI 12. txartela eta IRAKURRI erantzun guztiak)

Pertsona autoktonoek lehentasuna izan behar dute etorkinekiko.	1
Etorkinek autoktonoen baldintza beraietan izan behar lukete sarbidea.	2
Etorkinek erregularizatuta badaude soilik izan behar lukete sarbidea	3
Etorkinek ez lukete inoiz aukerarik izan behar laguntza sozial eta ekonomikoak lortzeko	4
Ed/Ee	0

A. Inkesta bete duen pertsonaren sexua

Gizonezkoa	1
Emakumezkoa	2
Beste bat	3

B. Esango didazu zenbat urte bete dituzun azken urtebetetzean?

C. Habitat:

5.000 biztanle edo gutxiago	1
5.001 - 20.000 biztanle	2
20.001 - 150.000 biztanle	3
Hiriburua	4
Ed/Ede	0

D. Euskara badakizu?

Bai	1
Ez	2
Ed/Ede	0

E. Esango didazu amaitu duzun ikasketa-maila gorena zein den?

Ikasketarik ez, oinarritzko ikasketak edo OHO bukatu gabe	1
Lehen mailako ikasketak: OHO, oinarritzko batxilergoa, LH I	2
Bigarren mailako ikasketak: UBI, BBB, goi-mailako batxilergoa, LH II	3
Unibertsitate-ikasketa ertainak: diplomatura	4
Goi-mailako unibertsitate-ikasketak	5
Ed/Ede	0

F. Erlijioaren arloan, nola definitzen duzu zure burua?:

Katoliko elizkoia	1
Katoliko ez-elizkoia	2
Beste erlijio bat	3
Agnostikoa, atea, neutroa	4
Ed/Ede	0

G. Esango zenidake, mesedez, zure etxean hilean, gutxi gorabehera, zenbateko sarrera garbia izaten duzuen, kontzeptu guztiak kontuan hartuta? Erreparatu, ez dizudala kopuru zehatza eskatzen, kopurutarte hauetako bat aukeratu behar baituzu (erakutsi 13. txartela):

1.000 € baino gutxiago (166.000 pezeta inguru)	1
1.001 eta 1.800 € artean (166.000 eta 300.000 pezeta artean.)	2
1.801 eta 2.500 € artean (300.000 eta 415.000 pezeta artean)	3
2.500 € baino gehiago (415.000 pezeta baino gehiago)	4
Ed/Ede	0

H. Oro har, zenbateraino zaude gustura zure etxeko egoera ekonomikoarekin? Mesedez, adierazi 0tik 10era bitarteko eskala batean, non 0 erabat asgabeea den eta 10 erabat gustura.

Erabat asgabeea										Erabat gustura	Ed
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

I. Ekonomia-jarduerari dagokionez, zein da egoera une honetan?

Lanean, autonomia edo soldatapekoa	1	J galdera: Zein izan da edo da lanbidea edo jarduera?
Erretiratu, pentsionista, errentaduna	2	
Langabezian, lan bila	3	
Etxekoandrea	4	J galdera: Zure etxean diru-sarrera handien duen pertsonaren lanbidea edo jarduera zein da? eta K galderako ikasketak?
Ikaslea	5	
Ed/Ede	0	J galdera: 0

J. LANBIDEA EDO JARDUERA	Egungo jarduera	Aurreko jarduera
BERE KONTURAKO LANGILEA		
1.J: Nekazari/Abeltzain, ustiapen txikian (langile finko 1 baino gehiago ez)	1	1
2.J: Nekazari/Abeltzain, ustiapen handian (langile finkoak izan ditzake, edo ez)	2	2
3.J: Autonomoa (langilerik gabe)	3	3
4.J: Negozio txikiko enpresaburua (1etik 5era arteko langile finkoak edo behin-behinekoak)	4	4
5.J: Negozio handiko enpresaburua (6 langile edo gehiago, finkoak edo behin-behinekoak)	5	5
6.J: Bere konturako langilea, langilerik gabe edo 6 langile baino gutxiago (haien jarduera garatzeko, profesional horiek maila ertaineko edo goi-mailako titulu aitortua behar dute: OLT, Aparejadorea, Sendagilea, Abokatua, Arkitektoa, etab.)	6	6
BESTEREN KONTURAKO LANGILEA (Sektore pribatua edo publikoa):		
7.J: 6 langile baino gutxiagoren arduraduna	7	7
8.J: 6 langile edo gehiagoren arduraduna	8	8
9.J: Langile profesionala (haien jarduera garatzeko, maila ertaineko edo goi-mailako titulu aitortua behar dute: OLT, Aparejadorea, Sendagilea, Abokatua, Arkitektoa, Irakaslea, Maisu/maistra, etab.)	9	9
10.J: Aginte ertaina (departamentuburua, atalburua, bulegoburua, langilezaina, arduraduna, etab.)	10	10
11.J: Bestelako langileak, batik bat bulego-eginkizunak dituztenak (ez profesionalak, ez zuzendariak, ez aginte ertainekoak: Idazkariak, Laguntzaileak, Kontulariak.)	11	11
12.J: Bestelako langileak, batik bat bulegoz kanpoko eginkizunak dituztenak (saltzaileak, merkataritza-ordezkariek, dendariak, tabernariak, banatzaileak, postariak, etab.)	12	12
13.J: Eskulangile kualifikatua (lanbideari begira, lanbide-prestakuntza edo ikasketa praktikoak izan dituztenak: tailer-maisuak, tailer-ofizialak, etab.)	13	13
14.J: Eskulangile ez-kualifikatua (peoiak, langile ez-kualifikatuak.)	14	14
EZ DUTE LAN EGITEN		
15.J: Erretiratua/Pentsionista/Errentaduna eta lan egiten ez duten bestelakoak	15	↑
16.J: Langabetua (3 hilabete baino gehiago langabezia)	16	
Langabetua (3 hilabete baino gutxiago langabezia)	17	
ZEIN ZEN PERTSONA HORREN AZKEN LANBIDEA EDO JARDUERA? (idatzi eta sailkatu aurreko jardueraren batean, bigarren zutabea)		

K. BAKARRIK etxekoandreak eta ikasleak: Zer ikasketa-maila du zure etxean diru-sarrera handien duen pertsonak?

Ikasketarik ez, oinarritzko ikasketak edo OHO bukatu gabe	1
Lehen mailako ikasketak: OHO, oinarritzko batxilergoa, LH I	2
Bigarren mailako ikasketak: UBI, BBB, goi-mailako batxilergoa, LH II	3
Unibertsitate-ikaseta ertainak: diplomatura	4
Goi-mailako unibertsitate-ikaseta	5
Ed/Ede	0

L. Politikari buruz hitz egiten denean, normalean, **ezkerra eta eskuina hitzak erabiltzen dira. Txartel honetan (14. TXARTELA), zenbait lauki ageri dira, ezker muturretik (0) eskuin muturrera (10) sailkatuta. Zein laukitan kokatuko zenuke zure burua?**

Ezker muturra	Eskuin muturra										Ed
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

M. Politikari buruz ari garela, Euskadiri eta euskalgintzari erreferentzia egiten diogunean, askotan, **espainolismoaz (nazionalismo espainiarra) eta **euskal nazionalismoaz** hitz egiten da. Esango zenidake, mesedez, non kokatuko zenukeen zure burua 0tik (gehieneko euskal nazionalismoa) 10era (gehieneko espainolismoa) bitarteko eskala honetan?**

Euskal nazionalismoa	Espainolismoa										Ed
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

N. Jarraian dituzun esaldi horietatik, zein esaldik adierazten ditu ondoen zure **sentimenduak? (guztiak IRAKURRI)**

Espainola bakarrik sentitzen naiz	1
Euskalduna baino espainolagoa sentitzen naiz	2
Euskaldun bezain espainol sentitzen naiz	3
Espainola baino euskaldunagoa sentitzen naiz	4
Euskalduna bakarrik sentitzen naiz	5
Ed/Ede	0

Izena: _____

Telefona: _____

Udalerrria: _____

**ADIERAZI DATU HORIEK ELKARRIZKETA
BENETAN EGIN DELA EGIAZTATZEKO ESKATU ZAIZKIOLA.**